National Library
Bibliothèque Nationale
15 1979

LATVIJA AMERIKĀ

LATVIAN LANGUAGE NEWSPAPER
PUBLISHED WEEKLY BY THE
LATVIJA AMERIKA PUBLISHING LIMITED
Business Office: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9. Editor-in-Chief KRISS SIDARS. Phone 465-7902. United States Editorial Offices: New York; Editor V. IRBE, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N.Y 10466; V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave, Racina, Wis. 53403; — California — Editor KARLIS KALEJS, 3622 Markridge, La Crescenta, Ca. 91214.

NR. 15 Sestdiena, 1979. GADA 14. APRĪLIS 29. GADS

SATURDAY, APRIL 14, 1979

SECOND CLASS MAIL REGISTRATION NUMBER 2249 Cena 70 centu

Prāvests Arturs Voitkus

Akmens bija novelts

Marka ev. 16,4

Akmenim, par ko Kristus augšāmcelšanās aprakstā runā evaņģēlisti, vajadzēja no ārpasaules noslēgt Jēzus mirušās miesas. Lieldienu rītā sievas, kas nāca izpildīt pēdējo mīlestības darbu, ko piektdienas vakarā uznākušais sabats tām neļāva paveikt, proti, pēc tā laika paraduma mirušo iebalzamēt, — atrada akmeni no kapa ieejas noveltu. Dažus mirkļus vēlāk tās pirmās dzird vēsti, kas pēc tam neskaitāmas reizes apliecināta — un arī pašu ticīgo kristiešu personīgi piedzīvota: Viņš ir augšāmcēlies. Viņš nāvi ir uzvarējis. Viņa Gars nav saistāms. Viņš ir dzīvs. Jo — akmens ir novelts; jauns laikmets sācies.

Liecību par novelto akmeni no Arimatijas Jāzepa dārzā iekārtotā kapa ieejas mēs dzirdēsim arī šogad. Bet — lai cik svarīgi evaņģēlistiem bija atcerēties un nākošajām paaudzēm saglabāt stāstu par materiālā akmens novelšanu, šodien mums svarīgāk būtu dzirdēt, ka ir novelts akmens, aiz kura, vergu važās saistītas, augšāmcelšanās rītu gaida sarkano varmāku apspiestās tautas. Un vēl vairāk: cilvēces nākotnei ir nepieciešami piedzīvot, lai tiktu novelts akmens, ko tās pašas varas dzemdētās un propagandētās ideoloģijas ir uzvēlušas cilvēku — un it īpaši jaunās paaudzes — dvēselēm. Šai ziņā jaunākais ir tas, ka netrūkst naivo, kas tajās saklausa cilvēces gaišākas nākotnes sākumu, bet nedzird vai negrib dzirdēt liekulīgi velnišķīgās pirgas, kas pavada skaistajās frazēs ietērptos melus.

Sievas, Lieldienu rītā uz Jēzus kapu iedamas, bažījās: Kas mums novels akmeni no kapa? Bažas bija nevietā: akmens jau bija Dieva rokas novelts, kaut arī „tas bija ļoti liels."

Mēs drīkstam ticēt, ka pienāks stunda, kad Dieva roka novels arī to akmeni, kas šodien spiež cilvēces dvēseli — akmeni, ko veido nedrošība par rītdienu, neiecietība rašu un tautu starpā, varas kāre, cenšanās savus uzskatus uzspiest citiem un vēlēšanās iedzīvoties uz otra lēses.

Lai cik liels šis akmens — Dieva roka spēj novelt arī vissmagāko akmeni!

LIELDIENĀS Elmāra Damberga zīmējums

Brežņevs izvēlas troņmantnieku

ALEKSANDRA ĶEGUMNIEKA
SPECIĀLRAKSTS LATVIJAI AMERIKĀ

Jaunā politiskā aina Vidējos austrumos un radikālās pārmaiņas Irānā nav palikušas bez atbalss pasaules mētropolēs. Te jāņem vērā arī jauna kaŗa draudi Indoķīnā, politiskā nestabilitāte Afrikas kontinentā un eventuālas zemestrīces priekšspēle Austrumeiropā. Par pēdējo vispār, protams, noraizējusies ir Rietumeiropa. Laiks, kad eiropieši mierīgi paļāvās tikai uz ASV militāro atbalstu melnā stundā, jau pieder pagātnei. Protams, Eiropā vēl joprojām ir 200.000 amerikāņu kaŗavīru, un tieši pēdējos gados arī paši eiropieši daudz vairāk darījuši savas drošības stiprināšanā nekā vēl nesenā pagātnē. NATO alianse nupat atskatījās uz 30 gadu pastāvēšanu, un Rietumi vienprātīgi lēš, ka šī alianse laika tecējumā izveidojusies par vienīgo šķērsli Pad. savienības ekspansijas politikas iegrožošanai.

Nebūtu nozīmes no jauna salīdzināt NATO un Varšavas pakta militārā spēka potenciāli. Nav nekāds noslēpums, ka Pad. sa-

(Turpinājums 20. lp.)

TORONTO VANADŽU KORA

ZĪLE

7. GADSKĀRTĒJAIS
KONCERTS

Diriģents ARVIDS PURVS

Pie klavierēm Pēteris Zariņš
Jauna programma: J. Kalniņa, T. Ķeniņa, A. Purva jaundarbu pirmatskaņojumi — veltījumi Zīlei.

Svētdien, 22. aprīlī pl. 17.00
Toronto Universitātes mūzikas fakultātes ēkā, Walter Hall — Edward Johnson Building.

Ieeja: $6.50, pens. un stud. $4.50. Biļetes iepriekšpārdošanā pie koristēm, DV grāmatnīcā, tel. 921-7121, Broadview delikatešu veikalā, tel 465-9905 un Gardenia puķu veikalā, tel. 466-1951.

LATVIJA AMERIKĀ

SESTDIENA, 1979. GADA 14. APRĪLIS, 15. NR.

Latviešu nedēļas laikraksts, iznāk sestdienās. Izdevējs — Latvija Amerikā Publishing Ltd. Atbildīgais redaktors Krišs SIDARS. Redakcija: 125 Broadview Ave., Toronto, Ont., Canada M4M 2E9; tālr. 465-7902. Ņujorkas redakcijas vadītājs: V. Irbe, 4035 Rombouts Ave., Bronx, N. Y. 10466, U.S.A. Tālr. 994-7917. — Čikagas redakcijas vad. V. Jaunkalnietis, 1305 Taylor Ave., Racine, Wis. 53403. Redakors Austrālijā Ed. Šmugajs, 28. Taffs Ave., Lugarno, NSW 2210, Australia.

Redakcijai tiesības manuskriptus pēc vajadzības īsināt. Neizlietotos manuskriptus neuzglabā, bet pēc vēlēšanās sūta atpakaļ, ja pievienota pastmarka (Kanadā) vai starptautiskais pasta kupons (citās zemēs). Ar autora vārdu vai iniciāļiem parakstītos rakstos izteiktās domas ir rakstītāja personiskais uzskats un ne katrā gadījumā atbilst red. viedoklim.

Abonēšanas maksa Kanadā un ASV: par vienu gadu — 30 dol., 6 mēnešiem — 16 dol., 3 mēnešiem — 8.50 dol. Atsevišķa numura cena 70 centu.

Sludinājumu maksa: sludinājumu daļā $3.50, tekstā $5.75, pirmajā vai pēdējā lp. $10.00 par 1 collas telpu. Sarīkojumu kalendārā $1 par rindiņu, atkārtojot atlaide.

Laikraksta abonēšana un sludinājumi — tālrunis 466-1514

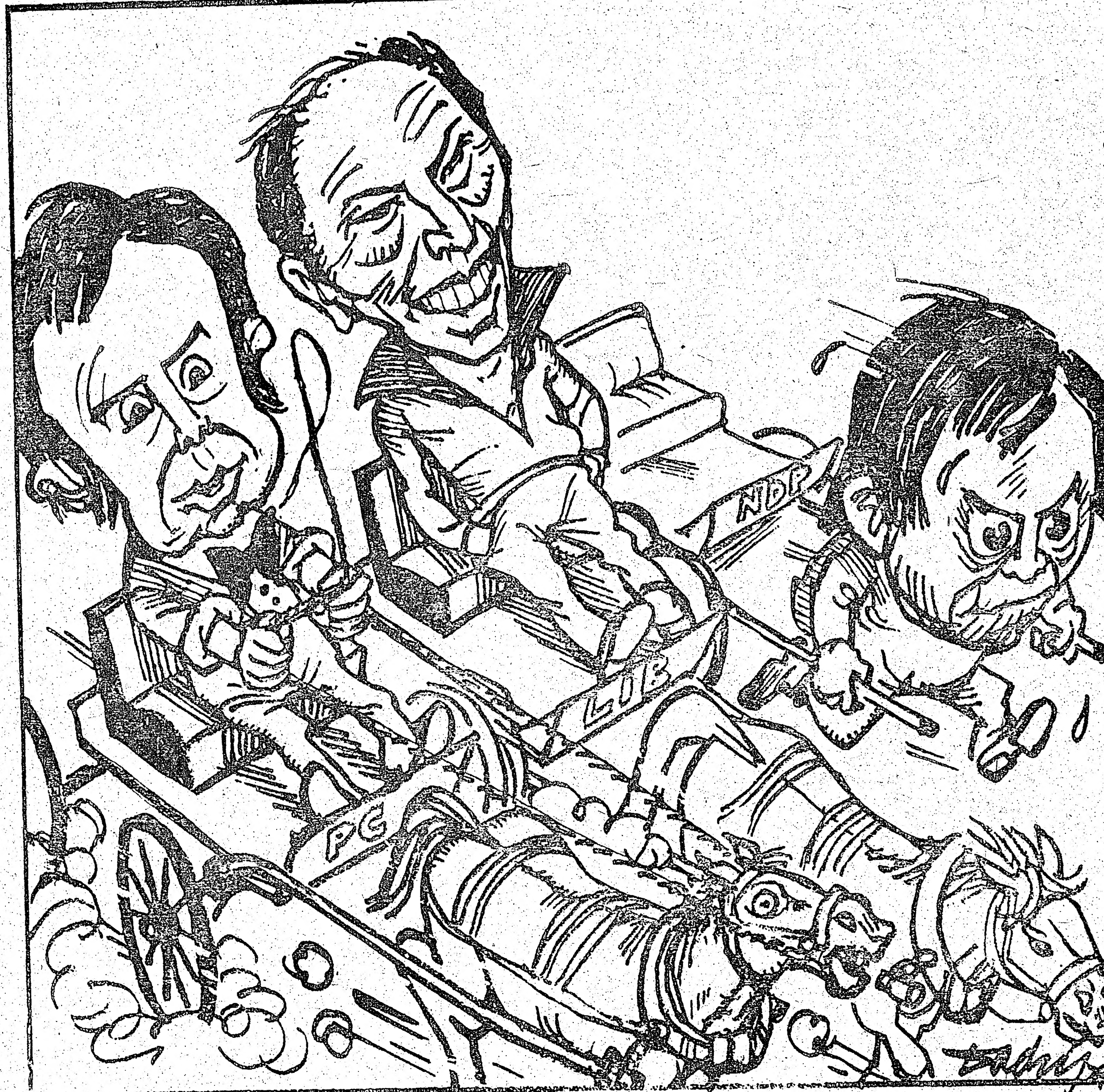

Kanadā federālās vēlēšanas 22. maijā.

Vadītāji un sekotāji

ALEKSANDRA JOMAS SAĪSINĀTS REFERĀTS DV KANADĀ 29. DELEGĀTU SAPULCĒ

Mūsu sabiedrībā ir problēmas. Tās nav kļuvušas mazākas, bet lielākas. Mēs nedrīkstam tās ignorēt, bet tās nedrīkst arī kļūt par iemeslu izmisumam. Ja mēs katrs atsevišķi un visi kopā kā sabiedrība iemācīsimies pazīt šo problēmu simptomus un saprast to cēloņus, tad spēsim šīs problēmas apkarot.

DV organizācija darbojas vairākas laukos: ekonomiskā, sociālā un politiskā. Darbs visos tajos ir ļoti svarīgs. Vēl svarīgāk ir iegūt pārskatu, kā šie pasākumi ietekmē mūsu mērķus nacionālpolitiskajā darbā un kā mēs kā šīs organizācijas un tai pašā laikā latviešu sabiedrības locekļi vienā otrā gadījumā — vadītāji, varētu šo darbu sekmēt, pārstāvot tieši vai netieši tos, kas mums devuši mandātus.

Kas attiecas uz LNAK padomi, tad no apmēram 18.000 Kanadas iedzīvotājiem ar latviešu asinīm, bet ne vienmēr latviskām sirdīm, pēdējās padomes vēlēšanās piedalījās 3000 pilngadību sasniegušo un balstiesīgo. Bet arī visi tie nav politiski aktīvi, un viena otra grupa nevis atbalsta, bet strādā pretī LNAK izteiktajiem principiem un mērķiem.

Kādēļ tik liela mūsu sabiedrības daļa ir pasīva, pat nepiedalās mūsu sabiedriskajos pasākumo. Šeit varētu askatīt divus galvenos iemeslus: negribēšanu un nevarēšanu. Daudzi tā saucamie negribētāji, kam būtu jāatceras, kā latviešu tauta izkaŗoja brīvību un dzīvoja savā valstī un kā mūsu brīvvalsts gāja bojā un kādēļ, to tagad vairs negrib vai nespēj atcerēties. Varbūt tādēļ, ka daļa no viņiem brīvajā Latvijā, tāpat kā šeit, dzīvoja tikai sev un vienmēr mēģina vairāk iegūt nekā dot. Tā kā nekas liels no latviešu sabiedrības nav iegūstams — kāda jēga tad būtu tanī piedalīties? Ja šis pieņēmums par šo grupu ir pareizs, tad mums nevajadzētu izšķiest savas pūles un laiku, mēģinot viņus piesaistīt tam, no kā tie visus šos garos gadus ir izvairījušies.

Mums ir arī tādu, kas kādu laiku mūsu sabiedrībā piedalījušies, bet pēc tam no tās aizgājuši. Daudzus no tiem mēs spētu atkal piesaistīt, ja carētu pārliecināt, ka esam viņus sapratuši un ka viņu darbs un zināšanas ir nepieciešamas. Pie kādas citas grupas pieder tie, kas tiešām nekā nespēj dot, ja arī gribētu. Daudzi no tiem latviešu valodu un paražas jau daļēji aizmirsuši, bet gados jaunākie tās nav iemācījušies. Arī šīs grupas piederīgie mums zuduši, izņemot retus gadījumus, kad kāds atgriežas, saklausīdams sevī savas tautas asiņu balsi. Mēs varam šo atsvešināšanās laiku paildzināt, bet to apstādināt nav iespējams.

Tad mums vēl ir tā saucamie runātāji. Daži no viņiem ir lietpratēji savā darbā. Nelaime tikai tā, ka viņi iedomājas sevi lietpratējus visās nozarēs. Tādēļ viņi ar runāšanu piedalās gandrīz katrā pasākumā, bet izteiktos principus ievēro tikai tad, kad tas tiem izdevīgi.

Mums vēl ir daudz tādu, kas grib un spēj strādāt un vadīt. Pie šīs grupas pieder locekļi arī no mūsu jaunās paaudzes. Tie, kas vēl nav darba lietpratēji, nemēģina par tādiem izlikties, bet ir ar mieru mācīties. Šī ir tā sabiedrības daļa, kuŗai pievēršama mūsu uzmanība un atsaucība. Nepārslogosim viņus ar darbiem, kas mums būtu jāveic pašiem, un neprasīsim no viņiem tūlītēju lietpratību visos pienākumos, ko mēs viņiem uzliekam.

Pie „darītājiem" jāpieskaita arī tie, kas strādā spītības, paš-

(Turpinājums 9. lp.)

Lasītāju vēstules

„VAR JAU ARĪ TĀ, BET..."

Lasot kāda kautrīga draudzes locekļa lasītāja vēstuli š.g. 24. marta LA slejās, kam jāslēpjas no sava vārda, gribu paskaidrot savu viedokli. Vispirms, brīnos par veidu, kā draudzes loceklis izsaka savu neapmierinātību ar draudzes vadības rīcību, rakstot vispirms avīzei. Parasti tiem, kas nāk uz dievkalpojumiem, ir iespēja par šādām lietām personiski izteikt savus uzskatus un kritiku vai nu mācītājam, vai man un gūt atbildi vai izskaidrojumu uz vietas. Tā kā liekas, ka ceļš uz baznīcu ir tāls, akmeņains un grūts, tad arī atbildei ir jāiet caur avīzi.

Draudzes padomē, pārrunājot 30 gadu atceri, vienojāmies, ka nevēlamies nekādu jubileju, bet tikai pateicības dievkalpojumu ar sekojošu draudzes pēcpusdienu draudzes locekļiem. Lai izbēgtu no „jubilejas" runām, kuŗas bieži vien tiek iztulkotas un pārprastas dažādos veidos un kas mūsu sabiedrībā ienes tikai šķelšanos, tad arī uz atceres dievkalpojumu ielūdzām tikai mūsu augstāko garīgo vadītāju — mūsu archibīskapu un mūsu kaimiņu — kristīgo draudžu mācītājus un draudžu vadību.

Draudzes loceklis savā rakstā, norādīdams par mācītāja iesaistīšanos laicīgos pasākumos, liekas, nav spējīgs izšķirt mācītāja pienākumus pret draudzi un viņa personisko dzīvi. Šinī zemē valda likumi, kas nodrošina domu, vārda un personiskās brīvības. Vai mācītājam augšminētās pamattiesības kā individam un bērnu tēvam būtu jānoliedz? Vai viņš nedrīkstētu ārpus sava amata pienākumiem savu personisko brīvo laiku izlietot pēc sava prāta un saprašanas, domājot par savu bērnu nākotni u.t.t.? Ko vēstules autors teiktu, ja viņa darba devējs tam norādītu, ko viņš savā brīvajā laikā drīkst darīt un sacīt un kādās organizācijās piedalīties?

Mēs šeit ik dienas deklarējam, ka cīnāmies pret diktatūru, kas uzkundzējusies mūsu dzimtenei un prasām demokratiskas brīvības mūsu tautas brāļiem dzimtenē. Lai paši neizsistu šos ieročus no savām rokām, tad mācīsimies domāt, runāt un strādāt šādā demokratiskā saprašanās garā, cienīt arī otra cilvēka domas un uzskatus, jo ikvienā lietā ir mana taisnība, tava taisnība, bet visam pārī stāv Dieva taisnība.

Tā „vienotībā „domājot un strādājot, bez naida un tiesāšanas, varbūt kādreiz arī būsim spējīgi savā cīņā uzvarēt un brīvību latviešu tautai iegūt. Paturēsim savās sirdīs K. Ulmaņa vārdus: „Saticībā un sadarbībā viens otram palīgā iedami, mēs iesim pa pareizo ceļu, uz priekšu tiksim. Vienības un vienprātības nosaukšana un pārvēršana darbos ir uzdevums, kas arvienu jāatkārto un arvienu jāmācās no jauna."

J. Pētersons,
Sv. Andreja dr. priekšnieks

KUŖŠ BRUŅINIEKS?

LA 10. marta numurā „Lasītājs" ASV pieskaŗas pltn. Bruņinieka lietai, it kā viņš, 2. Pasaules kaŗam tuvojoties, vēl būtu atradies 22. strēlnieku pulkā. Tiešām cita virsnieka no Latvijas atbrīvošanas kaŗa nezinu kā vienīgi to, kas ar savu vienību pirmais bija ienācis Borchos (vēlāk Atašiene) un kas sanāca konfliktā ar Atašienes tirgotāju Teodoru Beķeri. Bruņinieku kaŗa tiesa sodīja un viņš vēlāk izdarīja pašnāvību. O. Liepiņš savās atmiņās nekļūdās.

J. Ezergailis Klīvlandē

LABOJUMIEM JĀBŪT PAREIZIEM

LA 10. nr. kāds lasītājs ASV apšauba, vai Tālos atspulgos minētais pulkvedis Bruņenieks būtu nošāvies, jo tāds boļševiku okupācijas laikā komandējis 227. strēlnieku pulku Valkā. Mans minētais pulkvedis Paulis Bruņenieks (dzimis 1888. g. Saukas Znotiņos) brīvības cīņu laikā inscinēja lauka kaŗatiesu (1919. g. vasarā Atašienā), kas piesprieda nāves sodu vietējam tirgotājam T. Beķerim par atteikšanos nodot virsnieku vajadzībām savas klavieres. Par to P. Bruņenieku sauca pie atbildības, piespriežot vairākus gadus cietoksnī, kā arī degradējot.. Viņš nošāvās Virsnieku klubā 1923. gadā.

Domāju, ka nebūtu jālabo acīm redzamas iespiedumrļūdas, kur tekstā iegājis kāds nepareizs burts, Kas, piemēram, Latvijā nezināja, ža Latgales politiķis ir Francis Kemps, nevis Kamps? Un ka pazīstamo limitisma filozofu sauc par Žakovu, nevis Žanovu? Bet citi ņem spalvu un tērē laiku ar vēstulēm!

Olģerts Liepiņš Bostonā

LABS ČEKISTS IR TIKAI BEIGTS ČEKISTS

Tautas balvas laureāts un cīnītājs Gunārs Rode ar savu gara spēku un iedrošināšanos kļuvis par simbolu mūsu cīņai pret netaisnību. Ne tik labi Rodi izprot mūsu jaunatne. Droši vien tur nopelns šejienes augstāko mācības iestāžu liberālismam un radikālajiem profesoriem, kuŗu kreiso ideju ietekmā daļā mūsu jauniešu var rasties gluži cits pretstats par mūsu cīņas veidiem pret mūsu tautas apspiedējiem okupētajā Latvijā un it sevišķi pret tā sauktajiem kultūras sakariem, kuŗu ietvaros sūta pie mums māksliniekus čekistu uzraudzībā. Te jāatceras Gunāra Rodes atzinums. Par to, vai latviešu čekisti latviešiem ir labāki nekā krievu, G. Rode atzinis, ka pēc viņa domām „labs čekists ir beigts čekists". Viņš ir kategoriski pret čekistu ielaišanu latviešu namos. Māksliniekus — jā, bet ne cietumsargus. Manuprāt, pēc Rodes apmeklējumiem latviešu centros un viņa teiktajām runām un dotajām atbildēm mums nevarētu vairs būt nekādu pārpratumu un neskaidrību šajā lietā, kas līdz šim sagādājusi asumus un strīdus mūsu starpā. Sirsnīgs paldies Gunāram Rodem par skaidrības radīšanu kultūras sakaru jautājumā. Nekāda brāļošanās ar čekistiem un to kalpiem!

Aleksandrs Zaube Čikagā

Vanadžu koŗa Zīle gadskārtējais koncerts 22. aprīlī Toronto. Pirmajā rindā no kreisās: R. Rēvalde, V. Uiska, M. Purva, S. Korule, T. Krūka, I. De Carlo, S. Leja, diriģents A. Purvs, Dz. Egle, A Magone, A. Treilona, I. Avika, A. Auziņa, M. Ķeniņa. 2. rindā no kreisās: I. Ernstsone, H. Meijera, A. Gugāna, A. Butāne, M. Lūse, A. Augule, K. Vikmane, A. Liepiņa, A. Šterna, M. Lapiņa, S. Treilona, V. Krastiņa, G. Stārasta. 3. rindā: M. Lejiņa, A. Plūdone, I. Gugāna, L. Ķelle, V. Heikinga, Z. Krastiņa, A. Bāra, M. Goba, I. Liepiņa, V. Bernana, I. Spēlīte, Z. Markitanta. 4. rindā: H. Juršēvska, E. Miķelsone, V. Joma, K. Skuja, A. Miķelsone, V. Vare, koŗa priekšniece M. Jonāne, V. Zubkēviča, Ž. Vītola, A. Scott-Plūdone. Foto: J. Ligers

Tik spārnus dod

ZĪLES GATAVOJAS KONCERTAM

Vārdam — spārni — piemīt dīvains, neizskaidrojams spēks. Ja mēs gribam aprakstīt prieku, kas pārņēmis cilvēku, saņemot labu ziņu, mēs sakām: „Viņš ir kā spārnos!" Ja kāds cilvēks ir sevišķi mīļš un labs, parasti saka: „Būtu spārni, būtu eņģelis!" Dzejnieki un dziesminieki apdziedājuši daudz un dažādas spārnotas būtes, arī domām un idejām piedēvējot spārnus. Spārnoti ir sapņi un cerības.

Komponists Jānis Kalniņš šī gada gadskārtējam koncertam Toronto vanadžu korim Zīle komponējis divas dziesmas ar dzejnieka Ērika Ādamsona tekstiem.. Jaunu dziesmu korim veltījis prof. Tālivaldis Ķeniņš un koŗa diriģents Arvīds Purvs ar tautasdziesmu tekstiem. Šķiet, ka Zīles spārnojušas mūziķus jaunrades darbam, tā bagātinot dziesmu pūru sieviešu koŗiem.

Lielākais skaits klātpienākušo dziedātāju ir no jaunās paaudzes, kas, apmeklējot koŗa koncertus, radušas spārnojumu pašām pievienoties dziedātāju pulkam.

Neapšaubāmi, latviešu mūzikas degpunktā bija, ir un būs tautasdziesma, tāpa kā mūsu valoda, tautas tērpi, kā Jāņi, Jāņu siers un rudzu maize. Tā ir daļa no mums, jo:

Kad maldoties pa svešiem ceļiem,
Tev pāri salta tumsa plūst,
Tu vienu gaismu krūtīs jūti,
To, kas no sapņu zemes plūst,
Tu, tālā Dievzemīt,
Tu, mana Latvija.
(Klāra Zāle)

Lai kur mēs tagad dzīvojam, tie, kas savus bērnības un jaunības gadus pavadījuši Latvijā, līdzīgi dzejniecei, domu un jūtu spārnu nesti, arvien vēl dziļi pārdzīvo dzimtenes zaudējumu. Jaunajai paaudzei tā ir vecāku sapņu zeme, iedomātā Ulubele. Tādēļ katra organizācija un kultūras vienība var būt sevišķi laimīga, ja tās rindās stājas jaunā maiņa. Zīles priecājas, ka jauno putnu spārni aug latviskās dziesmas virzienā.

Pašreiz koŗa dziedātāju skaits sniedzas pāri pieciem desmitiem, un jaunās balsis nenoliedzami pastiprina izpildījuma kvalitāti.

Jā, tik spārnus dod!, jo Zīles ne tikai gatavojas savam gadskārtējam koncertam svētdien, 22. aprīlī, plk. 17 Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā (Walter Hall — Edward Johnson Bldg.), bet arī gaŗam ceļam uz Gotlandes salu, Dziesmu dienām Visbijā. Un nu, visas kā spārnos!

Bieži korī sadziedāt ir vieglāk nekā „sadziedāties", bet, kā vienmēr, koŗa „gudrais ķēniņš Zālamans" diriģenta Arvīda Purva personā allaž atrod ceļus un veidus, ka visas Zīles laimīgi smaida.

Nonomājot zāli šī gada koncertam, Zīles vienprātīgi nolēma dziedāt tādās telpās, kas domātas tikai mūzikai, jo veltītās kompozicijas Zīlēm devušas jaunus spārnus, jaunu drosmi un pašapziņu. Par sapņiem nesoda. Viss, kas Zīlēm vajadzīgs, ir spārni! Tik spārnus dod!

Tonija Krūka

Aicinu tautiešus piedalīties

ALA KB daiļamatniecības kursos

Gaŗezerā no 19. līdz 26. augustam.

Kursos mācīs rotu kalšanu, ādas izrotāšanu, kokgrebšanu, **keramiku, celu un jostu aušanu, aušanu ar rāmi, aušanu aužamos stāvos, rokdarbus. Vakaros lekcijas: Latvju rakstu kompozicija, tautas tērpu darināšana.**

Apmešanās Kalniņos. Uz kursiem jāpiesakās līdz 15. maijam, iepriekš pieprasot pieteikšanās veidlapas kursu vadītājai Annai Graudiņai, 1193 Northrup Rd., Penfield, N.Y. 14526. Tel. (716) 872-4121.

Ilgvara Šteina izstāde

Nu jau pagājuši turpat pieci gadi, kopš Ilgvars Šteins rīkojis savu patstāvīgo darbu izstādi. Lai gan viņš cītīgi piedalījies mākslinieku vienības Latvis rīkotās darbu skatēs, tomēr viņa talantu , domu gājienu, novirzienu mākslā mēs varam īsti vērtēt tikai plašākā darbu klāstā. Šteins pieder pie mūsu nedaudzo profesionālo grafiķu saimes. Savas studijas sācis Latvijā Leo Svempa vadībā. Pēc Ontario mākslas kolledžas beigšanas iestaistījās mākslas darbā gan televīzijā, gan pēdējā laikā izglītības ministrijas dienestā, arī kā grāmatu illustrātors.

Ilgvara Šteina mākslas raksturīgākā īpašība — paturēt stilistisko vienību katrā savā atsevišķā mākslas darbā, kaut gan mākslinieks sniedz lielu dažādību lietoto techniku apdarēs. Sevišķi pieminamas Ilgvara Šteina spējas sniegt brīnišķīgas krāsu harmonijas, kas reti kad ir grafiķu „stiprā puse".

Mākslinieka pēdējo gadu sniegumu varēsim apskatīt trīs dienās Sv. Jāņa baznīcas telpās, sākot ar 20. aprīli, pl. 19.30.

Jānis Kuga

Ilgvara ŠTEINA
GRAFIKU SKATE

Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās, 200 Balmoral Ave., Toronto. Atklāšana 20. aprīlī pl. 19.30. Atvērta vēl 21. aprīlī no pl. 12 — 21 un 22. aprīlī no pl. 14—21. Skati atklās māksl. Ed. Dzenis.

Izcilās vijolnieces Ievas Graubiņas koncertā

Toronto latviešu koncertapvienības 20. sezona izskanēja ar vijolnieces Ievas Graubiņas izcilo koncertu Sv. Laurensa centrā. Mākslinieces klavieŗu partnere bija pianiste Marina Baltere.

I. Graubiņas koncerta pirmajā daļā pasaules klasiķu skaņdarbi — Vivaldi Sonāta La-mažorā, Paganīni otrā un sestā Sonatīna, op. 2 un Laclēra Sonāta Re-mažorā. Programmas otrā daļā dzirdējām mūsu gadsimta mūziku: T. Ķeniņa Pirmo Sonātu vijolei un klavierēm, Stockhauzena 6 daļas no Svītas „Zvaigžņu zīmes" solo vijolei un De Falla Spāņu svītu, kas oriģinālā rakstīta kā 7 dziesmu cikls, kuŗu Kochinskis pārstrādājis vijolei.

Ievas Graubiņas mūzikālais tēls skaidri iezīmējās jau Vivaldi sonātas ievadā, kuŗā plaši vērienīgs, lieliski skanīgs tonis kontrastēja ar lielu vieglumu, grāciju, un mūzikālā intuicija uzbūra komponista mākslinieciesko pasauli. Īpaši izteiksmīgas bija lēnās, liegi melodiskās daļas, kuŗās vijolnieces izsmalcinātais frazējums, pareizi izsvērtais toņa ilgums fražu nobeigumos skanēja ļoti filigrāns, smalks, līdz dvēseles dziļumiem pārdzīvots. Varbūt dažuviet gribējās dzirdēt lielāku dzidrumu ātrajā, stingri akcentētajā Gigā, turpretī Leclēra Sonātā baroka stilam raksturīgie ornamenti ieaudās melodiskajā uzbūvē pilnīgi, krāsainie toņa niansējumi iemirdzējās virtuozi.

T. Ķeniņa vijoles un klavieŗu Sonātā, kuŗā visas daļas spēlējamas bez pārtraukuma, Graubiņas spēlē, salīdzinot ar līdz šim dzirdētajiem izpildījumiem, daudz poēzijas; tāpat viņa bija atradusi ievērojami atšķirīgu pieeju kontrastējošo mūzikas elementu saliedēšanai noapaļotā ciklā. Vijolniece, šķiet, jau katras daļas izskaņā it kā ietvēra vāri nojaušamu sekojošā epizoda raksturīgu iezīmi, ar to veidojot saistošo elementu sonātas izpildījumā.

Ja M. Baltere bija iejutīga pavadītāja programmas pirmajā daļā, tad jāsaka, ka T. Ķeniņa darbā abu mākslinieču temperamenti vietām jūtami atšķīrās. Gan pianistes lēnās, melodiskās daļas skanēja līgani iejutīgas, tomēr siltāks tonis būtu intensīvo noskaņu pastiprinājis, tāpat techniski ātrajās daļās trauksmaināku nemieru būtu iedzirkstījuši zīmīgāki akcenti.

Stockhauzena 6 zvaigžņu zīmes izvērtās par koncerta kulmināciju. Darbā pilnam atklājās I. Graubiņas bezgala smalkā, dzidrā toņa kvalitāte, izteiksmīgā ritma izjūta, neaptveŗami plašās mūzikālās dimensijas. Mākslinieces izslīpētās komponista filigrānās kosmiskās fantazijas koncertā atmirdzēja kā dārgakmeņi.

Izskaņā De Falla svītā vijolniece atzīstami iedzīvināja raksturīgos spāņu ritmus un kvēlojoši skumjās melodikas suģestējošo spēku — Graubiņas vijole „dziedāja" gan šūpļa dziesmu, Austuriāmieti, gan dejas ritmā rakstīto Yotu.

Ilze Štrāle-didrichsone

17. 2x2 nometne Montrealā

Tā šogad risināsies no 20.—30. augustam Montrealā Dr. Vairas Freibergas vadībā. Vadības loka sēdē nometne nosaukta Rīgas vārdā. Nometne atradīsies ap 60 jūdzes ziemeļaustrumos no Montrealas, St. Alphonse, Kvebekā. Tanī var pieteikties vidusskolu absolventi līdz 30 gadu vecumam. Pieteikšanās un tuvāka informācija: Baiba Rubesa, 17 Lowther Avenue, Toronto, Ontario M5R 1C5.

Šovasar 2 x 2 nometnē paredzēta šāda programma: Latviešu valodas ievirze Andas Liberes vadībā ar praktisku valodas mācību tiem jauniešiem, kam nav izdevība piedalīties Rietummičiganas valodas kursos un seminārs par latviešu valodu. Tautiskā mantojuma ievirze Ilzes Valdmanes vadībā sniegs ievadu latviešu senā garīgā un lietišķā pasaulē un tautas mākslā. Politikas ievirze Aijas Abenes vadībā centīsies izsekot latviskās politiskās apziņas izveidošanai no tautas atmodas laikmeta līdz mūsu dienām.

Mūzikas ievirzi vadīs Jānis Beloglāzovs un Gunta Dreifelde. Programma divos līmeņos: jaunieši, kas nepazīst latviešu mūziku, gūs iespaidu latviešu mūzikas attīstībā, iepazīstoties arī ar atsevišķu komponistu darbiem, bet citi dalībnieki varēs iedziļināties atsevišķos jautājumos, piem. Alfreda Kalniņa simtgade, Raiņa loma latviešu mūzikā u. c. jautājumos. Visi mūzikas ievirzes dalībnieki varēs piedalīties arī tautas mūzikas seminārā, lai iegūtu dziļāku izpratni par tautasdziesmu mūzikālo valodu un tās dažādību.

Literatūras un vēstures ievirze Jāņa Krēsliņa jr. vadībā apskatīs 1905. gada revolūcijas laikmetu, izvērtējot notikumus no vēsturiskā viedokļa.

Solveiga Miezīte vadīs ievirzi, kas varētu īpaši interesēt dalībniekus, kas nodarbojas ar latviešu jaunatnes darbību.

Dalībniekiem būs izdevība pieteikties arī atšķirīgiem projektiem, kā rotu kalšana, rokdarbi, latviskā virtuve, senās Rīgas pētīšana, koklēšana iesācējiem, kora mākslas seminārs, tautas deju vadītāju seminārs, komūnikāciju projekts (avīze un radio), jaunatnes vadītāju mākas un kamermūzikas seminārs. Jaunieši, kas vēlēsies nometnes laikā pētīt kādu sevišķu lauku, varēs to darīt pašdarbības projekta ietvaros.

Piektdien, 24. augustā, latviešu sabiedrību aicinās iepazīties ar 2 x 2 darbu, piedalosties īpašā vakara programmā Alfrēda Kalniņa simtgades atceres koncertā.

17. Divreizdivi nometnes vadības lokā, bez jau minētiem vadītājiem, strādā: Imants Freibergs (saimnieks), Baiba Rubesa un Sandra Klepere (administrātores) un Richards Zemņickis (tehnisko darbu palīgs).

Nometnes vadītājas adrese: Vaira Freiberga, 444 Grenfell Ave., Town of Mount Royal, Quebeck, H3R 1G5. Tel. (514) 738-0761.

LPB Kanadas kopa 1. aprīlī Latviešu namā Toronto bija rīkojusi Ilmāra Batraka pēcpusdienu kafejnīcas stilā. Attēlā I. Batraks (pirmais pa labi) lasa savu prozu. Apkārt galdam viņa ģimenes piederīgie un draugi. Foto: Aleksandrs Kalniņš

Jau sākti priekšdarbi 18. novembrim

18. novembŗa valstssvētku komitejas sēdē 3. aprīlī Latviešu namā Toronto priekšsēža T. Kronberga vadībā galvenokārt pārrunāja nākošo valstssvētku atceres sarīkojuma programmas izkārtojumu. Atceres akts notiks 18. novembŗa pēcpusdienā Toronto universitātes aulā. Šogad 18. novembris iekrīt svētdienā. Pirms akta iecerēts visu konfesiju dievkalpojums Sv. Andreja baznīcā. Valstssvētku programmu tuvāk izstrādās nākamā rīcības komitejas sēdē 29. maijā Latviešu namā.

Rīcības komitejas prezidijā darbosies: priekšsēdis T. Kronbergs (LNAK), viceprieksšsēdis J. Ozols (TLB sestdienas skola) un R. Norītis (LPB Kanadas kopa, ievēlēts no jauna), sekretārs O. Kļavenieks (DV Toronto nodaļa), kasieris V. Miklašēvics (Toronto latviešu katoļu vienība), kasiera vietn. Alma Ozoliņa (Pensionāru apv.).

Atceres akta administrātora pienākumus veiks līdzšinējais R. Roze un vietnieks V. Vāgners (Sv. Andreja draudze).

Programmas jautājumus kārtos J. Grodnis (LNAK). Bez jau minētajiem sēdē vēl piedalījās: A. Budrēvics (Saimnieciskie darbinieki un skautu jenda), A. Sudmalis (TLTA), E. Tauriņš (Sv. Jāņa draudze), N. Goba (Korporāciju kopa), Vera Slaviņa (TLTA ģimnazija), L. Ozols (TLB) un O. Lepše (Austrumu draudze).

Rīcības komitejas darbiniekus izraudzījušas draudzes un laicīgās organizācijas 2 gadu darbības periodam.

O. K.

Leģionāri mūs izglāba no nāves

LEĢIONA DIENA MILVOKOS

DV Milvoku apvienības rīkoto Latviešu leģiona atceres sarīkojumu 24. martā Latviešu namā ar īsu uzrunu ievadīja apvienības priekšnieks V. Aparjods, cildinot mūsu cīnītāju upurus Leģiona cīņās, kas ļāva daļai latviešu paglābties brīvajā pasaulē un DV sastāvā nemitīgi atgādināt mums nodarīto netaisnību.

Vanadzes agrākajiem leģionāriem ar kapt. Butkusu priekšgalā pasniedza ziedus. Gandrīz puse no apmeklētājiem bija agrākie leģionāri.

Svētku runu teica DV ASV ideoloģijas nozares vadītājs bij. leģionārs Voldemārs Lagzdiņš. Viņš atgādināja, ka šai pavasarī paiet 35 gadi, kops Velikajas upes krastos blakus cīnījās abas Latviešu leģiona divīzijas, pašu latviešu virsnieku vadībā.

Mūsu ienaidnieki un nelabvēļi nopulgo mūsu mērķus cīņā par brīvu dzimteni, bet mēs arī zinām, ka leģionāri bija tie, kas atvēra mums ceļu uz brīvību, drošību un labklājību", teica runātājs. Leģiona vairākumu veidoja mūsu jaunatne, kas bija dzimusi un izaugusi brīvajā Latvijā. Latviešu leģiona asinspēdu un krusta zīmju iezīmētais ceļš ir no Ļeņingradas, Volchovas, Neveles cauri Krievijas muklājiem, Latvijas druvām, Vācijas sniega klajumiem līdz Flandrijas miglas laukiem un Sibirijas vaidu nometnēm. Runātājs arī minēja leģionāriem piešķirto goda zīmju daudzumu par varonību un aicināja dzīvot un cīnīties par tiem mērķiem, par kuŗiem mira mūsu leģionāri.

Koncerta daļā „atvaļinātie kanaki" diriģenta Juŗa Krafta vadībā atskaņoja vairākas iemīļotas karavīru dziesmas, dažas ar Ilgas Vijumas solo pavadījumu. Diriģentam J. Kraftam, solistei I. Vijumai un vīru ansamblim par jauko sniegumu pateicās apvienības priekšnieks V. Aparjods, uzaicinot visus vienoties Daugavas Vanagu dziesmā. Sarīkojuma norisi vadīja Āris Peniķis. Pēc priekšnesumiem bijušie leģionāri kopīgi pakavējās draudzīgā saimē. Par viņu uzņemšanu rūpējās vanadzes savas priekšnieces M. Cukuras vadībā.

E. P.

SV. KATRĪNAS

Sv. Katrīnu mednieku un makšķernieku klubs bija rīkojis asaŗu žibulēšanas sacīkstes 25. martā Simko ezera Alkona līcī, pulcinot 22 makšķerniekus. Visvairāk asaŗu ieguva A. Kažoks (37). Viņš saņēma makšķernieku sekcijas vadītāja P. Odiņa balvu. Labākus lomus vēl guva R. Pavlovs (28) un I. Zenka (27). No jauniešiem godalgu ieguva E. Zenka. Sacīkstes vadīja P. Odiņš ar palīgu R. Kalniņu.

O. K.

Ārstu un zobārstu apvienības sēdeklis Toronto

Latviešu ārsti un zobārsti brīvajā pasaulē, kas sastāv Latviešu ārstu un zobārstu apvienībā, nule izraudzījusi jaunu valdi globālā mērogā. Vēlēšanas notika pa pastu, izsūtot pavisam ap 530 balsošanas zīmes, ieskaitot Austrāliju, Dienvidameriku un valstis Eiropā. Dzīvākā piedalīšanās bijusi no ASV un Kanadas. No izsūtītām balsošanas zīmēm saņemts ap 40%. Vēlēšanas izkārtoja līdzšinējā valde ar Dr. Ferdinandu Valdmani priekšgalā. 25. martā notika balsu skaitīšana. Par jaunās apvienības valdes priekšsēdi ievēlēts Dr. Andris Rubenis no Toronto, bet par valdes locekļiem: zobārste Ņina Černavska-Viduce, Dr. Ināra Ezera, zobārste Gaida Roce un Dr. Kaspars Tūters. Revīzijas komisijā: Dr. Vold. Gulēns, Dr. Pāvils Vasariņš un veterinārārsts Dr. Alfreds Vanags. Priekšnieks Dr. Andris Rubenis dzimis 1940. g. 23. maijā Vācijā, beidzis Toronto universitāti un nodarbojas ar privātpraksi.

Līdzšinējā valde, piedaloties priekšsēdim Dr. F. Valdmanim, viņa vietniekam zobārstam A. Rupertam, sekretāram Dr. A. Birzgalim, kasierim Dr. J. Ponem, biedrzinim Dr. Z. Zadvickim un revīzijas komisijas locekļiem — Dr. K. Lubovam un zobārstam M. Austriņam, izdarīja dažus piešķirumus skolām un Gaŗezeram. Vasaras vidusskolai Kursa piešķīra 200 dol., vasaras vidusskolai Beverīna 200 dol., Minsteres latviešu ģimnazijai 300 dol., bet Gaŗezeram jaunu būvju atbalstīšana 5.000 dol. bezprocentu aizdevumu.

V. Zirnītis

Ievēlēti līdzšinējie

Amerikas latviešu palīdzības fonda Kanadas apgabala pilnvarnieka un tā substitūta vēlēšanās, kas notika korespondences ceļā fonda valdes speciālas vēlēšanu komisijas vadībā, amatos ievēlēja līdzšinējos — par pilnvarnieku Pauli Plīsi un par substitūtu Arvīdu Bērziņu no Montrealas. Vēlēšanās piedalījās 66,2% no Kanadas apgabala fonda dalībniekiem.

P.

Laikraksts
LATVIJA
AMERIKĀ
atsevišķus numurus
var pirkt Toronto
latviešu veikalos un
DV grāmatnīcā
491 College St.,
kā arī spiestuvē

Prof. Elfrīdas Karlsones - Bērziņas
75. dzimšanas dienas svinības notiks
1979. g. 21. aprīlī pl. 18:30
Latin Quarter restorāna apakšējā zālē,
129 Kent Str. London, Ont.
Kopējām vakariņām dalības maksa $12 no personas. Dalībniekus un apsveikumus lūdzam pieteikt
Ilgai Bērziņai,
1451 Trafalgar Str.,
London, Ont. N5W 1W8
ne vēlāk kā līdz 14. aprīlim.
Londonas nod. vanadzes

Ed Šmugajs

Vecā un jaunā Eiropa

Jocīgs virsraksts. Eiropa taču ir Eiropa — ne tā var būt veca, nedz jauna. Un tomēr ir! Vecā Eiropa ir tā, kādu mēs viņu atceramies, savu dzimteni Latviju ieskaitot, ar viņas krāšņāko dabu pasaulē, ar viņas veco (ne vecāko) kultūru, viņas vecajām pilīm, kas vēl šodien, pēc daudziem kariem un iznīcībām stāv Reinas krastos un citur kā kultūras pieminekļi.

Eiropa ir kontinents, bet reizē arī jēdziens par sevi. Ja vecā Eiropa, ieskaitot Krieviju (ne Pad. savienību), ir kontinents, kuru no Āzijas šķir Urālu kalni, tad tagad Eiropas vaigs nu jau vairāk nekā pus gadu simteni ir sakropļots. Krievija no Eiropas aizgājusi, kā viens muitas ierēdnis Anglijā teica, — „tā ir cita pasaule". Pēc Otra pasaules kara Eiropas tautu saimei tikai ar zināmu rezervāciju var pieskaitīt Chechoslovakiju, Dienvidslaviju, Rumāniju, Bulgāriju, Poliju un Albāniju, tāpat trīs Baltijas valstis, kuras tagad ieskaitītas kā Pad. savienības sastāvdaļas, bet būtībā tās ir daļa no Eiropas un tādas arī paliks.

Šī raksta nolūks lasītājiem pastāstīt, kāda brīvā Eiropa, ieskaitot Pad. savienības pārraudzīto Austrumeiropas daļu, satelītvalstis un Baltijas valstis, izskatās tagad, kāds pašlaik izskatās Eiropas sakropļotais vaigs. Daba, protams, palikusi tāda pati, kāda tā bija pirms gadu tūkstošiem, par tik, par cik cilvēks nav vēl paspējis vai varējis to pārveidot, bet paši cilvēki, kas šodien Eiropu apdzīvo, milzīgi mainījušies.

Eiropā šoreiz pavadīju tikai vienu mēnesi. Ceļojums sākās Amsterdamā. Te no Vecās Eiropas saglabājušies 100 kanāļi, 85 km kopgarumā. No tiem galvenie ir 4. Pāri šiem kanāļiem ved 1000 tiltu. Šos datus sniedza pavadonis, kad vakarā ar laivu izbraucām apskatīt Amsterdamu naktī. Tagadējās Eiropas pirmā pazīme — moderns ceļš no lidlauka līdz pilsētai, pa kuru autobuss drāžas ar pāri par 100 km stundā. Otrs, varētu teikt, gandrīz pārsteigums, ir dzīves dārdzība, salīdzinot ar to, kāda tur bija vēl tikai pirms 8 gadiem, kad to apmeklēju pirmo reizi. Nakts pārgulēšana otrās šķiras viesnīcā maksā 110 guldeņu vai 51 amerikāņu dolaru. Taksamtra šoferis zināja stāstīt, ka pirmās šķiras viesnīcā istaba maksājot pāri par 100 dolaru.

No Amsterdamas ar vilcienu dodamies uz Minsteri. Kad no stacijas nokļūstam latviešu ģimnazijas internātā Rīga, tā saimnieks Balodis taisās braukt četru nedēļu atvaļinājumā, jo skolā brīvlaiks, bet pagūst vēl mums ierādīt istabu, sameklē skolotāju Bištēviņu, kas turpmāk veiks dažus viņa pienākumus. Atvadoties spiež roku un ar teātrālu humoru nosaka: „Šmugaj, paliec manā vietā!"

Aizejam uz skolu, kur satiekam jauno direktoru Liepkalnu un veco paziņu Spoģi. Izrunājamies par Minsteres latviešu ģimnazijas un citām problēmām. Pēc tam piezvanu Universitas galvenajam redaktoram un daudzu citu amatu veicējam A. Šildem. Aicinu, lai ierodas pie manis skolas internātā. Pēc stundas viņš ir klāt. Šilde pastāsta, ka Minsterē esot 80 baznīcas, 150 korporācijas un 800 krogu. Tur dzīvojot 220 latviešu, skolēnus ieskaitot. Speciāls latviešu krogus saucoties „Zur Glocke".

Nākošā rītā dodamies atkal ceļā. Braucam uz Mincheni. Zvanu mācītājam R. Mutulim, bet neviens neatbild. Pēc vakariņām kāpjam atkal vilcienā, kas iet uz Insbruku, kur jāpārsēžas. Pāri Brenneram dodamies uz Italiju. Esam iekāpuši vilcienā, kas iet uz Romu, bet mūsu nodoms braukt gar Italijas otru krastu, līdz Brindisi, un no turienes ar kuģi uz Grieķiju. Un te tad nu sākas „ceļojums ar piedzīvojumiem", kādu nevienam neieteiktu.

Kamēr nokļūstam Brindisi, jāmaina vairāki vilcieni, kas visi kavējas. Tuvojas jau pusdienas laiks, bet nav nekādu iespēju dabūt kaut ko ēdamu. Nav arī Italijas naudas, jo svētdienās to nevar nekur iemainīt. Gar šo krastu braucam pirmo reizi. Sākumā ir līdzenums, kur aug veldrē sakritusi labība. Vēlāk, braucot uz dienvidiem, kur zeme akmeņaina, audzē olīvkokus. Mājas vecmodīgas un neizskatīgas, mainās ar modernām kūrvietu mājām, kas ar maziem pārtraukumiem stiepjas gar visu Adrijas jūras krastu. Braucot gar šo Italijas piekrasti, ļoti maz redz lopu.

Brindisi ir Italijas „zābaka" pašā papēdī. „Eureilpass" noteikumos rakstīts, ka ar 1. klases biļeti tiesības par brīvu braukt no Brindisi ar kuģi uz Patrosu, kas atrodas gandrīz pašos Grieķijas dienvidos. Lai tiktu uz kuģa, jāmaksā nodoklis, katram 2600 liru (1 dolars ir 800 liru). Lai nodrošinātu vietu, kur sēdēt, katram jāmaksā vēl 7000 liras, bet ja vēlas kabīni, tad par diviem vēl 36.000 liru.

Ostmalā mudž no visāda kalibra tūristiem, lielāko tiesu jauniem cilvēkiem ar bārdām un matiem pāri apkaklei, vai arī ar bizēm un basām kājām. Kuģis pienāk vakarā. Tas ir grieķu kuģis. Guļamkrēsli — tā viņus sauc — par ko samaksāju 14.000 liru, nav mumurēti, katrs meklē, ko var atrast ,jo gandrīz visi ir salauzti.

(Beigas sekos)

Vanadžu salidojumu DV delegātu sapulces laikā Toronto vadīja Elvīra Briede (vidū). No viņas pa labi ASV vanadžu priekšniece Anita Hāznere, pa kreisi Kanadas vanadžu priekšniece Olga Breikša.
Foto: J. Liģers

Draudzes īpašumi — 100.000 dolaru

Mančestras latviešu ev. lut. draudzes gada sapulcē no 277 draudzes locekļiem piedalījās 30. Sapulci vadīja Ansis Mitrēvics, protokolēja Ernests Ozols un Alfreds Sprincis. Draudzē notikuši 32 dievkalpojumi un svētdienu rītos, kad dievkalpojumu nebija, svētbrīži baznīcas lejas zālē, kuŗos pavadījumiem klavieres spēlēja L. Freimane. Bijušas arī 9 bībeles stundas — pensionāru sanāksmes.

Dievkalpojumos pie dievgalda bijuši 245 draudzes locekļi, 7 svētais vakarēdiens pasniegts mājās. Miruši 4 draudzes locekļi. Ilggadējās ērģelnieces Elzas Brigmanes vietā, kas šos pienākumus pēc vīra nāves vairs neuzņēmās, par ērģelnieci pieņemta Silvija Zeidenberga. Čakli darbojusies dāmu komiteja, kas ar līdzekļiem atbalstījusi draudzes vajadzības. Izglītības un audzināšanas darbu veikusi draudzes skola. Teicamu rosību izrādījis jaunatnes pulciņš.

Revīzijas komisijas priekšsēdis E. Bogmanis atzina, ka darbiniekiem izsakāma pateicība. Sapulce vienprātīgi pieņēma 1978. gada pārskatus. Nekustamie īpašumi novērtēti kopsummā par 119.234 dol., inventārs 9.852 dol. Apstiprināja jauno budžetu 19.875 dol. apmērā.

Nevienam citam nekandidējot, par draudzes priekšnieku ievēlēja līdzšinējo Arvīdu Ozolu. Valdē ievēlētie amatos darbosies šādi: draudzes priekšnieka vietnieks Ansis Mitrēvics, sekretārs Alfreds Sprincis, vietnieks Ernests Ozols, kasiere un grāmatvede Vilma Kalniņa, vietnieks Ludis Bērziņš un mantzinis Hārijs Turķis. Revīzijas komisijā: pr-dis Eduārds Bogmanis, sekr. Arturs Tenders un loc. Jānis Bērziņš. Dāmu komitejā: priekšniece Ženija Klēģere, palīdze Ilga Kļaviņa, sekretāre Irma Lanka, kasiere Ilze Zemzare, altāŗa ziedu pārzines Rita Krūmiņa un Alma Ozola, valdes locekles Helena Shubetska un Elma Turķe.

P. S.

SAVIENOTĀS VALSTIS

KALAMAZŪ

● Populārās mūzikas koncertu abonentu cikla ietvaros Kalamazū kolledžas telpās rīkoja Latviešu biedrība. Piedalījās Astra Kalniņa (soprāns), Pēteris Lielzuika (tenors), prof. V. Rušēvics (vijole) un Andris Rožukalns (klavieres). Koncerts bija labi apmeklēts. Pēc koncerta māksliniekus savā mājā uzņēma Reinvaldi, kur tos uzrunā cildināja Latviešu biedrības priekšnieks.

● Mednieku un makšķernieku kluba 20 gadu darbības atceres sarīkojumu Recreation Park plašajā zālē ar uzrunu un atskatu ievadīja kluba priekšnieks V. Rušēvics. Jubilārus apsveica Latviešu biedrības priekšnieks V. Miķelsons, ar rakstu — DV apvienība. Dziedāja jauniešu ansamblis Saulesmeitas un Pērkondēls Daces Galēnas vadībā. Jaunā māksliniece Linda Richtere spēlēja klavieru solo un dziedāja, kā arī pavadīja V. Rušēvica vijolēs solo. Par „mednieku karalieni" ievēlēja Anitu Pētersoni, kas bija ieradusies no Milvokiem.

● No Latviešu ev. lut. draudzes baznīcas uz Riversaides kapsētu māc. A. Piebalgs izvadīja no dzīves aizsaukto skolotāju Voldemāru Šitku. Aizlūgumā iepriekšējā vakarā dziedāja Dziesmu Vairogs diriģenta J. Avotiņa vadībā. Kapsētā no aizgājēja radu vārdā atvadījs A. Strautnieks un I. Stokes, Latviešu biedrības un bēŗu kases — H. Pole, Jelgavas lauksaimniecības vidusskolas bij. audzekņu vārdā — V. Strauts un Jelgavas klasiskās ģimnazijas bij. audzekņu — J. Osis. No Dziesmu Vairoga atvadvārdus teica J. Avotiņš. Vēl atvadījās J. Salna un Latviešu draudzes priekšnieks P. Lizenbergs.

● Kalamazū latviešu biedrības bēŗu kases gada sapulci vadīja tās priekšsēdis V. Miķelsons, protokolēja sekretārs V. Lietapurs. Revīzijas ziņojumu sniedza J. Gailis. Pašreiz kasē ir 134 biedri. Pagājušā gadā miruši četri, kuŗu piederīgajiem katram izmaksāti 400 dol. Kopējais kapitāls pagājušā gadā pieaudzis par 1370 dol. Bēŗu kases pārvaldē darbojas: priekšsēdis V. Miķelsons, sekretārs V. Lietapurs, kasiere un grāmatvede I. Rituma, palīgs J. Lapiņš un valdes loceklis E. Pavasaris.

V. B.

GRAND RAPIDI

● Mežvidu pārvalde izplānojusi šīs vasaras sarīkojumus draudzes lauku īpašumā: 20. maijā vasaras sezonas atklāšana, piedaloties latviešu korim Rob. Zuikas vadībā; 30. jūnijā un 1. jūlijā garīgs saiets, ko vadīs māc. J. Mednis; no 8. līdz 21. jūlijam bērnu vasaras nometne, vadīs māc. V. Fricsone; 4. augustā „Saulrieta Mežvidos"; 9. septembrī draudzes rīkotais rudens izbraukums un 30. septembrī vasaras sezonas noslēguma sarīkojums.

● Vienības draudzes bēŗu fonda sapulci baznīcas zālē vadīja P. Golts, protokolēja fonda priekšnieks A. Rupmejs. No 77 biedriem piedalījās 17. Par kases stāvokli ziņoja kasieris A. Unglenieks, bet no revīzijas komisijas — A. Lapsiņš. Maksājuma likmes atstāja līdzšinējās. Miršanas gadījumā piederīgiem izmaksā 500 dol. Fonda valdē, ko ievēlēja uz diviem gadiem, darbojas: A. Rupmejs, A. Unglenieks un H. Ritums.

V. Z.

MANČESTRA

● Gleznotāja Valža Teteŗa patstāvīgā 14. darbu skate ASV notika 24. un 25. martā Mančestrā, latviešu ev. lut. draudzes baznīcas zālē. Skate guva labu atsaucību. Sevišķu piekrišanu guva daudzo ainavu gleznojumi. Vairākas gleznas pārgāja apmeklētāju īpašumā.

P. S.

Vai jūsu mājās ir

JĒZUS NĀCARIETIS

Grāmata par Jēzus dzīvi, $12.00. Pasūtināma pie Janīnas Babres, P.O. Box 633, Arlington Heights, Ill. 60006.

DV KV atbalsts Minsteres ģimnazijai

DV Kanadā valdes sēdē 7. aprīlī, kas bija pirmā pēc DV Kanadā 29. salidojuma, ar klusuma brīdi pieminēja nesen mūžībā aizgājušos DV biedrus Kanadā: Jēkabu Kreili un Arnoldu Šiņķi.

Pārvēlētie DV KV locekļi uzņēmās vecos pienākumus un valdes darbībā nekas nemainās.

Valdes priekšsēdis V. Plūdons 7. martā piedalījies ārējās informācijas sanāksmē un 10. martā DV Sv. Katrīnu nodaļas vanadzēm un vanagiem pasniedzis piešķirtos atzinības rakstus. 14. martā piedalījies DV Lielās loterijas sēdē un 26. martā Dr. E. Upenieka sasauktajā sēdē, kur pārrunāti dažādi jautājumi. DV delegātu sapulcē V. Plūdons pārstāvēja DV Albertas nodaļu.

Kanadas vanadžu priekšniece Ilga Breikša varēja ziņot, ka vanadžu 27. salidojumā apsolītie 3000 dol. reālizēsies visai drīz. DV Kesvikas vanadžu priekšniece ir Ausma Dreimane.

DV KV sekretārs A. Kalupnieks 29. delegātu sapulcē ievēlēts un veicis sekretāra pienākumu. TLTA ģimnazijas vajadzībām uzrakstījis īsu plkv. V. Januma biografiju, ko pavairojis 100 eksemplāros. 6. aprīlī, ģimnazijas mācības stundās referējis par plkv. V. Janumu, viņa attieksmēm ar karavīriem, īsumā pieskaroties cīņām Pad. savienībā un Vācijā. Kā zināms, TLTA ģimnazija saņēma plkv. V. Januma balvu. A. Kalupnieks sastādījis un nosūtījis 3. Latviešu jaunatnes dziesmu vētku Montrealā vadonis DV KV sludinājuma tekstu un veicis kārtējo sarakstu.

Finanču daļas vadītājs R. Britāls ziņoja, ka DV Toronto nodaļai no Bēru fonda izmaksāti 500 dol., LNAK kultūras fondam iemāksāti 400 dol., aprūpes daļas vad. Z. Masīte iemaksājusi bezprocentu aizdevumu ziedojumu 100 dol.

Valde piešķīra veco un slimo atbalstam Vācija 600 dol., invalidiem 600 dol., Minsteres ģimnazijai 1000 dol. un palīdzībai aizdzelzs aizkara 1000 dol. Kādam karavīram ASV piešķīra 250 dol. Revīzijas kom. loceklei A. Reinbergai nosūtīti ziedi ar novēlējumu — ātri izveseļoties.

Saimniecības daļas vadītājs A. Šterns ziņoja, ka ievēlēts Latviešu nama valdē.

Sporta daļas vadītājs J. Treijs piedalījies vairākās makšķernieku sacensībās un sporta vadītāju apspriedēs. 1979. g. meistarsacīkstes šaušanā organizēs DV Kičeneras nodaļa 22. septembrī. Gadskārtējās draudzības šaušanas sacīkstesKanadas un ASV vanagiem J. Treijs ierosinājis izdarīt meistarsacīkšu laikā — 22. septembrī Kičenerā. DV CV apstiprinājusi viņa iesniegto paraugu — DV Kanadas sporta diplomu. No šaušanas sekcijas darba aizgājis Arnolds Rūdolfs.

Ārējās informācijas daļas vad. nobeidzis Niedres lietas kārtošanu. Pie šī darba lielu palīdzību saņēmis no Sv. Katrīnu nodaļas un Toronto no sava palīga V. Ciņa. Presē liela atsaucība nav bijusi, jo notikums jau par vecu, bet vismaz 6 parlamentārieši rakstījuši Pad. savienības sūtnim Jakovļevam un citi griezušies pie Kanadas ārlietu ministra. Zināma atsaucība bijusi arī no mācītāju puses. Kā zināms, J. L. Niedre tagad atbrīvots. Ārējās informācijas vadītājs vēlētos zināt, kādi panākumi bijuši nodaļām un kādi materiāli un cik nākotnē līdzīgos gadījumos būtu vajadzīgi parlamentāriešiem, presei, etc. Parlamenta grupas priekšsēdis aicinājis P. Vasariņu gada laikā sagatavot plašāku dokumentāru memorandu, ko ārlietu ministrija varētu izlietot Madridē, kur būs Belgradas turpinājums.

Ārējā informācijas daļa pašreiz organizē Viktora Kalniņa un Helēnas Celmiņas turnīru Ontario un Kvebekas DV nodaļās no 6. līdz 21. maijam. Mērķis ir pievērst kanadiešu interesi Latvijas liktenim un tagadējiem apstākļiem, tāpat dot iespēju latviešu sabiedrībai iepazīties ar šiem no okupētās Latvijas izkļuvušajiem tautiešiem. 12. martā laikrakstā The St. Catharines Standard iespiesta P. Vasariņa vēstule atbildei uz rakstu Visas Rīgas problēmas sākas Maskavā, nobeidzot ar autora vārdiem, ka „latvieši vienkārši krievus pacieš'" jo tiem nav izvēles. Padomju tanki un slepenpolicija rūpējas, lai tie neizrādītu savas īstās jūtas.

Iekšējās informācijas daļas vad. R. Alksnis ziņoja, ka DV Sv. Katrīnu un Kičeneras — Vaterlū nodaļas atsaukušās uz aicinājumu ziņot par DV CV apkātrrakstu izmantošanu.

DV KV piešķīra un ieteica 4 DV KV atzinības rakstus, 10 DV CV atzinības rakstus un 7 zelta nozīmes.

DV Sv. Katrīnu nodaļas jaunais priekšsēdis ir Juris Eglītis, 516 Niagara St., St. Catharines L2M 3E5, tālr. 934-8407, līdzšinējais priekšsēdis P. Vītols pārņēmis kasieŗa pienākumus.

Saņemta pateicība no E. Roņa par atcerēšanos viņa slimības laikā. Tāpat pateicība saņemta no bij. Latviešu strēlnieku bbas priekšnieka A. Lūša ģimenes.

Hamiltonas deju kopai Vainadziņš piešķīra 500 dol. Gotlandes braucienam.

Saņemts ielūgums gadskārtējai valdes sēdei Druvā 11. augustā pl. 10. Vakarā zaļumu balle, kas laikam būs pēdējā, bet tad ar pūtēju orķestri, kā senos laikos.

DV Bramptonas nodaļa 3 šāvējiem piešķīra 3 sporta medaļas bronzā,

Sēdē piedalījās A. Kalupnieks, V. Plūdons, R. Britāls, V. Kārkliņš, A. Šterns, E. Pulciņš, J. Treijs, virspļkv. A. Silgailis, P. Vasariņš, Ilga Breikša, E. Treilons, A. Kalviņš, P. Vītols, K. Rēvalds, V. Cinis un Z. Akots, et

Rita Baruša lasa savus dzejdarbus LNJAK literārā sarīkojumā Mākslas galerijā Toronto.
Foto: A. Kalniņš

Etnisko skolu izredzes

DAUDZKULTŪRU PADOMES SESIJA TORONTO

Kanadas un Ontario apgabala daudzkultūru padomes divu dienu sesijā, 30. un 31. martā Holiday Inn viesnīcā Toronto, pārrunāja Kanadas konstitūcijas grozījumu projektu un padomes ieteikumu, ka daudzkultūru ideja jānostiprina jaunajā konstitūcijā, lai daudzkultūrai būtu stiprs pamats, neatkarīgi no valdības vai citām maiņām. Ja Kanadas valdība akceptēs šo priekšlikumu, tad daudzkultūru uzņems jaunajā konstitūcijā.

Pārrunājot Kanadas daudzkultūru padomes turpmāko darbību, vienojās, ka tagadējās padomes 100 pārstāvju grupa ir par lielu, lai varētu iespaidīgi darboties, un ieteica padomes sastāvu samazināt uz 30 vai 35 locekļiem, kas katrs būtu speciālists savā nozarē. Bija arī ieteikums, lai padomē mainītu arī pārstāvju vecuma līmeni, iesaistot vairāk jauniešus padomē. Kanadas daudzkultūru padomes latviešu pārstāvi — LNAK kultūras daļas vadītāju Intu Purvu uzaicināja darboties Starptautiskā cilvēka tiesību grupā.

Daudzkultūru padomes Ontario apgabala pārstāvju 31. marta paplašinātā sesijā ar dažādu etnisko organizāciju pārstāvjiem uzrunu teica daudzkultūru ministrs Normans Kafiks, paziņojot par Daudzkultūru padomes Ontario apgabala jauno priekšnieku Pēteri Stīvenu. Sesijas dalībniekus sveicināja senātors P. Bosa, Kanadas daudzkultūru padomes priekšsēdis. Paneļdiskusijā par daudzkultūru piedalījās Ontario provinces valdības kultūras viceministrs Donlands Reits. Sesiju atklāja senātors P. Bosa, paskaidrojot, ka federālā un Ontario valdība daudz dara daudzkultūru atbalstīšanā.

Sekojošā izglītības, valodas un kultūras sesijā referēja pārstāvji no Toronto skolu valdes, italiešu kultūras centra un Ontario izglītības ministrijas, norādot, ka etnisko grupu valoda jākopj, jādod tai iespēja attīstīties, un norādot uz iespējamu papildskolu un vakara kursu izveidošanu. Debatēs izvirzījās jautājums par privātskolu dibināšanu, kur mācības valoda būtu etniskā un angļu valoda. Līdz šim Kanadas likums atļauj tikai angļu vai franču skolas ar vienu svešvalodu. Paneļdiskusijās piedalījās LNAK izglītības nozares vadītājs J. Mežaks. Viņa jautājums bija, ja etniskā grupa grib atvērt pilna laika skolu ar tiesībām uz vidusskolas diplomu, kurā jāmāca angļu vai franču valodā, vai šī grupa varētu kā mācības valodu lietot savu dzimto valodu? Solījumu nekādu nebija, bet ar laiku, izmantojot daudzkultūru padomes un labvēlīgu parlamenta locekļu starpniecību, šādu atbalstu būtu iespējams iegūt. Debatēs arī izvirzījās, ka jāmeklē jauni ceļi, kā pastiprināt daudzkultūru mācību vielu skolās. Šajā sesijā piedalījās vairāki latviešu pārstāvji.

Daudzkultūras un preses paneļa pārrunās piedalījās Toronto lielo dienas laikrakstu The Globe and Mail, The Toronto Sun un CBC rādio un televīzijas staciju raidītāju vadītāji. Dabašu laikā viens no ukraiņu pārstāvjiem piecēlās ar Globe and Mail žurnālistu rokas grāmatu rokā, kurā ieteikts baltiešus, ukraiņus un baltkrievus apzīmēt par krieviem. Pacēlās protesti, ka ja runājam par skotiem, īriem, velšiem, kas pieder pie Anglijas, tad viņus nenosauc par angļiem, bet pēc viņu tautības. Arī Inta Purva aizrādīja, ka paši krievi neapzīmē latviešus un citus baltiešus par krieviem. Viens no galvenajiem Globe and Mail redaktoriem centās iegalvot,

(Turpinājums 10. lp.)

Svētdien, 29. aprīlī, pl. 15 Yorkminster Park Baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Toronto

LATVIEŠU BAPTISTU DRAUDŽU KORU **30. GADSKĀRTĒJĀ**

GARĪGA DZIESMU DIENA

Piedalīsies: visu baptistu draudžu koŗi no ASV un Kanadas, solisti, vokālais ansamblis Melodija un pūtēju ansamblis.
Diriģenti: Viktors Baštiks, Rūdolfs Kalnmalis, Gunta Plostniece un Arvīds Purvs. Pie ērģelēm Vilnis Cieminš.
Galvenie skaņdarbi programmā: Viktora Baštika kantāte „Paceliet sirdis" (pirmatskaņojums), Fr. Šuberta Dievkalpojuma dziesmas (vācu mesa).
Ieeja pret ziedojumiem

Vilma Kinstlere

LIELDIENĀS

Zvaniet, Lieldienu zvani,
Iezvaniet dzīvību:
Kristus no kapa cēlies,
Garam dod brīvību!
Sarautas verdzības važas,
Grēks kuŗās mūs ieslēdzis;
Dieva Dēls ceļu rāda — —
Mūžīgās debesīs.

Zvaniet, Lieldienu zvani,
Āres lai gavilē;
Kristus par mums miris —
Augšā cēlies — pestīta dvēsele!

Austra Balode

ZIEDĒŠANA

Zied . . . Viss tevī zied:
zied zobu rinda
mutes šķēlumā valgā,
un lūpu līknēs
smaidu siltums zied,
un linu ziedu zilums
acu tumšās zīlēs,
un matos liepu ziedi
blāvu gaismu viež.
Un smaržo tā,
kā vasarā,
kad medus dzintaru
no kārēm sviež.

Tev plaukstās maigs
zied glāstīšanas prieks —
tu glāsti puķi,
bērna galvu gaišu,
un pļavā tavi soļi viegli tiek,
lai ziedu elpa
tevī neizgaistu.
Un tavas domas
senās dienās klīst —
visapkārt virmo
seno dienu tvīkums,
un pats tu reibsti,
reibsti staigādams
pa aizgājušās ziedēšanas
tāliem ceļiem.

Valentīne Hermane

NE TIKAI ES . . .

Ne es viena
Domās eju
Tālos cīņu laukos,

Ne es viena
Domās lieku
Kapiem vainagus . . .

Ne es viena
Pazaudēju
Tēvu, brāļus, vīru.

Ne es viena
Ceru, ticu —
Cīņa nebija velta!

Ne es viena
Dievu lūdzu:
Svētī latvju zemi,
Vieno latvju tautu!

Edvarts Tūters

. . . Un SMARŽO NAKTSVIJOLES

Dziļas kupenas
Un smeldzīgs klusums
Vēl manā dārzā,
Bet es jau puķes dēstu . . .

Sasapņoju dobes,
Sasapņoju krāsas,
Izdomāju
Ziedu mirdzēšanu,
Sadalu smaržas tiem.

Puķes dēstot —
(Nomoda sapnī) —
Aizmirstu ziemu
Un kupenas dārzā;
Pie manis ir pavasaris
Un smaržo naktsvijoles.

(95. turpinājums)

MĪLAS UN OPIJA SAPŅI

Vēl ilgi nebūs aizmirsts skumjais Latvijas laika liriķis ar iedragāto sirdi — pārnestā nozīmē — Jānis Ziemeļnieks (1897. — 1930.), kas mira kā jauneklis, bet atstājis vairākas it tīkami lasāmas dzejoļu grāmatas. Vārdnīcā Es viņu pazīstu par Ziemeļnieku teikts: „mīlestības un ciešanu liriķis". Skan gandrīz kā Lapas Mārtiņa Mīlestības gaudu ziņģes, bet apzīmējums ir pareizs. Ziemeļnieku varētu saukt par latviešu Heini, kas arī rakstīja trochaju vai jambu parastajos četrrindu pantos, tikai bija lokanāks, lielāka personība. Ziemeļnieks pauda parasto jūsmu, pielāgojoties nesarežģītajam tautas garam, viņa liras skaņa bija īsāka, dziļāka nekā sentimentālajai Elīnai Zālītei, un tā instrumentu par vienstīgainu negribas apzīmēt. Varbūt toreiz, kad modernisms sāka visādi attīstīties, Ziemeļnieka mūza likās vecmodīga, bet autors kļuva diezgan populārs. Tēvs bija Bilskas muižas vagars, pats izmēģinājās dažādos mazākos amatos, arī izglītības ministrijas ierēdņa darbā, bija fotografs Strenčos. Viņu protežēja Jaunāko Ziņu redaktors Jānis Kārkliņš, kas pazina tās puses ļaudis. Ziemeļnieka uzdevums bija pēc katras grāmatas iznākšanas dot īsu atsauksmi, kaut arī tā sevī neietvēra visu darba analizi, nedz vien nēr bija pareiza. Nebija jau Ziemeļnieks kritiķis. Bez tam viņš sēdēja Rātsnama bibliotēkā un izrakstīja no veciem komplektiem materiālus Artūra Bērziņa latviešu teātŗa vēsturei, kas tapa, bet nekad netapa. Kā pelēka figūra, bālu seju, ļoti stiprām acenēm uz deguna, viņš klīda pa ielām. Likās, ka viņa dziesmiņas varēja dzimt katrā laikā, tieši vientulībā klīstot. Pašu pirmo krājumu ap 1922. gadu izdeva Alainis, kas vēlāk trimdā sadraudzējās ar boļševikiem. Jānis Grīns vīpsnāja, ka krājumu autors varot dāvāt kā veltījumu katrai sievietei, jo vārds jau neesot apzīmēts. Pēc tam nāca tai pašā apgādā vēl otra grāmatiņa Aizejošais (ne tik laba), sekoja divas ar romantiskiem virsrakstiem Skūpsts un Nakts. Pēdējo Kultūras fonds godalgoja, un tad jau Ziemeļnieks bija ļoti slims. Viņu noveda postā opijs, ko tas ar atdarinātām receptēm parasti iegādājās aptiekā, bet nespēja sev līdzēt. Liekas, romantiķim dzīve mānu pasaulē šķita vērtīgāka par reālo, kaut tieši dzejas tēlus tā, cik var spriest, neradīja. Ir tikai kādā vietā ārējs norādījums par lēno, bet drošo bojā eju: „Un opijdūmi pilda istabu . . ."

Kreisais Jānis Plaudis (1903. — 1952.), Grēviņa Dienas Lapas un Benjaminā Atpūtas redaktors, sarakstīja pēc Ziemeļnieka nāves biografisku romānu par viņu, pušķotu fotoattēliem. Pēdējā ainā rādīts, kā dzejnieku atrod uz vāļas bez dzīvības, ar izstieptu roku, pie kuŗas tikšķ pulkstenis: „Laiks nebija apstājies . . ."

KĀ DZEJNIEKS REDZĒJA DIEVMĀTI

Jaunus, līdz šim nezināmus datus par vienu no ievērojamākiem Jāņiem sniedz drāmatiķe un dzejniece Alma Richtere, vēlēdamās, lai viņas stāstījumu uzņemu savās atmiņās.

„Bermonta dienu cīņu laikā pie Rīgas tiku smagi ievainota kājā no bumbas sprādziena, bet citās ķermeņa daļās no šrapneļa šķembām, kad brālis mani nesa uz slimnīcu. Tēvu nogalināja, māti un brāli arī ievainoja, dzīvokli izpostīja. Pēc ilgas ārstēšanās Torņakalna bērnu slimnīcā, brālis mani pieņēma dzīvot pie sevis. Toreiz viņš bija Rīgas un Ventspils dzelzceļa stacijas Spāres priekšnieks. Spāres apkārtne bija jauks dabas stūrītis: lieli priežu un egļu sili, mežu vidū daudz ezeriņu, baltajām ūdens rozēm kā piebērti. Mežmalās lielas āriskas pļavas ar ziediem, to vidū reti atrodamajām nakts vijolītēm.

Brālim kā medniekam un arī kā mākslas cienītājam zaļumnieku netrūka. Brauca aktieris Fricis Līcis un citi, arī diriģents Teodors Reiters, Mūsu mīļākie ciemiņi bija dzejnieks Jānis Ziemeļnieks un viņa draugs, medicīnas students Adalberts Mežulis. Ciemojoties gandrīz ik vakaru brālis un Mežulis gāja medīt bukus. Mēs ar Ziemeļnieku viņus pavadījām, dzejniekam medības nepatika. Gājām rokās saķērušies, jo es savu ievainoto kāju droši vēl uz zemes nevarēju likt, bet ar spieķi iet kaunējos. Ziemeļniekam, šķiet, tas bija pa prātam, jo viņš allaž atgādināja: „Drostaliņ, kad ir kāda lielāka sakne, pasaki, es lāgā uz zemi neredzu." Viņš slimoja smagi ar acīm. Mani bija iesaucis par Balto drostaliņu, lai gan es biju melnmataina, brūni iedegusi. Es viņu saucu vārdā par Jāni un godināju daudzskaitlī, viņš mani uzrunāja vienskaitlī. Domāju, ka izskatījos vēl nepieaugusi, jo matus nēsāju pīnēs. Viņš katru kociņu ar kaut ko salīdzināja: eglītes bija apburtas meža meitiņas, kuplie kadiķu puduri — lācīši. Dažreiz viņš vēlējās, lai es padziedu viņa mīļāko dziesmiņu: Saule aiz meža jau nogrima sen. Dziedāju, cik skaļi spēju. Tiku jau ģimnazijas sarīkojumos dziedājusi solo. Mans sapnis bija konservātorija vai teātŗa māksla. Toreiz vēl neparedzēju, ka šķēršļus liks ievainotā kāja un trūcīgie dzīves apstākļi. Pēkšņi atskanēja brāļa balss: „Almiņ, neklaigā, pietiek! Ej atpakaļ uz mājām, izbiedēsi stirnas." Brālis bija tēva vietā — jāklausa. Klusēdami abi griezāmies atpakaļ. Mājās iegājām katrs savā istabā, bet dažreiz Ziemeļnieks aicināja pie sevis: „Nāc, Drostaliņ, pabursimies!" Viņam bija bieza grāmata ar daudz dažādiem rokrakstiem, no tiem viņš lasīja raksturus. Bieži pieminēja Valdu Moru un teica: „Nez, vai viņa mani atceras? Viņai uzrakstīju dzejoli".

„Tu vēl nezini, ko nozīmē mīlēt un pieciest ilgas!" Jā, to nezināju. Tad Ziemeļnieks piemetināja. „To vēl nezin arī Valda!"

Ātri pagāja ciemošanās laiks. Mežulis steidzās atpakaļ uz Rīgu. Teicās braukt uz Franciju papildināties medicīnā, viņam līdzi ceļošot Ziemeļnieks. Par šo iespēju dzejnieks ļoti jūsmoja, teicās iet pie Dievmātes Lurdas avota. Tur tikšot izārstētas viņa slimās acis. Viņš bija ļoti ticīgs un ar cerību pilnu sirdi aizbrauca. Mežulis apsolījās pēc atgriešanās mūs atkal apciemot. Pēc pāris nedēļām pienāca no Francijas gaŗa vēstule.

Ziemeļnieks sīki aprakstīja apkārtni, ko jau paspējuši redzēt. Sajūsmināts par Franciju viņš nebija. Gribējis drīzāk tikt pie svētā avota. Baidījies par savām acīm, viens nevarot braukt, bet Mežulis vēl bija ļoti aizņemts.

Pēc pāris nedēļām atnāca otra vēstule, ļoti gaŗa, dažās vietās ar pasvītrājumiem. Tanī Ziemeļnieks sīki aprakstīja savas izjūtas un gājienu uz Lurdu. Uz ceļiem esot rāpies pa kāpnēm augšup, reizē ar pārējiem nelaimīgajiem, no sirds lūdzis balsī Dievu. Ilgi, ilgi mazgājis acis avotā, bet neesot uzlabojušās. Ar dažiem notiekot brīnumi tikai pēc pāris dienām. Pēc trim dienām gājis otrreiz, bet atkal bez pārmaiņām. Tad vainu piedēvējis sev. Dievam nepatīkot, ka viņš lietojot opiju, bet pēdējā laikā esot šo paradumu atmetis. Bija dziļi noskumis; lielu cerību devusi redzētā parādība.

(Turpinājums seko)

TORONTO ZIŅAS

● Pēc Sv. Andreja draudzes koŗa 27. gadskārtējā koncerta 8. aprīlī koristi ar piederīgajiem un labvēļiem uzkavējās baznīcas zālē pie draudzes dāmu komitejas un koŗa dāmu sagādātā azaida galda. Draudzes māc. J. Cālītis un koŗa priekšnieks V. Kleperis pateicās diriģentam A. Purvam, korim, solistiem un stīgu orķestŗa dalībniekiem ar koncertmeistari L. Gailus. Diriģents un solisti saņēma ziedus, un kori apsveica citi koŗi. Koŗa dalībniekiem, priekšniekam, pianistei G. Melli un visiem apsveicējiem pateicās diriģents A. Purvs. Īpašu patēicību saņēma Ž. Zentiņš par nošu pārrakstīšanu atsevišķām balsīm. Koŗa priekšnieks V. Kleperis pasniedza koŗa žetonus trim jauniem koŗa dalībniekiem, kam šis bija pirmais koncerts: Skaidrītei Rutkai, Teodoŗam Rozentālam un Hillaram Šultmanim. Koŗa žetonus saņēma arī koristi, kas dziedājuši 25 koncertos: Artūrs Bērziņš, Astrīda Bredovska, Meta Blūma un Lonija Zvaigznīte. Bez tam ziedus saņēma 7 koristi, kas dziedājuši 20 koncertos, un viens korists, kas dziedājis 10 koncertos. Māc. J. Cālītis pasniedza Baznīcas virsvaldes atzinības rakstu L. Zvaigznītei, ko pārējie apbalvotie darbinieki jau bija saņēmuši draudzes 30 gadu jubilejas svinībās.

● Sv. Jāņa draudzes darbinieku un darbiniečū — padomes, revīzijas komisijas un dāmu komitejas locekļu darba svētīšana notika Pūpolu svētdienas dievkalpojumā, bez māc. I. Gaides piedaloties archibīskapam A. Lūsim, bet mūzikālajā daļā Ženijai un Albertam Vītolam un ērģelniecēm Maijai Barušai un Astrai Vītolai-Ikšei. Pūpolu svētdienā arī notika draudzes svētdienas skolas Lieldienu uzvedums, piedaloties visiem skolas, pāri par 30, audzēkņiem skolas pārzines A. Kurses vadībā. Bija arī cienasts bērniem, un Lieldienu zaķis izdalīja veltes.

● Māc. I. Gaide salaulājis Rūdolfu Paulu Norīti ar Lidiju Lideku. Abi ir mūsu laikraksta līdzstrādnieki. Lidijas Lidekas dzejoļi vairākkārt parādījušies Latvija Amerikā, bet Rūdolfs Norītis kuplinājis laikraksta saturu ar saviem asprātīgajiem feļetoniem ventiņu izloksnē un daudziem citiem rakstiem. Viņš bijis laikraksta redakcijas līdzstrādnieks jau kopš iecelošanas Kanadā. Pašlaik viņš ir Latviešu preses biedrības Kanadas kopas valdes priekšsēdis, rosīgi darbojoties arī citās latviešu organizācijās, ir ilggadējs DV biedrs. Lidijai Lidekai lielāks prozas darbs iznācis arī grāmatā — Nams pie Baltijas jūŗas, kas savā laikā iespiests arī Latvija Amerikā. Viņa ir latviešu virsnieka meita.

● Toronto lut. draudžu Klusā laika dievkalpojumi šogad sākās 6. martā Sv. Andreja baznīcā māc. I. Gaides un J. Cālīša vadībā. Pēdējā no pieciem cikla dievkalpojumiem 3. aprīlī Sv. Andreja baznīcā piedalījās ap 200 dievlūdzēju māc. A. Arāja, I. Gaides un J. Cālīša vadībā, svētrunu teicot viesim māc. J. Šmitam no Vankuveras, pie ērģelēm bija Edite Timermane-Ozola. Pirms dievkalpojuma draudzes dāmu komiteja pacienāja ar kafiju un cepumiem. Pēc Lieldienām ticības celsmes stundas turpināsies četras reizes Sv. Jāņa baznīcā — otrdienās pl. 19.30 ar virstematu Caurnāvi dzīvībā māc. J. Cālīša un I. Gaides vadībā. Pirmajā reizē, 17. aprīlī pl. 19.30, paredzētais apakštemats — Augšāmcelšanās ceļš, 24. aprīlī — Garīgā miesa, 1. maijā — Pēcnāves dzīve un 8. maijā — Debesis un elle. Pēc celsmes stundām pārrunas pie kafijas.

● Pensionāru apvienības sanāksmē 5. aprīlī Latviešu namā ap 125 dalībnieku noklausījās V. Aleksanderas un A. Bencones deklamācijas. Pēc tam izrādīja divas filmas par Kanadas meža pilēm un zosīm un filmu Pastaiga mežā. Pēc izrādes bija kafijas galds un grupu nodarbības.

● Pēc ilgākas slimošanas 8. aprīlī 54 g. vecumā mirusi Rasma Prīverta. Aizgājēju 12. aprīlī Sv. Džēmsa kremātorijā izvadīja māc. J. Cālītis. Nelaikei paliek Toronto vīrs Viesturs, dēls Pēteris un meita Ilze, kā arī māte Marija Liepiņa.

● Garīgā labdarības koncertā 29. aprīlī pl. 15, Sv. Patrika baznīcā, 141 McCaul St. (Ontario mūzeja tuvumā) soprāns Apolonija Sapale - Raikovska dziedās 9 dziesmas, Mocarta, Hendela, Berino un Jāņa Kalniņa skaņdarbus. Ruta Āze atskaņos ērģeļu solo un kopā ar vijolnieku Edmundu Treiju vairākus A. Vivaldi un J. S. Bacha darbus.

● Pēc ilgākas slimošanas 3. aprīlī Riverdēles slimnīcā 88 g. vecumā mirusi bijušā skolotāja Lūcija Jansone, dzimusi Magaziņa. Viņa dzimusi 1890. g. 22. jūnijā Lubānā, Latvijā strādājusi par skolotāju Rīgas 20. pamatskolā, kur bijusi arī mazpulka vadītāja, un Viļa Olava komercskolā. Kanadā ieceļojusi no Anglijas. Aizlūgumu Mount Pleasant krematorijā 6. aprīlī vadīja māc. I Gaide. Aktrise Milda Bērziņa-Muižarāja skandēja Friča Bārdas dzejoli. Nelaikei Kanadā paliek brāļameita Gvelfā un māsasdēls Andrejs Zeltkalns ar ģimeni Toronto.

● Toronto mednieku un makšķernieku klubs rīko 28. aprīlī pl. 10 Bērzainē tītaru šaušanas sacensības. Aicināti piedalīties visi interesenti, kaut arī nebūtu kluba biedri.

● Toronto vanadžu koŗa Zīle lidmašīnā uz dziesmu dienām Gotlandē vēl dažas brīvas vietas. Tuvākai informācijai zvanīt koŗa priekšniecei Monikai Jonānei, tālr. 536-5235.

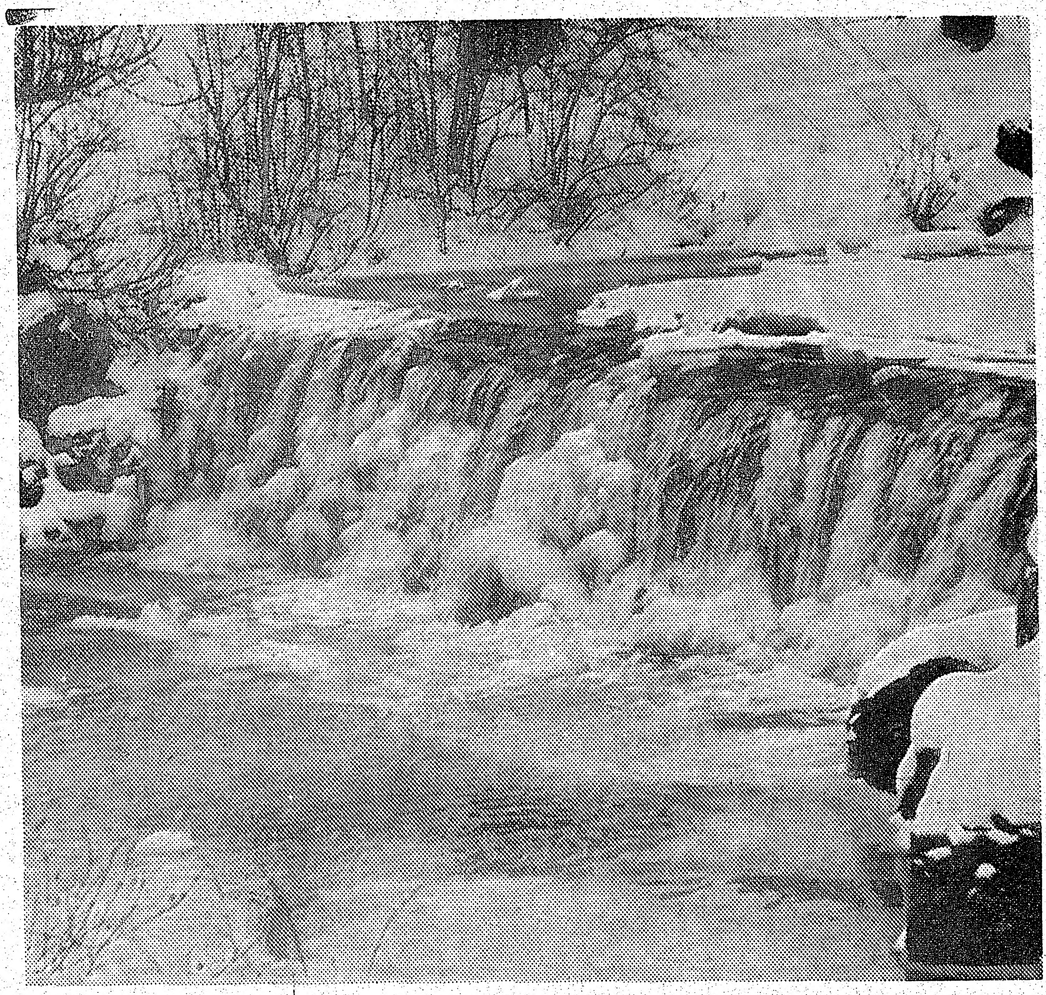

Nedēļu pirms Lieldienām pēkšņi uzkrita bieza sniega sega, vietām pat pāris pēdu. Augšējā attēlā aizputinātā upe pie Saulaines steidzīgi atbrīvojas no ledus vižņiem.

Foto: J. Liķers

Gulbenē sadedzinājies lietuvietis

Lietuviešu laikraksts Teviškes Žiburiai bija ievietojis attēlu un šādu ziņu:

Antanas Kalinauskas sadedzinājās 10. augustā Latvijā. Viņš bija lietuvietis, kas apbrīnoja Romana Kalantas uzupurēšanos — sadedzināšanos. Iesaukts padomju armijā, viņš dienēja Gulbenē, Latvijā. Nespēdams samierināties ar okupāciju, viņš no armijas dezertēja. Vēlāk, citu cilvēku pierunāts un mātes pavadīts, viņš atgriezās savā armijas vienībā un tur, aplējies ar benzinu, krieviski iesaucās: „Skataities nu, kā deg lietuvietis, patriots . . . Par Lietuvu! Par brīvību! Par Dievu! Es jums nekalpošu!" Viņu nogādāja uz slimnīcu, kur to apmeklēja māte. Viņš mātei teica: „Māt, piedod man visu... es mirstu..."

Kalinauskas nomiris 11. augustā un apglabāts Gulbenē. Mēnesi vēlāk viņš izrakts un apglabāts Vilkavišķos, Lietuvā. Lietuviešu laikraksts ziņu pārņēmis no Lietuvas pagrīdes laikraksta Aušra.

In. S-s

Eduarda Spraunika

SVEČTURU IZSTĀDE

Sv. Jāņa baznīcas izstāžu telpās no 5.—13. maijam

Atklāšana 5. maijā pl. 14.

Izstāde atvērta sestdienās un svētdienās no pl. 14 — 21, darbdienās no pl. 16 — 21.

Soneti, proza, humoreska

LITERĀRI MŪZIKĀLA PĒCPUSDIENA ILMĀRA BATRAKA DARBIEM

Vairāk par simt klausītāju bija pulcējušies „literārā kokteilī", ko Latviešu namā Ilmāra Batraka darbiem bija rīkojusi LPB Kanadas kopa. Pēc vairāku gadu slimības un pārciestām operācijām autors ar šo sarīkojumu varēja atzīmēt atgriešanos literārā un sabiedriskā darbā, kas viņam vienmēr bijis ne tikai tuvs, bet arī ļoti daudzpusīgs, kā savos ievadvārdos izteicās sarīkojuma vadītājs Modris Lorbergs.

Kā dzejnieks I. Batraks galvenokārt pievērsies sonetam, mēģinot meklēt jaunas pieejas un variācijas, kā dzirdējām viņa lasītajā piemērā par tautasdziesmas tematu Kas tie tādi, kas dziedāja. Dzejnieks iepazīstināja arī ar tā saucamo italiešu, Šekspīra un brīvā panta sonetu. I. Batraka dzejoļi pazīstami jau no agrākiem publicējumiem, turpretī prozas darbi, atskaitot feļetonus, līdz šim bija palikuši it kā novārtā, tādēļ sarīkojumā iepriecināja fragmenta lasījums no plašāka darba par latviešu leģionāru cīņu gaitām. Liekas, ka feļetons un humoreskas vēl joprojām ir I. Batraka „stiprākā puse", kuŗā viņš ar pseidonimu Joriks guvis plašu cienītāju saimi. Nolasīto aktuālitāšu šķērsgriezums liecināja par „aso eža kažociņu", aiz kuŗa slēpjas labsirdīgs humors un asprātības. To pašu varēja saklausīt arī mūzikālajā daļā, kur I. Batraka sacerētās un tulkotās dziesmas dziedāja viņa dēls Namejs ar Ausekli Pērkonu. Dažās dziesmās ansamblim pievienojās arī Zintis Pērkons. Kanadas himnas tulkojums latviešu valodā ir atzīstams veikums, un to paredz izmantot arī skauti savās nometnēs.

Ilmāra Batraka atgriešanos aktīvā literātu saimē ar speciāli veltītiem dzejoļiem sveica Biruta Senkēviča un Indra Gubiņa, bet ar dažiem atmiņu stāstījumiem Maksis Čulītis. Kopējās skautu gaitas izgaismoja Kanadas latviešu skautu jendas priekšnieks S. Leimanis, bet ventiņu mēlē kollēģiālu iztirzājumu par Jorika dižo varenību deva Krišs Ķepals. Ar karikatūru un veltījumu bija sveicis arī mākslinieks A. Jaunzemis, bet grafiķis I. Šteins dāvināja kādu no savām gleznām. Rakstveida sveicienus bija sūtījis kādreizējais mazskauts Imants Purvs, kas pašreiz atrodas ceļojumā pa Indonēziju, un arī Andris Leimanis, kas tagad ir kļuvis par 14. Rīgas skautu vienības priekšnieku.

Mākslinieku Valijas Mērnieces, Emmas Dzeguzes, Elmāra Damberga un Izoldes Krūmiņas dāvinātās gleznas uz ieejas kartēm laimēja Ilmārs Batraks, Maksis Čulītis, Krišs Smilga un Kornēlija Zariņa.

Sarīkojuma nobeigumā mūzikālajam ansamblim vēl pievienojās baritons Alberts Vītols, nodziedot I. Batraka sacerēto un I. Saksa komponēto Gaudu serenādi. LPB Kanadas kopas valdes priekšsēdis R. Norītis nobeiguma vārdos izteica prieku un atzinību par labi izdevušos sarīkojumu, kā arī pateicību sarīkojuma vadmotīva devējam I. Batrakam un visiem dalībniekiem un apmeklētājiem.

Ilmārs Batraks izteica prieku par sagādāto pārsteigumu, sevišķi izceļot to nedalīto atbalstu, ko slimības laikā saņēmis no savas dzīves biedres Irēnas, dēliem Nameja, Gundara, Skaudra, kā arī vedeklas Birutas un mazbērniem.

Sarīkojuma labo izdošanos sekmēja arī LPB Kanadas kopas dāmu sarūpētais boles un kafijas galds Intas Purvas un Lolitas Gulbes vadībā. Ar ierasto veiksmi programmas norisi vadīja Modris Lorbergs, kas bija arī viens no galvenajiem sarīkojuma organizētājiem kopā ar Izoldi Krūmiņu.

R. Norītis

PAR DV LIELĀS LOTERIJAS biļetēm lūgums norēķināties līdz 28. aprīlim, sūtot naudu, pārdoto biļešu pasakņus un nepārdotās biļetes R. Britālam, 236 Bowood Ave., Toronto, Ont. M4N 1Y6, vai arī Latviešu kreditsabiedrībai, kā norādīts.

Vadītāji un sekotāji

(Turpinājums no 2. lp.)

taisnības vai citu negātīvu motīvu ietekmē, dažreiz pat ļoti pašaizliedzīgi. Svarīgāks par darbu ir darba rezultāts, bet neretī to devums sabiedrībai ir — nulle, vai graujoša rakstura rezultāts ne tikai šeit, bet arī tautai dzimtenē.

Ko mēs šai sakarā varam darīt? Mēs bieži dzirdam, ka vajadzīga tikai laba griba, bet ar to vien nepietiek, it sevišķi darbiniekiem un vadītājiem politiskajā laukā. Mums jāsaprot, ka pārbaudīt mēs varam tikai to, kas nāk no mums pašiem. No tā, kas virzīts pret mums, mēs labākā gadījumā varam tikai izvairīties.

Skolās vien lietpratību nevar iegūt. To iegūstam ar zināšanu izmantošanu praktiskā darbā, ar gribu mācīties no citu un paša sasniegumiem, arī no kļūdām. Ja kādam sabiedrības loceklim ir daudz diplomu, tas vien negarantē spējas pārstāvēt vai vadīt kādu pasākumu tūlīt pēc teorētisko zināšanu iegūšanas vai laboratorijas durvju aizvēršanas. Sabiedrības vairums diplomu un titulu īpašniekus uzskata ar cienību, bet ne vienmēr gatavi tiem sekot, pirms nav pārliecināti par to spējām.

Atgriezīsimies pie mūsu sabiedrības daļas, kas kļuvusi pasīva. Pie tās pieder daudzi mūsu vecākās un vidējās paaudzes locekļi. Galvenais iemesls nebūtu meklējams pagurumā vai savtīgumā, bet samulsumā par to, kādai dzīves pārliecībai sekot. Citiem ir vainas apziņa par to, kā uzvedas un pēc kā cenšas viņu bērni, vai sarūgtinājums, ka viņu darbs un upuri nav pietiekami novērtēti.

Šeit jāpiezīmē, ka tas nav raksturīgs tikai mūsu vecākajā un vidējā paaudzē, bet arī citos ieceļotājos un pat vietējos. Galvenais iemesls šeit ir sadursme tā saucamās puritāniskās ētikas un pēckara ētikas principu starpā. Puritāņu ētika nav zinātnisks termins, bet tās izpausmi dzīvē var raksturot ar daudziem mums pazīstamiem uzskatiem, kas devuši pamatus arī mūsu dzīves jēgai.

„Kārtīgs cilvēks mēģina būt patstāvīgs un neatkarīgs no citu žēlastības. Tas ir centīgs, mērķtiecīgs un strādā, lai tiktu uz augšu. Slinkums ir grēks. Darbs nav tikai līdzeklis tam, ko vēlamies sasniegt, bet dod dzīvei jēgu. Nemēģināt sasniegt to, kas ar godīgu darbu ir iespējams, arī ir noziegums. Labāk dot nekā ņemt. Palīdzi sev un citiem, tad arī Dievs tev palīdzēs!"

Tā mēs atceramies savu vecāku un vecvecāku dzīves ziņu. To mācījāmies, kad augām. Ar šādiem uzskatiem mūsu vecāki, patvērumu zemēs nokļuvuši, metās algotā darbā, lai atgūtu zaudēto un lai pašiem, galvenokārt bērniem, būtu labāka dzīve, Tad nāca atziņa, ka mūsu dzīvē noticis kaut kas savāds un nesaprotams: individuālisma vietā uzsvērta darbošanās grupās, paša domu vietā — kolektīvā domāšana. Cenšanās tiek uzskatīta par „izlēkšanu", pienākumu uzņemšanās vadošos posteņos — par „varas kāri". Pielāgojies, pielāgojies! Pastāvēs, kas pārvērtīsies! Dalies, dod — neprasi, kāpēc?! To mēs tagad dzirdam vai katru dienu.

Bieži dzirdam spītīgas atrunas: Kas man var pavēlēt, kur es braucu, ko uzņemu savā mājā, kādu dzeju un dziesmu klausos, kam lasu savas vārsmas un kur, kam dodu un no kā saņemu puķes? Citam nav arī nekādas daļas, ja noārda veco, pirms uzceļ ko jaunu. Čekisti dara tikai savu darbu, komūnistu starp mums nav, bet tikai cilvēki, kas cenšas pēc lielāka maizes rieciena u.t.t .

Vai tā domāja arī tie, kas 1919. gadā mira Valmiera un Gulbenes cietumos, un tie, kuŗus 1941. gada 14. jūnijā ar sauciem latviešu valodā sadzina lopu vagonos?

Neuztrauksimies, ja laika tecējumā daudzos ugunskuros nacionālā uguns izdziest. Gādāsim, lai mūsu nacionālā dzirksts paliek tīra un nebeidz kvēlot, kaut vai dažkārt dziļi pelnos. Ja tā nebūtu ticējuši mūsu senči, tad gaŗajos verdzības mēŗa un kaŗa posta gados mūsu tauta būtu iznīkusi. Bez savas stingrās nacionālās stājas mēs nepalīdzēsim ne sev, ne savai tautai.

Tālākais delegāts no DV Britu Kolumbijas nodaļas Jāzeps Ruško, kas bija mērojis 3000 jūdzes uz delegātu sapulci Toronto.
Foto: J. Līgers

AICINĀJUMS

PBLA Kultūras fonda lietiskās mākslas izstāde un daiļamatnieku saiets 6. un 7. oktobrī Klīvlandā, DV Klīvlandes apvienības izkārtojumā. Aicinu visus brīvajā pasaulē dzīvojošos daiļamatniekus piedalīties 3. daiļamatnieku saietā ar saviem izlases darbiem PBLA KF lietiskās mākslas izstādē Klīvlandē. Izstādē izraudzīs darbus PBLA KF goda algām. Visiem darbiem jābūt gatavotiem pēdējo 2 gadu laikā. Izstāde un saiets notiks Klīvlandes latviešu draudzes namā.

Daiļamatnieku apmešanās vietnīcā, draudzes nama apkaimē.

Anna Graudiņa,
PBLA KF lietiskās mākslas nozares vadītāja

Aizvadītās nedēļas nogalē arī Toronto uzkrita dziļa sniega sega, pēc iepriekš pārdzīvotās viesuļvētras. Priekšpilsētās vietām bija pārplūduši arī māju pagrabi. Augšējā attēlā kāda plūdu apdraudēta māja Misisagā.
Foto: Aleksandrs Kalniņš

Kā uzturēties mūža novakarē

UZTURS UN MEDIKAMENTI

Abas šīs problēmas kļuvušas aktuālas pēdējos 20 gados. Līdz tam tām piegrieza maz vērības. Par uzturu mēdza aizrādīt, ka vecumā jāēd tas pats, ko ēd citi pieaugušie, un medikamenti lietojami, ja vecie ir slimi, tāpat kā pārējiem.

Pie Latvijas universitātes medicīnas fakultātes nebija gerontoloģijas katedra un īpaša diētologa. Tāpat tas bija ar medikamentiem. Geriatriskās farmakoloģijas nebija līdz pat pēdējam gadu desmitam. Gerontoloģija bija, kā saka, bērna kurpēs (Steinmann, 1978). Empīriskās zināšanas bija, bet eksperimentālā farmakoloģija un diētoloģija piegrieza maz vērības vecumam un vecajiem. Laiki mainījušies, un abām šīm medicīnas nozarēm ir piegriezta liela vērība, ir institūti, profesori un tiek rīkoti kongresi.

Kāpēc tā? Iemesli ir vairāki: Cilvēku skaits virs 60 g. vecuma strauji pieaug, vismaz baltās rases tautām. Dzimstība ir maza, un tā šo veco pieaugums arī procentuāli ar katru gadu palielinās. Zviedrijā pensionāru skaits drīz pārsniegs 1 miljonu un būs lielāks par 12,5 procentiem.

Medikamentu daudzums, ko nolieto vecie cilvēki, ir liels. Vairāk kā viena trešdaļa no visiem saražotiem medikamentiem. Tāpēc klīniskās farmakoloģijas interesei par vecajiem jāpieaug. Tam seko farmaceitiskās fabrikas.

Ārstu skaits stipri pieaudzis — arī gados veco ārstu. Tā tīri statistiski zinām, ka pēc 10 prakses gadiem ārsta klientūra kļūst vecāka par 5 gadiem, kā mēdz teikt, pacientu vecums pieaug ar ārsta vecumu. Tā vecie cilvēki uzmeklē savus gados nedaudz jaunākos vai arī vecākos ārstus.

Veco ļaužu vitālitāte tagad ir daudz lielāka. Agrāk, kas bija pārsniedzis 70 gadus, bija saguris, piekusis un apmierinājās ar diagnozi „vecums". Tagad ārsta palīdzību meklē visos vecumos, un pacientus nevar apmierināt tikai ar diagnozi „vecums'. Arī šeit jābūt medikamentiem, kas spēcina un atjauno.

UZTURS

Pirms Otrā pasaules kaŗa Latvijā lekcijās diētas jautājumos lasīja privātdocents J. Skuja. Tās bija neobligātas, bet diētistes, galvenokārt sievietes, nāca no Kaucmindes. Tās labi prata klāt kā ikdienas, tā viesu galdus. Īpašu zinātnieku un institūtu nebija. Tas tā bija ne tikai Latvijā, be daudzās cīās kultūras zemēs. Īpaši diētologi, profesori un institūti radās pēc Otrā pasaules kaŗa. Tā tas notika arī Rīgā. Pirmā profesore tur bija Ksenija Skulme (1893—1967). Viņa bija studējusi Maskavā, gan ne medicīnu, bet šīs Maskavas studijas droši deva viņai savu pluspunktu. LU medicīnas fakultāti viņa beidza 1927. g., strādāja par skolu ārsti. No 1945.—1965. gadam viņa kļuva par diētologi LVU un RMI institūtos. Disertāciju aizstāvēja 1960. gadā un kļuva profesore 1961. g. Pēc viņas nāves darbu turpināja L. Sīle. Ir izdotas vairākas grāmatas, tā K. Skulmei „Ārstniecības uztura rokasgrāmata", „Par slimā cilvēka uzturu" u.c. L. Sīle uzrakstījusi par ārstniecības uzturu 61 lappusi populārā medicīnas enciklopēdijā un vēl septipus citus rakstus.

Trimdā izdotas vismaz divas grāmatas: M. Krones- Baldumas „Ikdienas un svētku galds", 648 lpp., Stokholmā 1956. un Dzidras Zeberiņas „Ģimenes pavards", 430 lpp., Ņujorkā 1955. g. un pēc tam vairākos izdevumos. Šīs grāmatas nav domātas slimo un veco uzturam, bet mēģinājums iepazīstināt latviešu emigrantus ar ēdieniem bagātās imigrācijas zemēs, ASV, Zviedrijā u.c.

Latvijā jāpieturas pie dekrēta, ko izdevis Pad. savienības medicīnas zinātņu akadēmijas zinātņu institūts. Pēc šī dekrēta visās slimnīcās un dziednieciības iestādēs jābūt 15 diētām. Dekrēts domāts visai nopietni un par to var lasīt kā grāmatās, tā enciklopēdijā. Noteikumi izstrādāti visos sīkumos.

Šeit nevar apskatīt visas 15 diētas. Īsumā par tā saucamo piecpadsmito diētu. Tā domāta veselam pilsonim. K. Skulme raksta šādi: „Diētai ir jābūt pilnvērtīgai, daudzveidīgai un mērenai. Tanī jābūt olbaltumiem ar visām astoņām neaizstājamām aminoskābēm. Labākais olbaltuma avots ir piens, biezpiens, siers, liesa gaļa un liesas zivis, ikri un olas. Uzturā vajadzīgi kā dzīvnieku, tā augu valsts olbaltumi. Augu valstī olbaltumi ir maizē, miltos, makaronos, putraimos, zirņos un pupās, kartupeļos, raugā un riekstos. Dienā jāuzņem 100 g olbaltumvielu: trīs piektdaļas no dzīvniekiem un divas piektdaļas no augu valsts. Olbaltumu daudzums nedrīkst būt mazāks par 65—70 gramiem, pie kam viens grams olbaltumu dod 4,1 kalorijas.

Tauki ir liels enerģijas avots. Taukos atrodas arī vitamīni, lecitīns un cholesterols. Tauki ir sviestā, margarīnā un dzīvnieku taukos, speķī- treknā gaļā un arī liesā gaļā. Tie atrodami tāpat auzu pārslās. Diennaktī jāuzņem 80 g tau-

(Turpinājums 12. lp.)

Sarīkojumu Kalendārs

TORONTO

19. aprīlī pl 14 Latviešu namā Pensionāru apvienības kārtējā sanāksme ar filmu izrādi.

20. aprīlī pl. 19 Latviešu namā TLTA ģimnazijas audzēkņu vakars ar priekšnesumiem, cienastu un saviesīgu sadzīvi. Atlikums par labu Latviešu namam.

20. aprīlī pl. 19.30 Sv. Jāņa baznīcas sarīkojumu zālē mākslinieka I. Šteina grafikas izstāde.

22. aprīlī pl. 12.30 (pēc dievkalpojuma) Sv. Andreja baznīcas zālē māc. Ā. Čopa referāts „Jaunie un vecie". Šoreiz aicinātas visas paaudzes. Kafijas galds. Dāmu komitejas sarīkojums.

22 aprīlī (svētdien) pl. 17 vanadžu koŗa ZĪLE 7. gadskārtējais koncerts Toronto universitātes mūzikas fak. ēkā (Walter Hall — Edw. Johnson Bldg.).

27. aprīlī pl. 19 Sv. Jāņa baznīcas zālē Saulaines vakariņas ar mūzikāliem priekšnesumiem. Atlikums par labu mazo bērnu nometnes izbūvei.

28. aprīlī pl. 20 DV namā Latviešu kaŗa invalidu apvienības saviesīgs vakars. Spēlēs Runči. Atlikums par labu invalidu aprūpei.

29. aprīlī pēc dievkalpojuma (apm. 12.30) Sv. Jāņa baznīcā māc. Jāņa Sapieša (no Anglijas referāts — Personiski novērojumi par tautu un baznīcu okupētajā Latvijā un Padomju savienībā, kā arī par satikšanos ar Solžeņicinu.

29. aprīlī pl. 15 Sv. Patrika baznīcā, 141 McCaul ielā Garīgs koncerts. Piedalās: A Raikovska — soprāns, R. Āze — ērģeles un E. Treijs — vijole.

29. aprīlī pl. 15 Latviešu namā Burtnieki rīko arāja daudzinājumu.

29. aprīlī (svētdien) pl. 15, Yorkminster Park baptistu dievnamā 1585 Yonge Str., Amerikas latviešu baptistu draudžu koŗu 30. Gadskārtējā garīgu dziesmu diena.

5. maijā pl. 19.30 Bickford Park vidusskolā DV teātris Kanadā izrādīs Mārtiņa Zīverta lugu Nauda.

13. maijā baritona Alberta Vītola 60 g. jubilejas koncerts.

SIDRABENĒ

12. maijā pl. 19 E. Beitānes koncerts, pie klavierēm Ruta Āze, kas piedalīsies arī ar solo priekšnesumiem. Deja. Spēlēs Runči

BĒRZAINE

28. aprīlī pl. 10 Bērzainē TLMM kluba pirmās šīs sezonas tītaru šaušanas sacensības.

Etnisko . . .

(Turpinājums no 6. lpp.)

ka Baltijas valstis un Ukraina piederot pie Krievijas un ka tā esot „dzīves reālitāte": Sēdē ierosināja uzsākt vēstuļu akciju pret laikrakstu Globe and Mail, lai šos apgalvojumus atspēkotu. Laikraksta Toronto Star pārstāvis izteicās, ka etniskās lietas caurmēra lasītāju neinteresējot. Šinī sakarā Inta Purva norādīja, ka Toronto Star savā laikā pat maz piemīnējis Globālās latviešu dienas Toronto, kur pulcējās ap 15.000 latviešu no visas pasaules, un jautāja, vai arī šis lielais notikums nav bijis plašākas publikācijas vērts?

—ls—

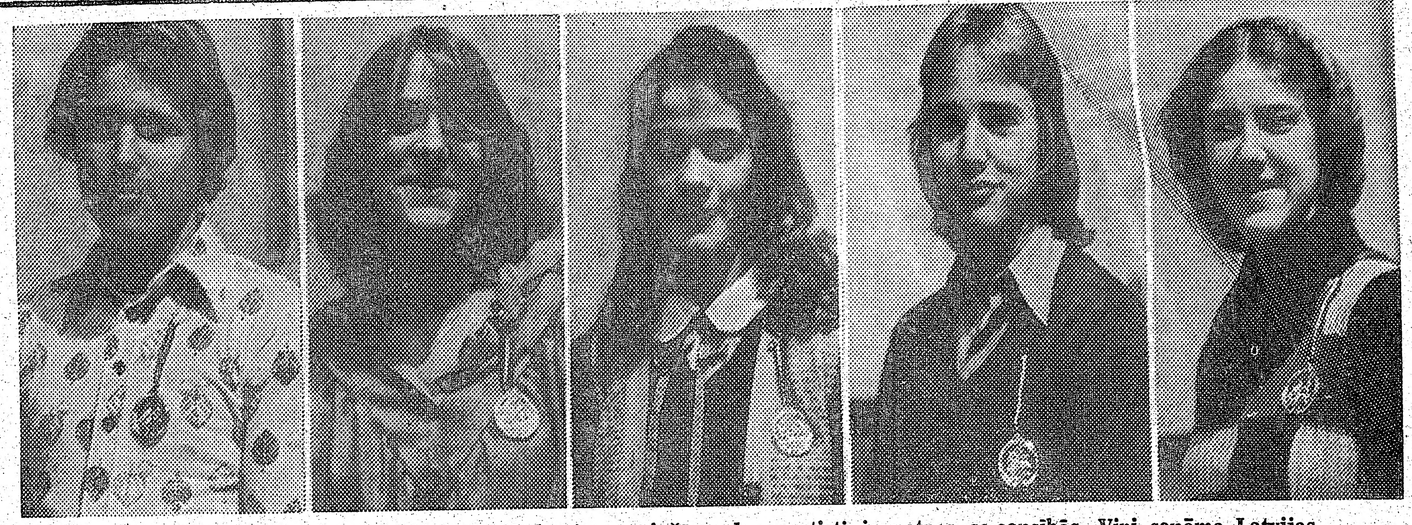

Latviešu sporta apvienības Kanadā kongresā apbalvotie pagājušā gada sportisti jaunatnes sacensībās. Viņi saņēma Latvijas 60 gadu dibināšanas atceres medaļu sarkanbaltsarkanā lentē. Medaļas metu zīmējis pazīstam ais sportists Valdis Teteris. Attēlā — apbalvotie sportisti. No kreisās: Markus Grundmanis (volejbolā), Lisa Preisa (volej bolā), Astrīda Kaņķe (vieglatlētikā), Aldis Vāgners (peldēšanā) un Astrīda Kalna (volejbolā).

Foto: J. Liķers

Piešķirtas Goppera fonda balvas

2. aprīlī paziņoti Latvijas skautu prezidenta ģenerāļa Kārļa Goppera balvu ieguvēji 1978. gadā.

Balvu literātūrā ieguvis rakstnieks Jānis Širmanis par apgāda Grāmatu Draugs izdoto pasaku grāmatu Brīnumi un brīnumiņi. Vērtēšanas komisija atzinusi, ka „. . . arī šinī grāmatā Širmanis apvieno bērniem saprotamu reālismu ar fantaziju. Brīnumos un brīnumiņos Širmanis raksta par tagadnes Amerikas latviešu dzīves notikumiem, kā arī par notikumiem Lielmežā, kas ir ārpus laika, bet bērniem dod iespēju iedomāties Latvijas mežu. Grāmata Brīnumi un brīnumiņi ir uzrakstīta tā, ka var saistīt bērnu interesi, bagātinot viņu valodu un priekšstatu pasauli, un tā var noderēt latviešu bērnu nacionālai audzināšanai."

Jānis Širmanis

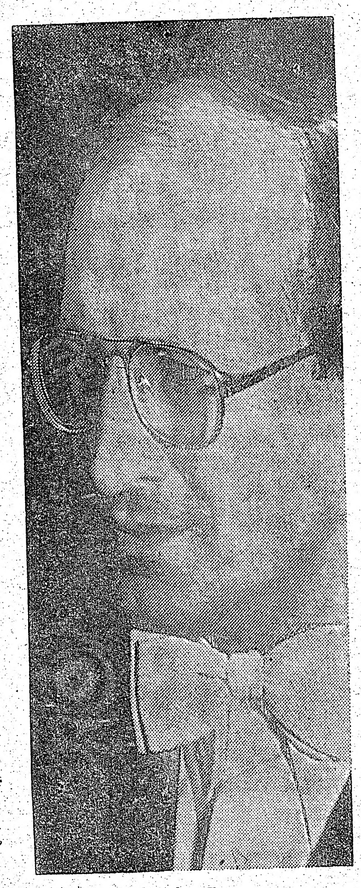

Andrejs Jansons

Balvu mūzikā saņem komponists Andrejs Jansons par A. Brigaderes pasaku lugas Sprīdītis pārveidošanu dziesmu spēlē. Vērtēšanas komisija atzinusi, ka „. . . te ir jauna veida mākslas žanrs mūsu trimdas saimē, latviskots amerikāņu „musical" paveids, rakstīts tieši jaunatnei. Tā uzvedums ar latvisko tēmu un pievilcīgām melodijām rod dzīvu atbalsi klausītājos, saista jaunatni, gan publikā, gan pašos izpildītājos. Spoži tas izpaudās Bostonas dziesmu svētku laikā. Šim mūzikas veidam iespējami vēl turpinājumi, tas sevī slēpj daudz iespēju, pat rast ievērību sveš-zemju saimē."

Balva tēlotājās mākslās piešķirta dekorātoram Ardim Vinkleram par septiņiem dekorāciju metiem-gleznojumiem (apm. 24 x 30 collu izmērā) A. Brigaderes lugai Sprīdītis. Žūrijas komisija atzinusi, ka „. . . izkoptā stilizācijā gleznotie un plašai skatuvei iecerētie dekorāciju meti parāda lugas latvisko gaisotni īpatnējā, mākslinieciskā skatījumā un labā tehniskā apdarē."

Katras balvas lielums 750 dol.

Atzinības raksts piešķirts Laimonim Streipam par manuskriptu ar nosaukumu Latvijas visjaunāko laiku vēsture — kā konspektīvam dažādu materiālu sakopojumam, kas var noderēt vēstures skolotājiem un citiem jaunatnes audzinātājiem sarunām par Latvijas vēsturi. Manuskripta event, izdošanas gadījumā Goppera fonds pērk 50 eks. izdalīšanai jaunatnes audzinātāju vajadzībām, skautu un gaidu vienības un citur.

Vērtēšanas komisijās darbojās: literātūrā — A. Baumanis un R. Sināte, mūzikā — V. Baštiks un K. Lietiņš, tēlotājās mākslās — I. Rumpēters un E. Šturma, bet no fonda valdes A. Lūsis, J. Padegs un F. Sīpols.

Goppera fonda valde paskaidro, ka balvas tiek piešķirtas, lai veicinātu jaunatnei piemērotu un saprotamu darbu jaunradi. Vērtēšanu komisijas pašas nemeklē darbus godalgošanai, bet vērtē fonda valdei iesūtītus un komisijām nodotus darbus, kas atbilst katru gadu izsludinātiem noteikumiem.

A. L.

Fonds ar 137.000 dol. kapitālu

Toronto Sv. Jāņa ev. lut. draudzes Palīdzības fonds, kas ir lielākais no šāda veida fondiem Kanadā, šo gadu iesāka ar 826 dalībniekiem un 137.033 dol. kapitāla. Pērnā gada darbības pārskats rāda, ka 26 fonda dalībnieku miršanas gadījumos piederīgajiem izmaksāts pavisam kopā 18.200 dol., 700 dol. katrā nāves gadījumā. No kārtējām dalībnieku iemaksām ieņemts 22.877 dol. Vērtspapīru un banku noguldījumu procenti devuši 9.192 dol. un kopā ar 20.411 dol. iepriekšējo atlikumu ieņēmumi uzrāda 32.768 dol., bet atlikums uz šī gada 1. janvāri bija 18.433 dol. Bez tam fonda līdzekļu rezerves ieguldītas par 100.000 dol. vērtspapīros un 18.600 dol. Kanadas valsts obligācijās (Savings Bonds), kopā 18.433 dol., bet visi fonda līdzekļi gada sākumā sasniedza 137.033 dol.

Palīdzības fonda gada sapulce paredzēta 22. aprīlī pēc dievkalpojuma, pl. 12 Sv. Jāņa draudzes sanāksmju telpās. Sapulces darba kārtā šogad ir

(Turpinājums 11. lp.)

Montrealā no 31. augusta līdz 3. septembrim risināsies 3. Jaunatnes dziesmu svētki. Augšējā attēlā plakāts aicina atkal tikties uz paaudžu skaņu tilta. Pie plakāta Sandra Klepere (pa kreisi) un Dace Štauvere-Aperāne.

Foto: Aleksandrs Kalniņš

Sv. Andreja draudzes koŗa koncerts

Latviešu garīgajai mūzikai ir liels pievilkšanas spēks. Tik liels, ka pat puteņi un sniega vētras, kas plosījās Toronto pilsētā 8. aprīļa pievakarē, nespēja atbaidīt ap 700 klausītāju Sv. Andreja ev. lut. draudzes koŗa 27. gadskārtējā garīgajā koncertā.

Līdzīgi iepriekšējiem gadiem, arī šis koncerts notika baznīcā, kas akustiski pateicīga ar saviem augstajiem griestiem. Pirmo reizi koŗa vēsturē bija jauns un nedzirdēts solistu sastāvs: Aija Jirgensone-Šradere (soprāns) no Klīvlandes, lietuvietis Rimas Strimaitis (tenors) no Toronto, Valdis Ūsis (bass) no Klīvlandes, Sv. Andreja draudzes ilggadējā ērģelniece Edite Timermane un stīgu orķestŗa koncertmeistare Lidija Gailus, pazīstama lietuviešu māksliniece. Protams, visa vokālā un instrumentālā vadība koŗa koncertā bija uzticēta diriģentam Arvīdam Purvam.

Koncerta programma bija sastādīta ar ļoti labu klasisku gaumi, ievērojot koncerta reliģisko saturu. Un — paldies Dievam!. Izraudzītā programma klausītāju negaŗlaikoja. Parasti šāda veida sarīkojumos (īpaši kanadiešu) mūzikālā daļa izstiepta nesamērīgi gaŗa, tā apgrūtinot ne tikai klausītājus, arī pašus izpildītājus.

Sv. Andreja draudzes koŗa sastāvs pēdējā laikā manāmi mainījies, nākušas klāt vairākas jaunas balsis, kas tam piešķir tīrāku skanīgumu. Koris pašreizējā sastāvā ir nepārspējams savā vokālā saliedējumā. Lieliska balsu harmonija bija jūtama visos darbos, sevišķi tajos skaņdarbos, kur korim nebija jādzied kopā ar orķestri.

Par pirmo darbu koris bija izvēlējies italiešu vecmeistara Džiovanni Pergolēses samērā bieži atskaņoto „Magnificat", kas rakstīta korim, solistiem un orķestrim pēc Lūka evaņģelija. Latviešu tekstu bija iekārtojis (lietojot programmas apzīmējumu) Arvīds Purvs. Jau ar pirmajām klasiskā stilā veidotajām skaņām nodibinājās ciešs kontakts starp māksliniekiem un lielo klausītāju pulku. Šķiet, entuziasma dēļ vietām tempi bija mazliet sasteigti, īpaši sākuma daļā, bet ar laiku instrumentālais un vokālais frazējums izlīdzinājās. Ievērojot klasiskās mūzikas raksturu, ritmiskāks varēja būt koŗa dziedājums „Ar roku spēcīgu", bet jau nākošajā posmā, „Viņš varenos ir gāzis", koris bija pilnīgi savā elementā. Visteicamāk koŗa izpildījumā izskanēja plašā, vijīgā un toņos bagātā „Slavējiet Tēvu, Dēlu un Svēto Garu!" un protams, „Magnificat" iespaidīgais nobeigums „Kā tas iesākumā bija..." Solisti šajā darbā vislabāk sevi atestēja tenora un basa duetā, dziedot latīniski.

Solistiem bija dota izdevība parādīt savas vokālās spējas vairākos solo darbos. Pirmais šāds solo darbs bija rečitatīvs un ārija The Trumpets Shall Sound (Kad bazūnes sauks) no Frederika Hendeļa populārās Ziemas svētku orātorijas Mesija. Valdis Ūsis (bass) sniedza pieņemamu interpretāciju. Visumā Hendeļa ugunīgā, gandrīz bravado stilā rakstītā ārija varēja izskanēt drošāk, spēcīgāk un noteiktāk. Panākumu kontā tomēr jāieskaita Ūša patīkami tembrētā balss un nenoliedzama mūzikālitāte.

Nākošā soliste bija Aija Jirgensone (soprāns) ar J. S. Bacha „Teiciet Dievu visas tautas" no komponista 51. kantātes. Jaunās mākslinieces balss, kaut neliela, bija piemērota šim darbam. Arī mūzikālais frazējums bija respektējams, kaut mākslinieces bieži lieto savu balsi ar minimālām elpas rezervēm.

Jau ar lielāku vokālo pieredzi klausītāju priekšā stājās lietuviešu tenors Rimas Strimaitis. Pēdējais ir neapstrīdams bel canto īpašnieks, to pierādīja viņa balss Stradella klasiskajā dziesmā „Pieta Signore" (Kungs, žēlo mani). Strimaitis labi pārdomātajā sniegumā atspoguļoja gan liriskās, gan drāmatiskās kvalitātes, kas cieši sasaistītas šajā pazemīgajā darbā. Jācer, ka Strimaitis atkal atgriezīsies latviešu mūzikas sabiedrībā ar savu lielisko, labi skoloto balss materiālu.

Pārejot no vokālās mūzikas uz instrumentālo, ar lielu gandarījumu jāmin kanadiešu stīgu orķestŗa uzstāšanās koŗa koncertā. Nelielais mūziķu ansamblis diriģenta Arvīda Purva vadībā atskaņoja Jāņa Mediņa poēmu stīgu orķestrim Pie baznīcas. Savā mūzikālajā saturā J. Mediņa darbs ir izteikti lirisks un ar dziļu romantisku smeldzi. Tajā pavīd arī pastorālas ieskaņas, kas paralleli sasaistītas ar kaut kādu reliģisku iedvesmi. Katrs var saklausīt šajā darbā dažādas personiskās iejūtas. Orķestŗa sniegums, ievērojot mūziķu pieredzi dažādos kanadiešu orķestros, bija augstas kvalitātes. Tas pats sakāms par Lidijas Gailus vijoles solo. Tiešām, labi paveikts darbs.

Atzīmējot komponista Alfrēda Kalniņa 100 dzimšanas dienas gadu, daļa no programmas bija veltīta viņa skaņdarbiem. Šajā sakarā draudzes koris ar mūzikālu noblesi atskaņoja trīs vērtīgus darbus: Tas darbs, Kungs Jēzu (korālis ar Roberta Bērziņa tekstu); Manā tumšā sirdī nāci (ar K. Jēkabsona tekstu) un 137. Dāvida dziesmu.

Manuprāt, vistīrskanīgāk izskanēja komponista otrā dziesma, kas rakstīta vienkārši, bet ar izteiktu melodiju. Gandrīz tikpat labskanīga un harmoniska bija viņa Dāvida dziesma, kuŗā daudz sonoru, ausij ļīkamu skaņu.

Un beidzot, koncerta lielākais un nozīmīgākais darbs — Alfrēda Kalniņa 1913. gadā rakstītā kantāte „Mūzikai", iedalīta 6 daļās, korim, soprāna, tenora un basa solistiem un orķestrim, šoreiz ieskaitot arī pūšamos instrumentus.

Kaut gan darba pamatā reliģiskas tēmas, tas neapšaubāmi atspoguļo mūsu nacionālo iedvesmi un mūsu patriotiskās jūtas. Tādas varēja būt ļoti spilgtas un iezīmīgas laikā, kad kaut kāds nacionāls saviļņojums bija pārņēmis mūsu tautu. Un tikai piecus gadus vēlāk šis saviļņojums izpaudās Latvijas brīvvalsts nodibināšanā.

Atceroties to laikmetu un apstākļus, arī šinīs laikos varām A. Kalniņa darbā izjust patriotisku izpausmi. Tā teicami parādījās koŗa dziedājumos, bet visspilgtāk nobeiguma daļā — Kur vien Tavs daiļums vaļā veŗas. Gandrīz operas mūzikas elements pavīdēja soprāna un tenora duetā — Kā balta diena atveŗas, un tūlīt pēc tam krass domu un jūtu decrescendo ar sērīgu dialogu starp kori un basa solo. Tieši šajā largo daļā V. Ūsis parādīja visspilgtāk savus vokālos dotumus. Teicams balsu saliedējums bija vēl izmanāms visu triju solistu izjustajā sniegumā — Tev, dievišķais, mēs slavu dziedam.

Sevišķa uzslava koŗa koncertā pienākas ērģelniecei Editei Timermanei. Viņas sniegums nebija redzams, bet visiem labi saklausāms baznīcas ērģeļu stabulēs.

Mākslinieki pēc koncerta saņēma pelnītos ziedus un atzinīgus vārdus.

Aleksandrs Kalniņš

Latviešu kaŗa invalidu apvienības Kanadā pilnsapulces dalībnieki Latviešu namā Toronto. Pirmajā rindā no kreisās: Helēna Bulova, Kārlis Vikštrēms, Valdemārs Zikmanis, Elvīra Ozoliņa, Gotfrīds Krustiņš (priekšnieks), Konrāds Riekstiņš, Valters Ivāns un Ēriks Ozoliņš. 2. rindā: Miķelis Bulovs, Voldemārs Suchockis, Osvalds Kļavenieks, Artūrs Gaiķis un Jānis Grīnvalds Aizmugurē: Kārlis Blumbergs, Nikolajs Zālītis, Valdis Krūgers, Jūlijs Pogulis, Vilma Suchocka, Aleksandra Kuršinska un Egons Svīte. Foto: J. Liķers

Latvieši palīdz iekārtot Toronto 18 kino teātŗus

TOS ATVĒRS 19. APRĪLĪ JAUNAJĀ ĪTONA CENTRĀ

Atlantic vārds jau daudz dzirdēts. Tas ir Alberta Jekstes dibināts un vadīts uzņēmums, kas ar daudz uzlabojumiem gājis jaunus ceļus kino pasaulē. Jau gadu desmitus Atlantic firma konstruējusi jaunas t. s. aizekrāna un parasto ekrānu projekcijas sistēmas, piedaloties arī pasaules izstādēs.

Daudzās universitātēs un komerciālos uzņēmumos Atlantic firma uzstādījusi dažkārt ļoti komplicētas attēlu un skaņu reprodukcijas iekārtas, piesaistot vairākus lietpratējus latviešus. Toronto jau ilgāku laiku uzturas firmas projektētājs mechanikā un optikā V. Skudra, pārceļoties no Montrealas. Pēdējā laikā vēl saistīts speciālists elektronikā M. Ozoliņš. A. Jekstes un V. Skudras pārraudzībā Atlantic firma pašlaik beidz iekārtot Ītona centrā Toronto jaunu kinoteātŗu kompleksu — Cineplex ar 18 minikino teātŗa zālēm, ar 50 līdz 150 sēdvietām katrā. Telpu maksimālai izmantošanai iekārtotas tā saucamās aizekrāna projecijas.

Cineplex sabiedrība, kuŗai pieder daudz kinoteātŗu visā Kanadā, arī vairāki brīvdabas kino, iecerējusi rādīt filmas, kuŗas lielie kinoteātŗi gluži saimnieciski apsvērumu dēļ nav ieinteresēti izrādīt. Taču Toronto dzīvo daudzas lielākas un mazākas etniskās grupas, kas labprāt vēlētos noskatīties filmas savā dzimtajā valodā. Kā paskaidro V. Skudra, jaunajā kino kompleksā ieejas maksa paredzēta ļoti mērena, un tāpēc domājams, ka apmeklētāju netrūks.

Jaunā kino kompleksa atklāšana paredzēta pēc Lieldienām, 19. aprīlī. V. Š.

Fonds ar . . .

(Turpinājums no 10. lp.)

arī revīzijas komisijas vēlēšanas nākamiem diviem gadiem. Revīzijas komisijā pašreiz darbojas J. Caune, J. Skrastiņš un A. Vanags. Valdē, kas pārvēlama nākamgad, darbojas priekšsēdis K. Ozoliņš, sekretārs J. Ābele, kasieris P. Kamaruts un locekļi — J. Asaris un R. Bērziņš.

Fonda valde apkārtrakstā saviem dalībniekiem raksta: „Nav attaisnojama gados jaunāko dalībnieku aiziešana, kas pēc pabalsta saņemšanas par mirušajiem veākiem no fonda izstājas." Parasti fondā iestājas visa ģimene, bet ir arī gadījumi, kad jaunākie ģimenes locekļi fondā atstāj tikai savus vecākus un paši aiziet, bet ja kāds no vecākiem nomirst, tad labprāt ierodas bēŗu naudu. —ls—

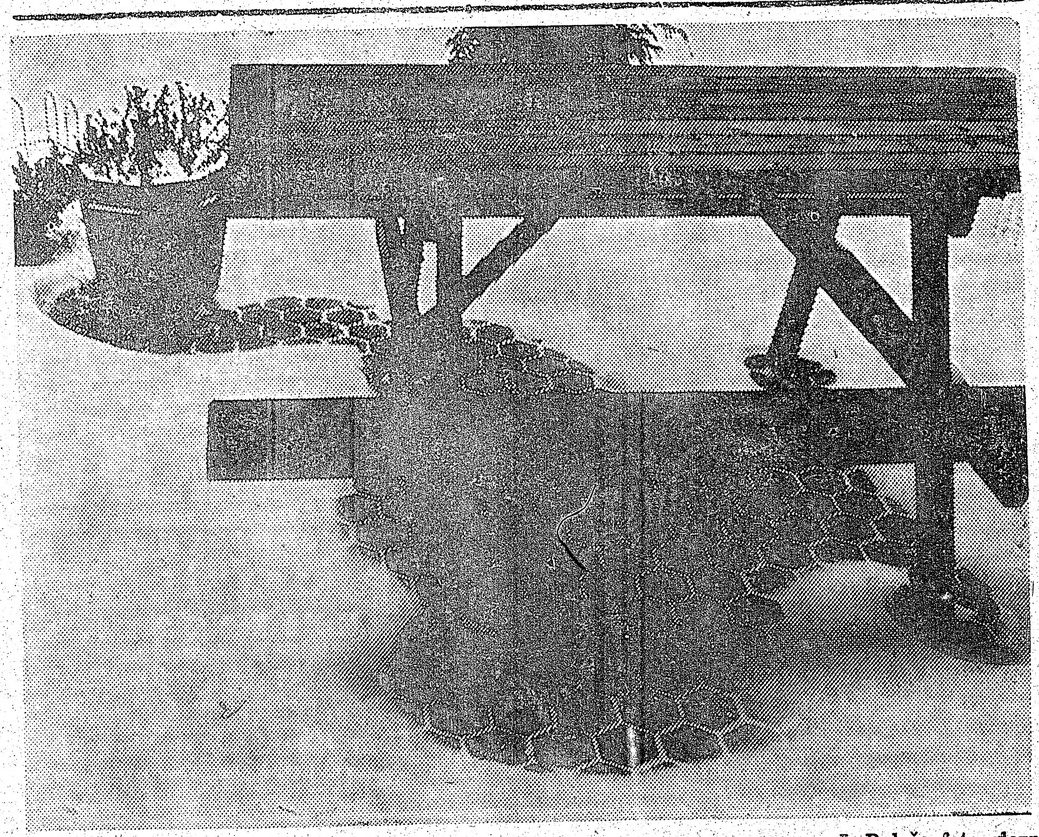

ĒNU CEĻŠ

J. Baloža foto gleznā

FOAM-TECH
INSULATION CONTRACTOR
Namejs BATRAKS — (416) 274-3938

TAUPIET — izolējiet savu māju un vasarnīcu griestus un sienas, kā arī treileŗus. Speciālistu darbs ar vislabākiem izolācijas materiāliem. Aprēķini bez maksas.

P. O. Box 1, Station A, Mississauga, Ont. L5A 2Y9

Ja esat nodomājis iegādāties
JAUNU 1979. GADA AUTOMAŠĪNU
apmeklējiet mūsu SKATĪŠ TELPAS

CHEVROLET	OLDSMOBILE
CHEVELLE	CHEVY NOVA
CAMARO	CHEVETTE

Sazinieties nekavējoties ar mūsu latviešu pārstāvi
Hans Plaude **Tālr. HO 6-1131**
Robertsons Motors Ltd.
1555 Danforth Ave., Toronto, Ont.

GRĀMATAS DĀVANAI UN PAŠU PRIEKAM

V. Kārkliņš — Vientulības kalns, rom.	$12.00
M. Vētra — Rīga toreiz, atm.	$11.00
A. Michelsons — Klibā skroderа iela, rom.	$8.50
Latvijas valsts pasludināšana	$2.00
A. Bērziņš: Pazīstamas sejas	$8.50
A. Daugulis — Vilņu dziesma, st.	$4.50
L. Cauka — Meklējot balto ceļu, dz.	$5.00
V. Hāzners — Laiks, telpa, ļaudis III	$26.00
A. Dzērvīte — Latvju raksti	$25.00
Omars Heijams	$13.00
Pravietis	$15.00
A. Niedra — Mana bērnība un puikas gadi	$10.00
Valmiera pulka vēsture	$18.00
J. Babre—Jēzus Nācarietis, mīl. der. II d.	$12.00
Edv. Virza—Laikmeta dokumenti, atm.	$8.25
Latviešu garīgās mūzikas celos	$9.00
Araižu baznīca un draudze 700 gados	$6.50
V. Lapenieks—Dullā Daukas piezīmes, atm.	$14.15
V. Hāzners—Varmācības tori, atmi	$24.00
E. Sūna—Izteiksmes iespējas, stila līdz anal.	$15.00
P. J. Babris — Silent Churches	$19.50
Kārlis Lauks — Troickas pulks, dien. gr.	$9.50
P. Ērmanis — Satikšanās, stāsti	$7.75
R. Cukurs — Burtnieku ezers un tā upes	$4.25
L. Bērziņš — Neredzīgais Indriķis un viņa dziesmas	$3.50
H. Enzeliņš — Cēsis	$7.00
E. Andersons — Zemes spēks, stāsti	$6.00
L. Lideka — Neizspēlētā vasara, dz.	$7.00
Archb. A. Lūsis — Celinieks, dz.	$7.00
Bībeles stāsti, sak. prāv. R. Āboliņš	$11.50
Latvju māksla Nr. 5	$5.00
G. Janovskis — Kur sunim vieta, stāsti	$9.50
Anšl. Eglītis — Laimīgie, rom.	$11.00
T. Zeltiņš — Leopolds Maurs atzīstas, rom.	$8.50
Alb. Brīvkalns — Krāsu varā	$11.00
J. Širmanis — Brīnumi, brīnumiņi	$7.00
A. Plaudis — Akcenti, atm. esejas	$9.80
Archīvs XVIII — mūzika	$12.00

DAUGAVAS VANAGU GRĀMATNĪCĀ
491 College St. ,Toronto, Ont. M6G 1A5
Tālr. 921-7121
Pasta sūtījumiem jāpieskaita 10%

Kā uzturēties...

(Pārnesums no 9. lp.)

ku, minims 50 — 60 g, maksims 100 g. Kaloriju daudzums — 9,1 x 100 = 910.

Ogļhidrāti ir galvenais enerģijas avots, bet piedalās arī aktīvi daudzos dzīvības procesos. Tos atrod cukurā, medū, maizē, kartupeļos, augļos un ogās, dārzeņos un pienā. Dienaktī vajadzīgi 400—500 g ogļhidrātu. Kalorijas — 4,1 x 450 = 1700.

Relācijai starp šīm trim pamatuzturvielām, t.i., olbaltumiem, taukvielām un ogļhidrātiem jābūt 1:0,8:4.

Bez tam vajadzīgi vitamīni A, B, C, D, E, K, P. Tie jāuzņem 70 mg dienā.

Svarīgas arī minerālvielas, kalcijs, fosfors, magnēzijs, kālijs, natrijs, sērs un citi mikroelementi. Dienā, piem., nepieciešams 0,8 mg kalcija. Tā visvairāk pienā, biezpienā un sierā. Līdz ar to kopīgais kaloriju daudzums iznāk 2291 — 2589.

Tāda ir šī piecpadsmitā diēta, kas jāsaņem katram pilsonim.

(Turpinājums sekos)

Plašā izvēlē
latviska un modernā keramika, skulptūras, sienas segas
Pieņemu pasūtinājumus brokastu un pusdienu traukiem (īpatnēji latviski medus dzelteni un zaļi).
ZIGFRĪDS JURKEVIČS — ZIGFRIDS ART POTTERY
1425A Bloor St. W., Toronto M6P 3L6, tālr. 536-8163

To: Latvija Amerika Publ. Ltd.
125 Broadview Ave.
Toronto, Ont. M4M 2E9.

RE: COMPLAINT ABOUT DELAY IN NEWSPAPER DELIVERY.

Subscribers name: .....

Address: .....

..... Postal Code .....

Latvija Amerika number ..... dated on ..... and mailed two days earlier from Toronto was delivered to my address on ..... This is ..... days after posting.

Sometimes the second class mail ha sbeen delivered in ..... days. Please inquire as to the cause of this delay. I would appreciate more rapid postal service.

Yours truly

....

(Date of complaint) (Signature)

LAIKRAKSTAM **LATVIJA AMERIKA**
125 BROADVIEW AVE., TORONTO ONT. M4M 2E9

Lūdzu sūtiet man LATVIJU AMERIKA uz

☐ vienu gadu	$30.00
☐ 6 mēnešiem	$16.00
☐ 3 mēnešiem	$ 8.50

Mr., Mrs., Miss. .....

Adrese .....

Jaunš abonents ☐ pagarinājums ☐

Čeku lūdzu rakstīt u z

LATVIJA AMERIKĀ PUBLISHING, LTD. vārda

LATVIEŠU VĒSTURES MŪZEJS
meklē dažādus priekšmetus, kas liecina par latviešu dzīvi, ģimeni, darbu un kultūru.
Informācijai — A. Brumelis, 210 Kirk Dr., Thornhill, Ont. L3T 3L8, Canada.
Tel. 1-416-889-0472

Pensionāru rosmes Grand Rapidos

Grand Rapidu pensionāru biedrības saietu 26. martā Latviešu biedrības namā ievadīja ar lūgšanu, ko pirms kopējām pusdienām teica Dr. R. Markus. Pēc tam bija izkārtota gada sapulce, ko vadīja Dr. R. Markus, protokolēja V. Lībants. Ar klusuma brīdi godināja pag. gadā mirušos piecus organizācijas biedrus. Ziņojumus sniedza biedrības priekšnieks J. Sulainis, sekretārs A. Mačs, sab, kult. nozares vadītāja Elvīra Brūna, kasieris J. Zīmelis, biedrzinis J. Jaunkalns un mantzinis J. Šoks.

Aizvadītā darbības gadā noturētas astoņas valdes sēdes, iestājušies 14 jauni biedri, kopskaits tagad 106. Sabiedriskā dzīvē bijusi apsveicama rosība, nav noticis tikai viena mēneša saiets sniega vētras dēļ. Saietus kuplinājuši sabiedriski darbinieki un dažādu profesiju ļaudis, kas runājuši par ārstniecību, juridiskiem, sociāliem un tautsaimnieciskiem jautājumiem, stāstīts par ceļojumiem, piedalījušies dzejnieki un literāti, notikusi viena teātŗa izrāde. Saimniekots taupīgi, un gada beigās radies neliels atlikums.

Revīzijas komisijas atzinumu sniedza Dr. R. Markus. Visus pārskatus un ziņojumus pieņēma vienprātīgi. Par biedrības priekšnieku izraudzīja līdzšinējo J. Sulaini, kas biedrību vada kopš dibināšanas, bet valdē Elvīru Brūnu, A. Maču, A. Unglenieku, J. Zīmeli, J. Jaunkalnu un V. Lībantu; kandidātos J. Šoka un V. Rozīte, abi darbosies arī valdē kā kooptēti locekļi. Revīzijas komisijā: Dr. R. Markus, H. Vunge, M. Stagars un H. Ķerpe.

Pārrunājot šī gada darbības plānu un budžetu, izraisījās rosīgas debates, kuŗās savus ierosinājumus izteica A. Mačs, H. Ķerpe, E. Brūna, J. Jaunkalns, A. Unglenieks, M. Lesniece u.c. Pēdējā, būdama visvecākā biedrības biedre, izteica prieku par labo saskaņu un vienprātību ikvienā saietā.

Darbības pārskatu un budžeta projektu sapulce apstiprināja bez grozījumiem. Godināja arī šī mēneša jubilārus — ar 70 gadiem Alidu Kaminsku un Mārtiņu Stagaru, kā arī vairākus citus, kam apritējušas dzimšanas dienas.

V. Zirnītis

Rigas ciemiņi rada nesaskaņas

AMERIKAS LATVIEŠU APVIENĪBAS VALDES SĒDE VAŠINGTONĀ

Amerikas latviešu apvienības valdes sēdē 31. martā Vašingtonā priekšsēdis J. Riekstiņš bija norūpējies par apvienības financēm nākotnē. Inflācija ietekmējusi izdevumus, tie būtu jātaupa, bet nedrīkstētu taupīt uz tiešo darbu un dažādiem projektiem. Par to runās ALA kongresā Mineapolē. Līdzšinējā pieredze rāda, ka biedru naudas paaugstināšana ietekmē biedru skaitu, radot mazu nobirumu. Tam varētu būt arī citi iemesli. ALA budžeta rezerves pašreiz izsmeltas, vajadzīgi jauni ieņēmumi. Pēc biedrzines Z. Freivaldes pārskata, šogad par biedru kartēm ieņemti 7880 dolaru, organizāciju maksās 535 un mūža biedri iemaksājuši 9507 dol. Pašreiz ALAi 2034 mūža biedri. Dr. Z. Bērzums ziedojis mūža biedru akcijai laimēto lidojumu 445 dol. apmērā, kam vēl pievienojis 55 dol. lai piesaistītu 4 mūža biedrus pēc viņa izvēles.

Centrālās Kultūras dienās Filadelfijā atsaucība bijusi mērena, kā to ziņoja šo dienu rīkotājs, Brīvo Latvju biedrības priekšnieks R. Līdums. Labi apmeklēti tikai koncerti un dievkalpojumi, citur klausītāju pamaz. Arī darītāju pulciņš bijis mazs. Sarīkojuma izdevumu iztrūkuma segšanai valde pārvērta 500 dolaru aizdevumu rīkotājiem par neatmaksājamu pabalstu.

PBLA priekšsēdis I. Spilners ziņoja, ka latviskais gars Minsteres ģimnazijā ir labs, šī skola latviešiem nepieciešama, bet skolā maz skolnieku. Vācu iestādes svītrojušas vienas skolotājas algošanu, tāpēc 30.000 DM jāsedz latviešiem. Šos līdzekļus mēģina savākt ar ziedojumu listēm.

Radio Liberty noraida latviešu raidījumos arī īsus ziņojumus latgaliešu izloksnē, ko sagatavo Vl. Locis. Šie raidījumi ne katru reizi kalpo latviešu informēšanai Latgalē, to tekstos parādās citu latviešu apsūdzēšana vai mēģinājums radīt šķelšanos. Šāda rīcība uzskatāma par kaitīgu, visvairāk tā kaitē Latgalē, kur lielas pārkrievināšanas briesmas. Būtu vēlams, lai apzinīgi latvieši, it sevišķi no Latgales, mēģinātu šādu šķelšanos apturēt. Šāda nosliece pastāv jau ilgāku laiku. Latviešu centrālo organizāciju, ieskaitot PBLA, nostāja bijusi, ka visi latvieši ir vienlīdzīgi, neatkarīgi no dzimšanas vietas. Latgale ir viens no Latvijas apgabaliem, un latviešiem jārūpējas, lai tas tā būtu arī turpmāk.

I. Spilners arī brīdināja, ka tikko notikušā skaitīšana okupētajā Latvijā varētu būt ar bēdīgiem rezultātiem. Ja tur konstatētu, ka gandrīz visi latvieši prot krieviski, tad ta varētu novest pie lav. valodas lietošanas ierobežojumiem.

Gunāra Rodes priekšlasījumu turneja izdevusies labi, viņu tagad cer iesaistīt darbā Informācijas birojā Stokholmā. 23. martā Zviedrijā no ieslodzījuma pēkšņi ieradies Laimonis Niedre. Jau vairākus mēnešus mēģināja atrast iespēju nodarbināt V. Kalniņu latviešu nacionālā darbā, kas tagad izdevies. Samērā maz ziņu ir par ieslodzītiem Latvijā, kā brāļiem Tilgaļiem, Ivanu Grabānu, Teodoru Aselbaumu un citiem. I. Spilners aicināja viņiem rakstīt un sūtīt paciņas.

G. Meierovics no Apvienotās baltiešu komitejas analizēja baltiešu delegācijas apmeklējumu ASV ārlietu ministrijā. Lietuviešiem izbeigušies līdzekļi sūtniecības uzturēšanai, un jāmeklē veidi, kā šo jautājumu atrisināt. Bija ierosinājums, lai Pekingas valdība savās deklarācijās pret padomju hegemoniju pieminētu arī baltiešus.

Izglītības biroja vadītāja A. Lejiņa pieminēja, ka pēc V. Muižnieka informācijas latviešu ģimnazijas jautājums Kanadā it kā apstājies, jo Kanadas izglītības ministrija atļauj latviešu valodu tikai kā mācību priekšmetu, bet ne kā otru mācību valodu.

Sēdes beigu posmā plašas pārrunas bija par pretišķībām, ko radījuši okupētās Latvijas aktieri ar savām viesizrādēm. Ņujorkā šis jautājums pārrunāts demokratiskā garā un miermīlīgi, Vašingtonā bijusi vēsa vienaldzība, Klīvlandē izpaudušies personiski apvainojumi, bet Losandželosā notikušas vētrainas sapulces. Tur Latviešu nama pārvalde pieņēmusi lēmumu izīrēt telpas Sanfrancisko mazajam teātrim Latvijas „ciemiņu" izrādei. Nams juridiski pieder draudzei, kas savā gada sapulcē pieprasīja draudzes iejaukšanos un telpas neizīrēt okupētās Latvijas teātriniekiem.

ALA valde nožēloja, ka šādi strīdi radušies un atgādināja Čikagas kongresā pieņemto rezolūciju:

„Kongress atzīst, ka nepamatotu aizdomu radīšana par latviešu sabiedrības locekļu nacionālo stāju un godīgumu veicina Latvijas okupantu mērķus — sašķelt mūsu nacionālo vienību."

ALA valde atgādina, ka pārbēdzēji apstiprinājuši, ka Rīgas sakaru komitejas mērķis ir mūsu sabiedrību sašķelt.

Vk

Kultūras daudzinājumā Kalamazū piedalījās tautas deju dejotāji no Indianapoles, Čikagas un Kalamazū. Augšējā attēlā dejotāji no trim ASV latviešu centriem.

Foto: V. Namatēva

Kurzemes cietokšņa cīnītāju atceroties

Smagā slimība pieveikusi latviešu karavīru aprindās pazīstamo Kurzemes cietokšņa cīnītāju Arnoldu Šinķi, dēvētu arī par „Lāča Ķepu". Ienaidnieks viņu nespēja uzvarēt, bet gan laundabīgais audzējs. Jau aizvadītā gada 20. septembrī, atceroties savus 60 dzīves gadus, viņš sajuta aizdomīgas sāpes. Arnolda Šinķa dzimtā vieta saistās ar Misas upes krastiem, kur pavasarī ziedēja ievas un pogāja lakstīgalas. Tādēļ arī viņa gleznās galvenokārt redzēja dabas ainavas.

Latvijas brīvības laika armijā A. Šinķis traģiski pārdzīvoja mūsu karavīru likteni, no šī brīža paliekot bezkompromisa cīnītājam pret sarkanās varas iebrucējiem. To viņš vēlāk apliecināja austrumu frontē, cīnoties pie Ilmenes ezera, Holmas un Neveles ielenkumos un Ostrovas frontē kā vada komandieris, vēlāk arī Kurzemes cietoksnī, kur visvairāk izpaudās „Lāča Ķepas" cīnītāja gars. Tur viņš bija redzams kā veiksmīgs „tanku mednieks" un bezbailīgs izlūks. Kādā asā tuvcīņā viņš palīdzēja izglābt arī šo rindu rakstītāja dzīvību.

Savas cīnītāja atmiņas aizgājējs iemūžinājis grāmatā Kurzemes cietoksnī ar tagad mūžībā aizsauktās dzejnieces Ilzes Kalnāres vārdiem: „Mēs saucam jūs par varoņiem, kas krituši kaujas laukā; Par drošajiem Daugavas Vanagiem, kas nerimās cīņas laukā"... A. Šinķis par varonību apbalvots ar vairākām goda zīmēm, arī ar abu šķiru Dzelzs krusta goda zīmēm un vācu krustu zeltā. Beidzamā Kurzemes lielkaujā piedzīvo smagu ievainojumu un aprīļa beigās pārvests ārstēties uz Vāciju. Vēlāk nokļūst latviešu veselības rotā Dānijā un beidzot gūstā Zēdelgemā. Pēc atbrīvošanas izceļo uz Angliju, tad Kanadu, kur 25 gadus nostrādā raktuvēs Sadberijā. 1958. gadā nodibināja ģimenes dzīvi ar žēlsirdīgo māsu Olgu Pušpuru, ģimenē izaudzinot dēlu Arturu, kas maijā būs sasniedzis 20 gadus.

Nelielā Sadberijas latviešu kolonija 27. martā teica Arnoldam Šinķim pēdējos atvadvārdus, svētbrīdi vadot mācītājam E. Ķerģim. Pie šķirsta ar invalidu apvienības karogu stāvēja goda sardze (K. Blumbergs, K. Sprudzāns, R. Velme). Latviešu preses biedrības Kanadas kopas un DV Toronto nodaļas vārdā atvadījās O. Kļavenieks, Sadberijas ev. lut. latviešu draudzes — R. Dumpis, Kanadas latv. kara invalidu apvienības vārdā — K. Blumbergs, no Kurzemes cietokšņa cīnītājiem R. Velme.

Lai atvadām izskan Arnolda Šinķa iemīļotās dziesmas vārdi: „Tad pie mana kapa, ievas zarā, lakstīgala sērot nenobeigs"....

Osvalds Kļavenieks

Latviete valodas studentu apmaiņā uz Rietumvāciju

Runnymede Collegiate Institute (R. C. I.) Toronto trīs vecāko klašu vidusskolnieces 19. aprīlī dodas uz Rietumvāciju, kur pavadīs trīs mēnešus apmaiņas apciemojumā, lai papildinātos vācu valodā un iepazītos ar vācu kultūru. Šāda vidusskolēnu apmaiņa izrādījusies sekmīga jau iepriekšējos trijos gados. Šogad R. C. I. 12. klases skolniece 17 gadu vecā Vija Kraujiņa apmaiņas ietvaros uzturēsies Konstancē pie Bodenes ezera, apmetoties Auera ģimenē, kuŗu meita Kristina dzīvoja trīs mēnešus, no septembŗa līdz decembrim, Edgara Kraujiņa ģimenē Toronto, lai iepazītos ar kanadiešu dzīvi un praktiski papildinātos angļu valodā.

Ilze Kraujiņa, kas piedalījusies ar lasījumiem arī latviešu literāros sarīkojumos Toronto un beigusi Toronto latviešu biedrības sestdienas skolu, šogad beigs arī Toronto latviešu tautas augstskolas ģimnaziju. Viņa kanadiešu skolā guvusi labas sekmes vācu valodā, kādēļ izraudzīta šai apmaiņai. Pārējās divas vidusskolnieces ir ukraiņu un vācu izcelsmes — Marta Bidiaka un Kēte Šernhammere. Bez mācībām Vācijas vidusskolā paredzēti arī braucieni uz Berlīni un Bonnu. Apmaiņas programma izbeigsies 20. jūlijā. Ilze Kraujiņa, pirms atgriešanās Toronto, iecerējusi divas nedēļas apmeklēt arī Minsteres latviešu ģimnaziju, kā arī apciemot Šveici, Italiju, Spāniju un Dāniju.

Kanādas valdība valodu studentu apmaiņu atbalsta, daļēji sedzot arī ceļa izdevumus. Valdība atbalsta arī skolnieku apmaiņas programmu starp Ontario un Kvebekas provincēm, lai tuvinātu angliski un franciski runājošos jauniešus Kanadā. Ilze Kraujiņa piedalījusies arī šinī apmaiņā, uzturoties 1977. gadā trīs mēnešus kādā franču ģimenē Montrealā. Viņa ir Toronto pazīstamā dziedoņa Edgara Kraujiņa meita.

- ls -

- ls -

Latviešu baptistu draudzes dievkalpojums

13. aprīlī pl. 10.30 Lielās Piecktdienas dievkalpojums kopā ar kanadiešu draudzi.

15. aprīlī pl. 16 Lieldienu dievkalpojums.

22. aprīlī pl. 16 dievkalpojums ar jaunatnes priekšnesumiem.

28. aprīlī pl. 15 Yorkminster Park dievnamā Garīgu dziesmu dienas koncerts.

TEAKWOOD mēbeles
Hwy 7
791-2355
Pārdošana
noliktavā
Yonge St.
Airport Rd.
Bon
Caster Ave.
Einar Clausen Ltd.
881-9000
Steels Ave.

Biruta Senkēviča

Senās Lieldienas

Spīdi nu, saulīte, ābeļu dārzā,
Tur mūsu bāliņi šūpoles kāra.

Ziemas saulgriežus aizvadot, sākās Lieldienu gaidīšana, ar raibu olu vezumiņu:

Pērvēsim, māsiņas,
Raibas oliņas,
Šķiņķosim bāliņam
Lieldienas rītā.

Lieldienas visās izdarībās simbolizē sauli, viņas auglības dāvātāju spēku. Tādēļ mūsu senči visās izdarībās centās godināt sauli. Ievērojama Lieldienu izdarība bija šūpoļu kāršana un šūpošanās, jo arī pati saule šūpojas, rotājas, ceļas augstāk debesu lokā. Tāpēc jau laikus pirms Lieldienām meklēja vietu šūpoļu kāršanai:

Brāļi, brāļi, Liela diena,
Kur kārsim šūpolīti?
— Aiz upītes kalniņāi
Stāv sudraba ozoliņi.

Kar, brālīti, šūpolītes,
Augsta kalna galiņā.
Lai redzēja tā māsiņa,
Kas tautiņu lejiņā.

Paraža Lieldienās dāvināt olas, nozīmē dāvināt dzīvību, vēlēt labu veselību, jo ola ir dzīvības simbols. Lieldienās viss gavilē, jo zeme dzeŗ atmodas brīnumu. Arī cilvēks ir gaiša prieka caurstrāvots. Lieldienu rītā no mājas uz māju gāja modināt gulētājus. Tos pēra ar pūpolu vai izplaucētiem bērza zariņiem, sakot: „Veselība iekšā, slimība ārā!" Saulei lecot, skrēja uz avotu mazgāties, lai nomazgātu ziemas dienu smagumu.

Lieldienu galdā bija vairāk piena ēdienu. Goda vietu ieņēma olu grozs ar krāsainām olām, krūze ar bērzu sulām vai medalu. Dažos apgabalos liels cienasts bija žāvēts cūkas kumpis, ko izcepa krāsnī rupjmaizes mīklā.. Gaļu ēda ar izsautētiem kāpostiem.

Lieldienu rītā, kad visas izdarības bija paveiktas, saimniece aicināja saimi pie galda. Saimnieks pirms ēšanas pārmeta pāri galdam krustu un pielūdza Dievu. Galvenais ēdiens bija olas un plāceņi. Pirms ēšanas sitās ar olām. Stiprākās uzglabāja, lai ņemtu līdz pie šūpolēm un cīnītos ar kaimiņu ļaudīm, jo sasistā ola uzvarētājam jāatdod.

Saimniece šūpoļu kārējam pasniedza cimdu pāri, bet saimnieks pacienāja ar alu. Pirmais šūpolēs kāpa saimnieku pāris. Lieldienās visiem vajadzēja izšūpoties.

Meitas sastājās barā un dziedāja dziesmas ar skaisto piedziedājumu — „rotā, rotā":

Man pakāra bāleliņi
Vizuļotu šūpolīti:
Ne man bija šūpotiesi,
Ne vizuļus lūkotiesi.

Visas šīs izdarības ir zemapziņas valoda, kas plūst no tautas dvēseles avotiem. Senču asinsbalss runā uz mums caur senajām tradicijām. Nelausim svešniecības vējiem tās aizpūst. Vēlēsim viens otram gaišus, priecīgus atmodas svētkus un mudināsim:

Lai ceļas Dieva dēli,
Saules meitas bildināt,
Rotā, rotā!

Montrealas DV nodaļas delegāts Eižens Reveliņš 29. delegātu salidojumā Toronto pasniedza plkv. V. Veisa portretu karavīru mantu krātuvei. Šo uzņēmumu bija sagādājis Montrealas nodaļas biedrs J. Leitāns. Kreisajā pusē DV Toronto nodaļas priekšsēdis Z. Akots, pa labi — A. Šterns.

Foto: J. Liģers

MONTREALA

Montrealas tautas deju grupas Ačkups un Dzirnaviņas 31. martā Sv. Ignācija baznīcas telpās rīkoja vakaru: „Kad es gāju danci vest". Bez kuplā dalībnieku pulka viesu bija ap 200. Vakara gaitu vadīja Jānis Mateus un Anita Bedarda-Poriete. Vakars sākās ar Pavasara deju. Īsai kopas runai sekoja deju uzvedums ar 4 tematiem: gada laiku, kulta un mistiskās, godu un svinību un izpriecas dejas. Abi vakara vadītāji teica piemērotas dainas un stāstījumu, bet abas deju grupas iepriecināja ar vairāk nekā duci deju, kuplipriekšnieka Juŗa Zilkalna uznot uzvedumu ar dziesmām un mūziku dažādu instrumentu izpildījumā. Vakara daļu noslēdza ar Mazušu Juŗa sacerējumu pantos — Ačkupa 15 gadi. Pēc priekšnesumiem bija rīkota deja latviskiem ornamentiem dekorētās telpās. Ačkupu un Dzirnaviņu devums bija rūpīgi un labi izkārtots, sagatavošanai veltīts daudz darba stundu.

ELJA kongress no 17.-22. jūlijam

Eiropas latviešu jaunatnes apvienība (ELJA) šovasar 25 darbības gadu atceri atzīmēs savā gadskārtējā kongresā Hemslingenā pie Hamburgas. Kongress risināsies no 17. līdz 22. jūlijam. „Tāpat kā Gotlandē, kur visa Visbijas pilsēta nodota dziesmu dienu rīcības komitejas rīcībā, arī Hemslingenas pilsētiņa tanī laikā būs mūsu vajadzībām," informē ELJA priekšsēdis Mārtiņš Zandbergs.

Abās Hemslingenas viesnīcās notiks visi referāti un sarīkojumi, tur atradīsies arī kongresa informācijas centrs. Turpat paredzēta arī kongresa dalībnieku apmešanās. Varēs izmantot arī privātos pansionātus. Kongresa laikā jaunieši varēs izmantot arī pilsētiņas peldbaseinu, sporta zāli un sporta laukumus. Pilsētas bērnu dārza telpas ar bērnu spēļlaukumu varēs izmantot tie kongresa dalībnieki un viesi, kas ieradīsies ar visu ģimeni.

Kongresa programmā referāti un darba grupas, iesaistot aktīvā darbā pašus dalībniekus. Iecerētas vismaz piecas dažādas darba grupas: teātŗa, minoritāšu apzināšana un kontaktēšana, Eiropas latviešu apvienības (ELA) plānošanas darba grupa, ieslodzīto un vajāto aizstāvju darba grupa un ELJA aktīvizēšana un popularizēšana. Katru dienu ieplānots laiks arī sportošanai. Dalībnieki varēs izvēlēties vai nu peldēšanu, volejbolu, basketbolu vai arī futbolu. Notiks arī futbola spēle starp vietējo pilsētiņas un kongresa dalībnieku komandu.

Valde nolēmusi jubilejas kongresā oficiāli ielūgt visus ELJA dibinātājus un agrākos priekšsēžus, paredzot dibinātāju un priekšsēžu paneļus. Bez tam notiks dažādi sarīkojumi, piem. folkloras vakars, popmūzikas koncerts ar vairāku grupu piedalīšanos un „Nostalģijas vakars". Londonas tautas deju kopa jau apsolījusi piedalīties folkloras vakarā. „Nostalģijas vakarā" skanēs tikai pēdējo 25 gadu mūzika; būs arī jautri priekšnesumi no ELJA „vēsturiskām aizkulisēm".

Kongress beigsies ar formālu jubilejas balli un skaistuma karalienes vēlēšanām.

ELJA sidraba jubilejā un kongresā aicināti visi biedri, veicinātāji un labvēļi no Eiropas, kā arī jaunieši no Ziemeļamerikas, Dienvidamerikas un Austrālijas, sevišķi tie jaunieši, kas domā braukt uz Gotlandes dziesmu dienām, lai pabeigtu savu Eiropas apciemojumu ar ELJA jubilejas kongresu.

Kongresa dalības maksa 170 vācu markas, pieteicoties līdz 15. jūnijam, pēc tam 200 markas. Pieteikumi rakstāmi Viktorijai Labinskai, Wienburgstr. 56, 4400 Münster, W. Germany.

Studentu semināri

Latviešu studentu biedrības pie Toronto universitātes rīkotā seminārā ceturtdien, 26. aprīlī, pl. 19.30 Internacionālajā studentu centrā, 33 George St., Aina Zemdega runās par ievirzēm latviešu dzejā, bet mācītājs Jānis Sapietis no Anglijas apskatīs reliģijas un baznīcas stāvokli Pad. savienībā. Semināri notiek katra mēneša pēdējā ceturtdienā. Vēl viens seminārs paredzēts maijā, bet pēc vasaras pārtraukuma — septembrī. Pirmais seminārs notiķa 29. martā ar mācītāja Juŗa Cāliša vadīto paneli.

A. U.

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikrakstu vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Mana ādas slimību, alerģijas un bioloģiskās ārstēšanas prakse

p ā r c e l t a

UZ MINCHENES CENTRU PIE STACHUS LAUKUMA.

Bioloģiskās reģenerācijas kūras: pēc prof. Nīhansa (Niehans), kombinētā kūra pēc Dr. Vīdemana (Wiedemann) modeļa, serocitoterapija pēc Dr. Tomasa (Thomas) metodes. — Pēc vēlēšanās homeopatiskā ārstēšana. Ozona injekcijas, lielā augstsprieguma apstarošana pēc Dr. Ceileisa (Zeileiss) sistēmas, fizikālā terapija, limfu drenāža, masāžas.

Dr med. L. Skultāns
Sonnenstr. 2, 8000 München, 2,
Tel. (089) 59 15 91

Gatavo
segas un spilvenus
pildītus ar dūnām un spalvām katrā lielumā un kvalitātē.
Zvanīt 787-9021

Crest Motors
Custom Service
labo visāda veida automašīnas. 253 Merton St. (starp Yonge un Mt. Pleasant), tel. 485 5537. Sestd. darbojas līdz 12.
S. Miķelsons, latviešu uzņ.

B & V Installers
IERĪKO, PAPILDINA UN IZLABO APKURES IERĪCES
Zvanīt vakaros
V. Ivāns 763-3374 — **R. Bulovs** 638-5478

Jūsu apdrošināšanas lietas būs labi un ērti nokārtotas ar šo latviešu aģentūru palīdzību. — Zvaniet pēc izvēles.

Vald. Bebris
Beaverbrook Insurance & Real Estate Ltd.
1682A Victoria Park Ave., Scarborough
759-0266 759-2771

Arnolds Bērziņš
Berzins Realty Ltd.
72 Northdale Rd.,
Willowdale, Ont. M2L 2M1
445-5325

Ilmārs Jankovskis
Skyline Real Estate Ltd.
2100 Dundas St. West, Toronto
533-8553

Andrejs Šteinbachs
6308 Drumond Road
Niagara Falls, Ontario
354-1258

Latviešu aģentūras ir peinījušas jūsu atbalstu, jo tikai latviešu aģentūras atbalsta latviešu sabiedriskos pasākumus.

RELIĢISKĀ DZĪVE

Dr. Valdis Mežezers
brīvās Latvijas Penkules draudzes mācītājs

Lieldienas rīta gaismā

Divas īstenības cilvēkus apstādina dziļām pārdomām: viena ir dzīvība, otra — nāve. Cik pirmo no tām mēs alkstam, tik otra ir neatvairāma. Kopš nezināma sākuma, apzinīgi vai neapzinīgi, cilvēce risina mūžīgo dzīvības un nāves problēmu, teorētizējot par abām īstenībām, bet vēl šodien vienīgais atrisinājums pasakāms ar īsu teikumu: tās abas ir noslēpums.

Biologi atzīstas, ka mēs spējam atklāt tikai dzīvības norises, ne pašu dzīvības esmi, bet nāves bioloģiskais izskaidrojums, ka tā ir dzīvības izbeigšanās, cilvēkus apmierina vēl mazāk.

Cik liela ir tumsa, kas apklāj dzīvības sākumu un galu?

„Starp divām mūžībām,
starp divām naktīm maigām,
Ir gals un sākums zemes bērnu staigām.

Tās vienas klēpī atstāja viņš dzimstot,

Tā otra sagaidīs to, sirdij rimstot."

(Kārlis Skalbe)

Tā spriež dzejnieks. Bet teologs zina vairāk: viņš zina, ka Dievs ir aiz visas radības, Dievs ir dzīvības devējs un Kungs pār to. „Caur viņu viss ir radies, un bez Viņa nekas nav radies, kas ir" (Jāņa ev. 1,3).

Kas Dievam tic, tam pieder Viņa atklāsme: dzīvības iesākums un tāpat cilvēka mūža gals ir Viņa rokās, debesu un zemes Dieva rokās, kas radījis visas lietas debesīs un virs zemes, redzamas un neredzamas (Kolos. 1,16).

No Viņa, caur Viņu un uz Viņu ir visas lietas. Lielās Piektas krusts ir arī Lieldienas uzvaras zīme. Tas ir dzīvības un nāves problēmas atrisinājums, ko apustulis Pāvils ar varenu ticības pārliecību pasludina savā augšāmcelšanās iepriecā: „Nāve ir aprīta uzvarā... caur mūsu Kungu Jēzu Kristu" (1. Kor. 15,54 un 57).

Ticība nemirstībai, mūžīgai dzīvei ir lielākā cilvēku bagātība, un materiālistu mācības, kas šo ticību grib iznīcināt, ir baismīga gara spitālība, ja kāds ar to aplīp.

Kā varētu cilvēks rast mieru dzīvot, stāvot pie kapa, kad zeme apklāj sirdsmīļu tuvinieku un kas viņam atgādina paša dzīves galu, ja viņam atņemtu ticību nemirstībai, ja pāri kapu krustiem viņš nevarētu ar ticības acīm redzēt Golgatas kalna krustu mirdzam Lieldienas rīta gaismā?

Dzīvā Dieva rokās ir gals un jaunais sākums, un šī Lieldienu ticība lai mums dod mieru un spēku arī trimdas krustam pāri redzēt spīdam Augšāmcelšanās rīta gaismu!

Lieldienas kā mūsu dzīves jēgas pamats

Ja Kristus nav uzmodināts, tad veltīga ir jūsu ticība. 1. Korint. 15,17.

Dievs savā žēlastībā ļāvis mums atkal piedzīvot dienu, kad no jauna atskan vēsts par Kristus augšāmcelšanos. Lai gan no Kristus augšāmcelšanās natikuma mūžības jūrā ir jau nogrimuši vairāk nekā deviņpadsmit gadu simteņi, mēs joprojām šo notikumu pieminam. Tas stāv sakarā ar Kristus augšāmcelšanās lielo nozīmi.

„Izstum sauli no pasaules, tad cits nekas tev neatliks kā bieza tumsa un akls bezdibens", sacījis mācītājs Ernests Gliks par bībeli. Šo izteicienu varētu attiecināt arī uz Kristus augšāmcelšanos. Bez šī notikuma mums šodien nebūtu ne kristīgās draudzes, ne baznīca. Šis notikums dziļi skar arī ticīga cilvēka personisko dzīvi.

Viens no lielākiem jautājumiem, kas ikvienu domātāja cilvēku nodarbina, ir jautājums par mūsu dzīves jēgu. Viljams Šekspīrs savā lugā Makbets raksta: „Nav dzīve cits nekas kā aizslīdoša ēna... Tā ir kā nelgas stāstīts stāsts, pilns beznozīmes skaņu". Tas, ka mēs paši ar savu gudrību un prātu nespējam dot īstu atbildi uz šo jautājumu, nenozīmē to, ka mūsu dzīve šinī pasaulē būtu bezjēdzīga.

Jēzus dzīve šinī pasaulē nebija viegla. Tā bija savienota ar daudz pazemojumiem, apmelojumiem, ciešanām un beidzot krusta nāvi. Visam tam sekojot mums grūti saskatīt tur kādu jēgu. Kas šo jēgu Jēzus zemes dzīvei piešķīra, bija Lieldienas notikums. Mārtiņš Luters attiecībā uz Kristus augšāmcelšanos vienā no saviem rakstiem saka: „Ja Kristus nebūtu augšāmcēlies, tad es negribētu nevienu dienu šinī, nāvei un bezjēdzībām padotā pasaulē dzīvot".

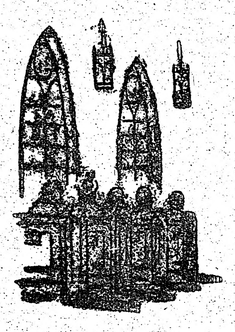

Kristus augšāmcelšanās un ar to saistītā uzvara par nāvi un mūžīgās dzīves nodrošināšana ir arī tā, kas mūsu zemes dzīvei un ar to saistītām vajāšanām, ciešanām un nāvei piešķir jēgu un nozīmi. Ir kāda grāmata ar virsrakstu „Tēvs piedodi tiem, jo tie nezina, ko dara". To sarakstījis kāds vācu kara gūsteknis, kas galīgi salauzts atgriezies mājās no soda nometnes Sibirijā. Tajā autors apraksta Lieldienu rītu vergu nometnē. Līdz nāvei nomocītie, pusbadā turētie gūstekņi Lieldienu rītā viens otru, nebaidīdamies no sargiem, sveicina ar cerības vārdiem: „Kristus ir augšāmcēlies! Jā, Viņš patiesi ir augšāmcēlies".

„Tumša, tumša dzīves mīkla Tam, ko zemes krēsla sedz; Lktens ļauns to tura tiklā, Kas tik ikdienību redz. Bet kas laiku laikiem pāri Dieva gaismā paceļas, Tie nav atstāti un bāri Tumšākajās nedienās".

Kristus augšāmcelšanās ir pilnīgākā atbilde mūsu šīs zemes dzīves jēgai un nozīmei. „Ja Kristus nav uzmodināts, tad veltīga ir jūsu ticība". Ja Kristus nav augšāmcēlies, tad arī visai mūsu zemes dzīvei ar tās ciešanām un nāvi nav nekāda jēga.

„Bet nu Kristus ir uzmodināts no miroņiem, Viņš kā pirmais no mirušajiem". Āmen!

Māc. P. Nesaule

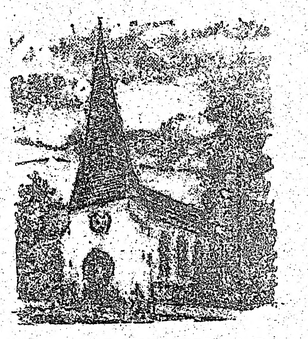

BAZNĪCU ZIŅAS

TORONTO

Māc. I. Gaide, 12 Worthington Cr., Toronto M4V 1J6, Ont., tālr. 766-5525. Sv. Jāņa draudze, tālr. 921-3327, 200 Balmoral Ave.

Māc. I. Gaides runas stundas Sv. Jāņa baznīcā: otrdienās no pl. 10 — 12.30, trešdienās no pl. 18 — 20. Citā laikā pēc iepriekšējas vienošanās.

15. aprīlī pl. 6 un pl. 11 Kristus augšāmcelšanās svētku dievkalpojumi. Archibīskaps A. Lūsis un māc. I. Gaide, Dainas koris ar diriģenti A. Skudru-Kārkliņu. Otrā dievkalpojumā duetus dzied tenors J Barušs un alts Maija Baruša. Dziesmu apiņas. Pēc agrā dievkalpojuma kopējas brokastis (maksa 3 dol., bet līdz 12 g.v. 1.50 dol.).

22 aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums.

29. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Piedalās arch. A. Lūsis un viesis māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena. Māc. J. Sapietis referēs par saviem novērojumiem okupētajā Latvijā un Pad. savienībā, kā arī par tikšanos ar Solžeņicinu.

6. maijā pl. 11 dievkalpojums.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums ar mūzikālo daļu. Bērnu un jauniešu līdzdalība. Pēc dievkalpojuma draudzes svētdienas skolas un jauniešu grupas darba nobeigums. Dziesmu lapiņas.

Māc. J. Cālītis, Sv. Andreja draudze, tālr. 924-1563, Carlton St. un Jarvis St. krustojumā, Toronto, Ont. Tālr. mājā 482-5743, 8 Rolland Rd., Toronto, Ont. M4G 1V5.

Sv. Andreja draudzes māc. J. Cālīša runas stundas Sv. Andreja baznīcā, trešdienās no pl. 10 — 12 un pl. 18 — 20, bet ceturtdienās no pl. 10 — 12. Citā laikā pēc iepriekšējas sazināšanās.

15. aprīlī pl. 6 Kristus augšāmcelšanās dievkalpojums. Koris. Brokastis.

22. aprīlī pl. 11 dievkalpojums. Pēc dievkalpojuma pusdienas un pārrunas: Jaunie un vecie (šoreiz aicinātas visas paaudzes).

29. aprīlī pl. 14 jaunāko jauniešu grupa. Pl. 15 dievkalpojums. Spredikos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pēc dievkalpojuma draudzes pēcpusdiena.

6. maijā pl. 13 dievkalpojums baznīcā angļu valodā. Pl. 15 dievkalpojums Sidrabenē.

13. maijā pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums Dievgalds.

20. maijā pl. 15 dievkalpojums,

27. maijā pl. 11 draudzes jauniešu iesvētes dievkalpojums. Dievgalds. Draudzes koris.

Ticības celsmes stundas no 17. apr. — 8. maijam, katru otrdienas vakaru pl. 19.15; visi aicināti piedalīties

Māc. A. Briedis, 44 Marylin Cr., Toronto M4B 3C6, t. 757-2739 Toronto Austrumu ev. lut. latviešu draudzes dievkalpojumi notiek Sv. Barnaba baznīcā 361 Danforth Avenue.

15. aprīlī pl. 6 no rīta — Lieldienu dievkalpojums. Tūlīt pēc dievkalpojuma kopējas brokastis baznīcas apakšējā zālē.

29. aprīlī pl. 13 dievkalpojums un svētdienas skola.

Māc. A. Arājs, 9 Kingsbridge Court, Apt. 411, Toronto (Willowdale) M2R 1L6; tālr. 633-3822. Toronto latv. baptistu draudze. Sanāksmes Walmer Rd. baptistu dr. dievnamā.

Bībeles stundas — lūgšanu sanāksmes katru trešdienu pl. 19.30.

Māc. prāv. Dr. B. Kokins, 100 Sunnyside Ave., M6R 2N8, tālr. 533-9456.

Toronto katoļu vienības dievkalpojumi notiek Kristus Augšāmcelšanās (lietuviešu) baznīcā, 1021 College Str. Dievkalpojumi katra mēneša otrā svētdienā pulksten 13.

HAMILTONA

Hamiltonas latviešu ev. lut. Kristus draudze — 18 Victoria Avenue South. Māc. K. Kuškēvics, 55 East 44th St., Hamilton, Ont. L8T 3G6, tālr. 385-9838.

Mācītāja K. Kuškēvica runas stundas baznīcas telpās ceturtdienās no pl. 19.30 — 21.30. Tālr. 527-5810. Ieeja birojā no baznīcas aizmugures

15. aprīlī pl. 8 no rīta Lieldienu dievkalpojums ar jauniešu piedalīšanos, koris, dziesmu lapiņas. Pl. 9 — Lieldienu brokastis.

22. aprīlī pl. 16 — draudzes dievkalpojums. Pl. 17 pensionāru apvienības gada svētki.

29. aprīlī dievkalpojuma nebūs.

6. maijā pl. 16 svētdienas skola un bībeles klase. Pl. 16 dievkalpojums; māc. E. Ķerģis. Pl. 17 draudzes vakars; koŗa uzvedums.

13. maijā pl. 10 dievkalpojums angļu valodā kopā ar igauņu draudzi. Pl. 11 Ģimenes dienas dievkalpojums. Spredikos māc. J. Sapietis no Anglijas. Pl. 12 — māc. J. Sapieša referāts; svētdienas skolas izlaidums.

BAFALO

Māc. Artūrs Dūmiņš, P.O. Box 655 Port Colborne, Ont. L3K 5X8. Tālrunis (416) 834-6081 North Park Lut. baznīcā Starin un Vingate, Buffalo, N.Y

15. aprīlī pl. 12.30 Lieldienu dievkalpojums

MONTREALA

3. jūnijā pl. 11 dievkalpojums Tērvetes nometnē. Dziesmu lapiņas.

MONTREALA

Prāvests A. Voitkus 3438 Rosedale Ave., Montreal H4B 2G6 P.Q. Tel. 489-3224. Montrealas latviešu ev. lut. Trīsvienības draudze, Sv. Jāņa baznīcā, 4345 Marcell Ave.

OTAVAS MIERA DRAUDZE

Māc. E. Lange, 364 Pleasant Pk. Rd., tel. 733-3906. Otavas latv. ev. lut. Miera draudze Sv. Pētera lut. baznīcā, 400 Sparks ielā.

Mācītājs atradīsies atvaļinājumā februārī un martā. Steidzamos gadījumos griezties pie draudzes priekšnieka E. Aluša.

15. aprīlī, Pirmajās Lieldienās, pl. 14, ģimeņu dievkalpojums. — Iespējami mūzikāli priekšnesumi. Jaunatnes piedalīšanās.

Latviešu misijas
radio raidījums
„BRĪTIŅŠ AR DIEVU"
nepārtraukti 23 gada gājumā
Katru svētdienas rītu no plkst. 9 — 9.30
Vilnis 1270 AM
No Niagaras WHLD raidītāja
Vadītājs A. Laksmanis
106 Dorset Rd. Scarboro, Ont. tālr. 261-4218

PRIEKA VĒSTS
Kristīgo latviešu radio raidījums
katru svētdienu pl. 2.45 pēcp. no Niagaras WHLD raidītāja
Vilnis 1270 AM
Vadītājs Dāvids Miķelsons,
60 Stevenson Rd., Rexdale, Ont., tālrunis 749-6832

KLAUSAITIES GARĪGOS RAIDĪJUMUS
Global TV 6. un 22. stac. 100 Hunting St., Toronto,
no pirmd. — piektd. pl. 9.30 no rīta, sestd. pl. 10 no rīta. Bafalo TV stac. 29, 700 Club, ik dienas pl. 11.30 no rīta un pl. 9.30 vakarēs
Radio FM CBN 107.7 24 stundas Tel. 839-3126.

LATVIEŠU KREDITSABIEDRĪBA
LATVIAN CREDIT UNION

491 College St., Toronto, Ont., M6G 1A5

Tālrunis 922-2551

Birojs atvērts no otrdienas — piektdienai no pl. 10 rītā — 7.30 vakarā. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1.00 pēcp.

TORONTO NODAĻAS BIROJS

1539 Bloor St. W., Toronto, Ont. M6P 1A5

Tālr. 533-9415

Atvērts no pirmdienas līdz piektdienai no pl. 10 rītā līdz pl. 7 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

HAMILTONAS NODAĻAS BIROJS

16 Queen Street North, Hamilton, Ont. L8R 2T8

Tālr. 529-7939

Birojs atvērts no otrdienas līdz piektdienai no pl. 4 pēcp. — 8 vak. Sestdienās no pl. 9 rītā līdz pl. 1 pēcp.

Augšminētie biroji vasaras brīvlaikā — no 15. jūnija līdz 15. septembrim SESTDIENĀS SLĒGTI.

LONDONAS NODAĻAS BIROJS

R. Bērziņa mājās

Birojs atvērts trešdienās no pl. 7.00 — 9.00 vakarā

„SAVINGS" NOGULDĪJUMA KONTS

Maksā 9% gadā, procentus aprēķina par katru dienu no mazākās summas kontā un izmaksā mēneša beigās.

PAR BRĪVU ČEKUS VAR RAKSTĪT

Par čeku kontu maksā 4% gadā, procentus izmaksājot katru mēnesī, bet tikai, ja konta minima atlikums pārsniedz $500.

ILGTERMIŅA NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.50% gadā
Procentus izmaksā par gada ceturkšņiem.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā.
Procenti saņemami tikai pēc termiņa izbeigšanās.

Visiem minētajiem noguldījumiem ir dzīvības apdrošinājums. Ja noguldījumu uzsaka pirms termiņa, tad %% likme samazinās par 1%.

TERMIŅĒTI NOGULDĪJUMI

1 gada noguldījums $2000 min. par 10% gadā
Procentus izmaksā pēc noguldījuma termiņa izbeigšanās.
3 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā
5 gadu noguldījums $1000 min. par 9.75% gadā

Procentus pieskaita noguldījumam reizi gadā, bet tiem nav dzīvības apdrošinājumu, un ir uz noteiktu laiku. (Tas ir, tos nevar pirms termiņa notecēšanas izņemt).

PENSIONĀRU NOGULDĪJUMS

1 gada noguldījums $3000 min. par 9.75% gadā, procentus aprēķina katra mēneša beigās.

RRSP UN RHOSP

Par katru noguldījuma veidu maksā 9.5% gadā.

HIPOTĒKAS AIZDEVUMI

Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 — ar mainīgu likmi — 1.5 augstāka par bankas noteikto % pamatlikmi — pašreiz 12%.
Atklāta pirmā hipotēka līdz $100.000 par 11.25%.
Atklāta otrā hipotēka par 12.5% gadā.

AIZDEVUMI

Aizdevumi līdz $10.000 nodrošināmi pilnā apmērā ar noguldījumu kreditsabiedrībā par 12% gadā.
Personīgi aizdevumi līdz $10.000 par 13% gadā.
Jaunu automobiļu iegādei izsniedz aizdevumus līdz 80% no mašīnas vērtības, par 12% gadā ar tās ieķīlāšanu (chattel mortgage).

Sv. Jāņa ev. lut. latv. draudzes lauku īpašumam

Saulainei vajadzīga kopgalda saimniece, palīdze un virtuves strādniece

Tuvākas ziņas pie Saulaines pr-ka L. Kinstlera, 11290 Pine Valley Dr.. Woodbridge, Ont. L4L 1A6, telef. (416) 832-8959.

DV Centrālās valdes apgādā iznāk grāmatas

„Latviešu karavīrs Otra pasaules kara laikā" VII daļa,

kas līdz ar to noslēdz dokumentāciju par latviešu karavīru pēdējā pasaules karā.

Grāmatas saturā apraksti par Aviācijas leģionu Latvijā, latviešu jaunatni vācu gaisa spēku palīgdienestā, kureliešiem, latviešu virsnieku un instruktoru sagatavošanu, skolām un kursiem, latviešu karavīru un piederīgo aprūpi, aizgādību un madicīnisko palīdzību, Leģiona ģenerālinspekciju, gūsta un internēto nometnēm un ziņas par dažādām dienesta un militārām vienībām.

Grāmata illustrēta ar daudziem uzņēmumiem, tajā minēti simtiem personu vārdi un būs apm. 400 lp. bieza.

Redaktori: Vilis Hāzners un Alfrēds - Jānis Bērziņš.

Cena: DM 40; US $21; Ca. $ 24; Angl. £ 10; Zv. Kr. 92. Grāmata iznāks 1979. gada maijā. Grāmatnīcas, grāmatu galdi, DV nodaļas/apvienības un kopas, pasūtinot vismaz 3 eks., saņems 20 proc. atlaidi.

Grāmatu pasūtinot un reizē iemaksājot naudu līdz 1979. gada 10. maijam, ārpus Eiropas līdz 15. maijam, katrs to var saņemt ar 20 proc. atlaidi.

Lūdzam naudu iemaksāt savas zemes DV valdē vai sūtīt uz Vāciju PA PASTU, jo par bankas čekiem vācu bankas iekasē DM 5 — 6 par katru čeku, neatkarīgi no tā lieluma.

Pasūtinājumi nododami un nauda piesūtāma DV ģenerālsekretāram A. Bērziņam, Dreizehnerstr. 5, 4400 Münster/ Westf. W-Germany.

DV Centrālās valdes apgāds

BROADVIEW WOOLS, ARTS & CRAFTS

Īpašn. Elza Avots

Veikali Toronto:

674 Broadview Ave., pie Danforth, tel. 469-2005

9 Queen St. East, pie Yonge ielas 368-5001

Lielā izvēlē īstas un sintētiskas vilnas dzijas, vietējās un ārzemju; aužamās dzijas, vilnas dzīpari. Materiāli dažādu latvisku rokdarbu gatavošanai, linu materiāli, diegi, audekli, kanva visādos rupjumos. Dāvanām dažādi rokdarbi un audumi, atsevišķi tautas tērpu gabali. Padomi rokdarbu jautājumos.

Veikali atvērti:

Pirmd., otrd. un trešd. no 9 rītā — 6 vak.;
ceturtd. un piektd no 9 rītā — 8 vak.;
sestdienās no 9.30 rītā — 4 pēcp.

DALT'S HONDA

2343 Eglinton Ave. W.,
(pie Caledonia)) Toronto, Ont.
M6E 2L6. Tel. 789-4101

Vecākā un lielākā HONDA auto pārstāvība Kanadā

Ieguvusi augstāko atzinību Kanadā par klientu iecilu apkalpošanu. Esot DALT'S HONDA pārstāvis, ceru uz tautiešu tādu pašu uzticību un atsaucību, kādu tie man parādījuši manos ilgajos darbības gados, strādājot EATON firmā. Tel. mājā 742-0368. **Nikolajs (Nick) Mednis**

Miris mācītājs Ā. Klaupiks

Bukskauntijā, ASV, 27. martā no sirdstriekas 79 g. vecumā miris baptistu mācītājs Ādolfs Klaupiks. Viņš dzimis 1900. g. 10. martā Krievijā, beidzis garīgo semināru Peterburgā, 1924. g. ordinēts par mācītāju. 1929. gadā nobeidzis studijas baptistu seminārā Rīgā un 1932. gadā beidzis Bostonas universitāti ar teoloģijas bakalaura gradu. No 1933. — 1937. g. kalpojis par mācītāju Jelgavas un Dobeles baptistu draudzēs. Kopš 1937. g. bijis Kristīgās Balss redaktors, 1941. g. izraudzīts par Latvijas baptistu draudžu savienības sekretāru. Bēgļu gaitās Vācijā no 1944.—1946. gadam organizējis baptistu garīgo aprūpi bēgļu nometnēs. Pēc ieceļošanas ASV 1947. g. Vispasaules baptistu savienībā vadījis palīdzības nodaļu Vašingtonā, kur 1950. g. atjaunoja žurnālu Kristīgā Balss. Pēc aiziešanas atpūtā dzīvoja Bukskauntijā, Pensilvēnijā. Aizgājēju 31. martā apbedīja Applebachsville kapsētā. Uz izvadīšanu no Toronto bija ieradušies brālēns Ā. Sudmalis un svaiņa Leonīda Nama ģimene. Pēc aizgājēja sēro dzīvesbiedre Zofija, meita un 4 mazbērni. Dēls gājis bojā satiksmes nelaimē ASV.

-ls-

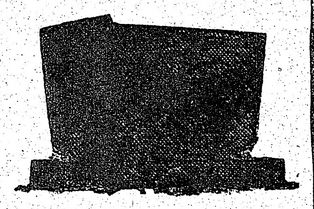

PIEMINEKĻI

487-2147, vakaros 445-8955

Kvalitātes darbs un ekspreišu metu

Igauņu uzņēmums

YONGE MEMORIAL LTD.
2919 Yonge St., Toronto
Starp Eglinton un Davisville

Prasīt pēc E. J. Hopp

Laikraksta

LATVIJA

AMERIKA

atsevišķus numurus

var pirkt Toronto

latviešu veikalos un

DV grāmatnīcā

491 College St.,

kā arī spiestuvē

mājas pārbūves darbus.

Zvanīt: K. SUNTAŽS

751-6629, Toronto.

Pagarināts terminš aptaujai par trimdas dzīvi

Šī gada sākumā ALA ģenerālsekretariāts Vašingtonā izsūtīja jautājumu lapas Latv. humānitāro zinātņu apvienības pētījumam par trimdas dzīvi (1957—1979), lūdzot atbildes līdz 31. martam. Sabiedrības atsaucība bijusi liela. Līdz marta beigām saņemts pāri par 1000 atbilžu. Daļa tautiešu tomēr nav vēl paspējuši atbildēt, tāpēc ziņu iesūtīšanas terminš pagarināts līdz 31. maijam.

Saņemtie materiāli būs interesants un autentisks mūsu svešuma dzīves dokumentējums. Aptaujas rīkotāji aicina iesūtīt iespējami daudz atbilžu, lai tās atspoguļotu visus ASV latviešus, arī gados jaunākos. Atsevišķi atbildēt lūgts ikviens ģimenes loceklis, kas vecāks par 18 gadiem.

Pētījumus atbalsta Amerikas latviešu apvienība, Kultūras fonds un Latviešu institūts (kā vienu no saviem projektiem), kā arī Amerikas latviešu jaunatnes apvienība, aptaujas veidlapas izsūtīdama saviem biedriem. Aptaujas tiešajā vadībā ASV darbojas 14 personas, kas reprezentē dažādas dzīves nozares un paaudzes: R. Drillis, D. Hāzners, U. Inveiss, N. Jērums, E. Kāpostiņš, V. Klīve, Dz. Lejiņa, M, Lietiņa-Reja, P. Norvilis, K. Osis, J. Riekstiņš, G. Saliņš, J. Siliņš, H. Tichovskis.

Aptaujas lapas papildus pieprasāmas: American Latvian Association, 400 Hurley Ave., P. O. Box 432, Rockville, Md. 20850. Ziņas par pētījumu sniedz P. Norvilis: 2475-11 Southern Blvd., Bronx, N. Y. 10458. Tālr. 212-295-3321. P. N.

Lasītāju vēstules

CIK BRUŅENIEKU BIJA LATVIJAS ARMIJĀ?

Šeit dažas rindas attieksmē uz LA 10. numurā publicēto lasītāja vēstuli ar jautājumu: „Vai tā bija?"

Mūsu miera laika armijā bija divi Bruņenieki pulkveža dienesta pakāpē, abi bija bijuši latviešu strēlnieku pulku virsnieki, un abi mira Rīgā. Starpība tikai tā, ka O. Liepiņa pieminētais savu pakāpi bija ieguvis Latvijas sākuma gados, kad arī mira; otrs (saukts Sirmais) savu augsto pakāpi sasniedza Latvijas patstāvības beigās.

E. V. Kanadā

Eglinton - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikraksta vēlētos saņemt jau ceturtdienās Crest puķu veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

IGAUNIETE

vēlas rast

LATVIEŠU DRAUGU

— kungu, nedaudz vecāku par 40 gadiem. Lūdz rakstīt šai avīzei ar norādi: **Draudzība.**

LOTUS FLOWERS
792 Bathurst St., (Pie Bloor St.) Toronto Ont. M5R 3G1
Tel. 533-3884
PUĶES - GRĀMATAS
DAIĻAMATNIECĪBAS IZSTRĀDĀJUMI
Vienalga, kur dzīvojat: Sidnejā, Stokholmā vai Sanfrancisko — rakstiet, telegrafējiet, telefonējiet, un jūsu puķu pasūtinājumu izpildīsim nekavējoties. Ināra un Arvīds Tīrumi

RM
ROSAR-MORRISON FUNERAL HOME LTD.
Thomas L. Morrison — Funeral Director
467 Sherbourne St., Toronto, Ont. M4X 1K5. Tel. 942-1408
RŪPĪGA UN SMALKJŪTĪGA APBEDĪŠANAS CEREMONIJU IZKĀRTOŠANA

DAŽĀDU ZIEDU MEDUS
dabīgs, nepasterizēts
Ziedputekšņi (Pollen)
Peru pieniņš (Royal Jelly) no
ĒRGĻU LIGZDAS DRAVĀM
30 Dewson St., Toronto, Ont. M6H 1G5, tel 534-0563

GARDENIA FLOWERS & GIFTS
362 Danforth Ave., Toronto, Ont. M4K 1N8
(Pie „Chester" pazemja pieturas)
466-1951 vai 466-1502
ZIEDI KATRAI VAJADZĪBAI
LATVISKĀS MĀKSLAS IZSTRĀDĀJUMI
ZELTKAĻA A. GUGĀNA ROTAS
Veikals atvērts ceturtdienās līdz pl. 8.00 vakarā.
Māra Gugāns-Lūsis

PANORAMA FURNITURE
309 Augusta Ave., tālr. 924-9769, Toronto
Plašā izvēlē dzīvojamās istabas, ēdamistabas, guļamistabas, virtuves iekārtas. — Televīzijas aparāti, ledusskapji, elektriskās plītis, veļas mazgājamās mašīnas, stereo aparāti.
Jūs varat iegādāties visu, kas jums vajadzīgs dzīvokļa iekārtošanai.
Laipna apkalpošana. Iespējams arī uz nomaksu. Runājam latviski. Atvērts 9.30 — 7.30 vakarā. Piegāde un novietošana dzīvoklī par brīvu.

PAVASARA LE 1-7353
DELIKATEŠU VEIKALS UN KONDITOREJA
361 Roncesvalles Ave. *Īpašnieks K. Kedzierski*

SAIŅI UZ BALTIJAS VALSTĪM un P.S.R.S.
Mēs pārsūtām apdrošinātus drēbju un apavu sainīšus līdz 19¾ märc. netto
LIELA MANTU IZVĒLE MŪSU VEIKALĀ
Biroja laiks — pirmd., otrd., ceturtdien un piektdien no pl. 9.00 — 17.00
Piektdienās vēlākā laikā — iepriekš sazinoties pa telefonu.
sestdienās no pl. 9.00 — 16.30, trešdienās birojs slēgts.
Baltic Exporting Co.
482 Roncesvalles Ave., Toronto, Ont. M0R 2N5
Tālr. 531-3098

HELLO WORLD Travel Ltd.
1843 Avenue Rd., Toronto, Ontario, Canada, M5M 3Z4
Tel: (416) 789-5304
Sīkāku informāciju un pakalpojumus ceļojumu jautājumos sniedz biroja vadītāja INESE GRODNIS pa augšminēto telefonu.

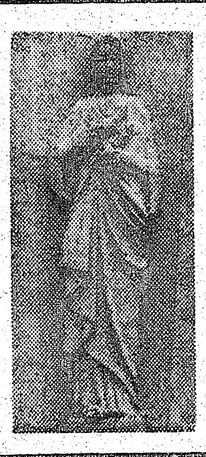
Gatavo pieminekļus un skulptūras
CANADIAN ART MEMORIALS LTD.
Port Credit, Ont.
Tēlnieks P. POLNA
16 Bowden Street,
Toronto, Ont. M4K 2X2
Tel. 466-7580

Latviešu JAUNIEŠI, iestājieties
MINSTERES LATVIEŠU ĢIMNAZIJĀ!
- ☐ Modernas mācības
- ☐ Pilnas ģimnazijas kurss no 5. līdz 13. klasei
- ☐ Abitūrija iespējas
- ☐ Iespēja iemācīties vācu valodu
- ☐ Katram sava istaba internātā Rīga

Izprasiet iestāšanās anketas tagad.
Pieteikšanās 1979./80. māc. gadam līdz 30. aprīlim.
A. Liepkalns,
ģimnazijas direktors,
Wienburgstr. 52—54
44 Münster, Westf.,
West Germany.

Mūsu mīļā

Lūcija Jansons

dzimusi Magaziņš,

dzimusi 1890. gada 22. jūnijā Lubānā,

mirusi 1979. gada 3. aprīlī Toronto.

Klusē lauki, klusē meži,
Klusē tālie sili . . .
Tālu mana dzimtene,
Meži zili, zili.

Mīlestībā viņu piemin

māsas dēls Andrejs, Silvija un Māris Zeltkalni, brāļa meita Olga Martinovskis, mazmeita Ruta un Andris Kaļiņi, mazdēls Andris un Karola Jansoni, vedekla Erna Jansons-Roberts.

Mūsu mīļā

Rasma Priverts

dzim. Belte,

dzimusi 1924. gada 30. augustā Rīgā,

mirusi 1979. gada 8. aprīlī Toronto

Mūžam liels ir mīera Dievs,
Kas spēj visu dziedināt.
(Fr Bārda)

Skumjās viņu piemin

vīrs, meita un dēls ar ģimenēm un vecāki

Kurzemes cietokšņa atcere 12. maijā

DV Toronto nodaļas valdes sēdē 21. martā ar klusuma brīdi godināja mūžībā aizsaukto nodaļas ilggadējo biedru Jēkabu Kreili. Kasiere Aina Selga ziņoja par Ziemsvētku akciju, kuŗā ziedotāji Latviešu nacionālam fondam Zviedrijā veltījuši 280 dol.

Aprūpes daļas vadītājs V. Jostiņš informēja par uzsāktiem priekšdarbiem 14. jūnija akcijai. Sarīkojuma daļas vadītājs V. Kalniņš atskatījās uz aizvadīto Latviešu leģiona atceres sarīkojumu, atzīstot to par labi izdevušos. Kā turpmākais lielākais sarīkojums iecerēts Kurzemes cietokšņa atcere 12. maijā. Jaunievēlētā valde darbosies ar šādu amatu sadalījumu: priekšsēdis Z. Akots, vietnieks K. Markitants; abi ievelēti pilnsapulcē atsevišķi; sekretārs V. Brasliņš, kasiere Aina Selga, jaunatnes daļas vadītājs A. Māliņš, aprūpes daļas V. Jostiņš, kultūras un sarīkojumu daļas vadītājs V. Kalniņš, ārējās informācijas daļas V. Cinis, iekšējās — K. Zenaitis, biedrzinis J. Veckers, DV kluba kasiere — Alma Reinberga. Revīzijas komisija konstruējusies šādā sastāvā: priekšsēdis A. Lucs, vietnieks A. Šterns, loceklis I. Jankovskis. Vanadžu kopas priekšniece Silvija Ozola.

Sekretārs N. Brasliņš ziņoja, ka piesūtīti valdes apsveikumi šādiem dzīves gadu jubilāriem: Jānim Kļaviņam, kam 15. martā apritēja 60 gadi, un 65 gadu jubilāriem — Arnoldam Krūmiņam (12. martā) un Viktoram Jostiņam (30. martā); 70 gadu jubilārs 4. aprīlī kļuva Gusts Sīpols, 75 gadu — Konstantins Krūmiņš (24. martā) un 80 gadi apritējuši Andrejam Jaunzemim.

O. K.

Pārdodama 5 istabu ziemas māja Pefferlaw miestiņa pievārtē, pie Simcoe ezera.

Moderna virtuve un vannas istaba, elektriskā apkure, liels, iekopts dārzs, plata iela. Iemaksa $4000. ZVANĪT:

V. Muktam
533-8553
Skyline Real Estate Ltd.

HAMILTONA

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba gadskārtējais sarīkojums Šalc zaļais mežs 24. marta vakarā poļu zālē bija pulcējis ap 100 apmeklētāju. Šoreiz izlozēja dažādas brokastis, kuŗas laimēja: Olga Jansone (mednieku brokastis), Z. Kurmītis (zvejnieku), T. Jansons (meža sīļķe), Valija Simsone (sēnes), V. Ozols (aļņa cepetis), R. Zilgme un J. Tesvins (žāvētas siļķes) un E. Šmits-Kalējs (zivju mērce). Īpašu atsaucību guva pareiza zivju svara noteikšana (līdaka un pikrele), kam kopsvars bija 16 mārc. un 4 unces. Vistuvāk svaru bija noteicis Daumants Kalva (15 mārc. un 15. unces) un Vilis Ozols (15 mārc. Kluba priekšnieks R. Mierkalns, jun. apveltīja ar balvām ziemas sezonas veiksmīgākos makšķerniekus: Z. Kurmīti, R. Auptmani un E. Šmitu-Kalēju. Sekmīgākie asaru ieguvēji izrādījās R. Auptmanis, Hilda Auptmane un T. Jansons. J. Stanges ceļojošo balvu par lielāko asari ieguva R. Auptmanis. Sekmīgākā kluba sportista balvu izpelnījās V. Krauklis. Izsolē apmeklētāji sacentās par Lojas izšuvumdarbu (ziedi), ko ieguva Emilija Balode. Sarīkojumu vadīja Ziedonis Upīte. Bufeti vadīja kluba dāmas ar priekšnieci Z. Mierkalni, bet atspirdzinājumu bufeti R. Mierkalns, sen.

O. K.

● Hamiltonas mednieku un makšķernieku kluba valdē šogad darbojas: priekšsēdis R. Mierkalns, jun., vietnieks E. Šimts-Kalējs, sekretārs D. Kalva, kasieris Z. Upīte, biedrzinis T. Jansons. Revīzijas komisijā: R. Mierkalns, sen., J. Stanga un Z. Kurmītis. Dāmu komitejas priekšniece Zigrīda Mierkalne. Kluba īpašuma Lielupe pārvaldnieks T. Jansons. Izbraukums uz fereļu zveju 28. aprīlī.

O. K.

Esmu māksliniece - audēja. Man ir 38 gadi. Šķirusies. Pūrā zēns un meitene 13 g. Runā skaidru latviešu valodu. Materiālie apstākļi nav slikti. Raksturā mīļa, saticīga; klusēšanu cienu. Meklēju dzīves draugu. Ja vēlies satikt mūs, raksti: Löven Apotheke Am Kriegermal 30, D-5600 Wuppertal 23, Westgermany. Nedzīvoju Vācijā.

TEĀTRU DIENAS TORONTO ŠOGAD NENOTIKS

TO VIETĀ BŪS MĀRTIŅA ZĪVERTA DIENAS

Ziemeļamerikas latviešu teātŗu apvienības (ZLTA) 7. Teātŗu dienu rīcības komiteja vienā no savām pēdējām sēdēm, piedaloties programmas vadītājai apvienības goda priekšniecei Intai Purvai, Valdim Martinsonam, Kārlim Rēvaldam, Ernestam Jurševskim, Robertam Miglānam, Lienei Martinsonei, Stanim Butkēvicam, Arnoldam Putniņam un Arvīdam Memenim, atzina, ka teātŗu dienas šogad Toronto nevarēs notikt, jo nav minimālo trīs izrāžu. No trim pieteiktajiem ansambļiem savu izrādi ar Mārtiņa Zīverta lugu Raķete atsaukusi Čikagas latviešu teātŗa kopa, kuŗas vadītājs ir Richards Spure.

Teātŗu dienas bija paredzētas maija beigās. Teātŗu ansambļiem nav vairs iespējams tik īsā laikā iestudēt citu kvalificētu izrādi. Tā kā 7. Teātŗu dienu rīcības komiteja jau bija sarunājusi izrāžu telpas un izkārtojusi vajadzīgos priekšdarbus, un arī pārējie divi teātŗu ansambļi — Milvoku DV teātris sagatavojis Mārtiņa Zīverta drāmu Tvans Millijas Valteres režijā un DV teātris Kanadā iestudējis tā paša autora lugu Nauda Gunāra Vērenieka režijā, — tad komiteja nolēma darbu turpināt, nosaucot izrādes par Mārtiņa Zīverta dienām. Tās risināsies no 25. līdz 27. maijam North York bibliotēkas teātŗa zālē, 35 Fairview Mall Drive, kas ir viena no labākajām profesionālo teātŗu zālēm Toronto.

Piektdien, 25. maijā, pl. 19.30 DV teātris Kanadā izrādīs M. Zīverta naudu, bet sestdien, 26. maijā, pl. 16 DV Milvoku teātris — Zīverta Tvanu. Tajās pašās telpās būs iekārtota Mārtiņa Zīverta un viņa lugu materiālu skate. Bez tam vēl DV namā notiks trīs referāti: 26. maijā pl. 11 Juŗa Valtera referāts, kam sekos Emmas Znotiņas-Kalmiņas referāts par M. Zīverta lugu Pavēste, kas vēl nav izdota grāmatā, bet lugas viens iestudējums izrādīts jau Latvijas laikā. Referente, kas pati tēlojusi šai izrādē, iepazīstinās ar lugu un tās iestudēšanas gaitu. Georgs Alchimovičs referēs par rakstnieku M. Zīvertu un viņa darbiem.

Tās pašas dienas vakarā pl. 19 DV namā Zīverta dienu balle ar vakariņām, priekšnesumiem un deju. Pieteikšanās ballē līdz 15. maijam pie Hertas Jurševskas, tālr. 277-4826.

Nobeigums svētdien, 27. maijā, ar Ziemeļamerikas latviešu teātŗu apvienības paplašinātu darba sēdi.

—ls—

Slepkavība paliek slepkavība

Lielais Ziemeļvācijas dienas laikraksts Die Welt bija ievietojis CDU politiķa, Ziemeļreinas-Vestfāles parlamenta locekļa Kārļa Freija lasītāja vēstuli, norādot uz Maskavas divējādām cilvēka tiesībām.

„Ja slepkavība paliek slepkavība, vienalga, kas un vienalga, pret ko tā izdarīta, un ja cilvēka tiesības ir nedalāmas, tad nedrīkst padomju imperiālisma upuŗus noklusēt," raksta Freijs.

Pēc uzbrukuma Polijai 1939. g. Hitlers un Staļins sadalīja laupījumu uz neuzbrukšanas līguma pamata. Padomju armija okupēja Austrumpoliju un noslepkavoja 6000 poļu virsniekus (pēc citām ziņām 9000), kuŗu noslepkavošanā Nirnbergas tribunālā apvainoja vāciešus un gribēja vainu uzvelt tiem. Saspēlējoties ar Hitleru, radās jauns gadījums laupījuma iegūšanai — Baltijas republikas: Lietuva, Latvija un Igaunija. Pēc Staļina okupācijas sekoja deportācijas, izsekošanas un nevainīgu cilvēku noslepkavošana. Somijas ziemas karā Staļins ieguva Karēliju. 1940. g. jūnijā sekoja ultimāts Rumānijai un Besarabijas okupācija. Sešas Pad. savienības agresijas viena gada laikā pret mazām, miermīlīgām tautām sagādāja ciešanas neskaitāmiem cilvēkiem.

6000 vācieši par noziegumiem pret cilvēcību jau notiesāti, pret 4000 ievadīta izmeklēšana.

Vai ir celta viena vienīga apsūdzība pret padomju sistēmas atbildīgajiem? jautā Freijs.

Egīlsten - Mt. Pleasant rajona LATVIJA AMERIKĀ abonenti, kas pasta traucējumu dēļ laikraksta vēlīnes saņemt jau ceturtdienās Crest paku veikalā, 567 Mt. Pleasant Rd., laipni lūgti sazināties ar LA biroju pa telef. 466-1514.

Daugavas Vanagu nams
PIEDĀVĀ ZĀLI
DAŽĀDIEM SARĪKOJUMIEM
PIEPRASIET TELEFONISKI
SVĒTDIENĀS DZĒRIENI TIKAI PIE MĀLTĪTĒM

125 Broadview Ave.
Tel. 465-5225

Daugavas Vanagu klubs
ATVĒRTS BIEDRIEM UN VIESIEM
no pirmd. līdz ceturtd., iesk., no pl. 12 dienā — 12 naktī,
piektdienāsun sestdienās no pl. 12 dienā līdz 1 naktī,
svētdienās no pl. 12 dienā līdz 9 vakarā.

kas? kur? ko?

Town & Country Real Estate Ltd.
V. Palma - pārstāvis

41 Heathcote Ave., Willowdale, Ont. M2L 1Y8
Tel. 444-2447

Pērkot un pārdodot savu nekustamu īpašumu, zvaniet nesaistīgai informācijai 444-2447. Mājas lielā izvēlē visā pilsētā. Palīdzam sagādāt ciblgācijas un iemaksas māju pirkšanai uz izdevīgiem noteikumiem.

Lai Neaizmirstu!
BENJAMINA
FILMU LABORATORIJA
247 Richmond St. E. Tel. Uni 862 122

LATVIEŠU NAMS
IZĪRĒ
TELPAS
491 College St.
KLĀJ
VIESĪBU
GALDUS
Tel. 922-2931

BROADVIEW DELIKATEŠU VEIKALS
141 DANFORTH AVE.
Tel.: HO 5-9905 *Ausma Miķelsone*

RATAS
— IGAUŅU OPTIĶIS
274 Danforth Avenue. Tel. 465-6251
Gatavo brilles pēc receptēm.
Zeiss ● Rodemstock ● Crist Dior rāmji.
Speciālitāte — dubultlēcu brilles ● Kontaktlēcas (soft).
Pulksteņi: Omega, Triosot, Bulova.
Latviešiem atlaide

TRANSPORTA UZŅĒMUMS

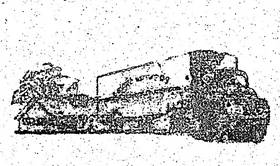

BALTIC MOVERS
TĀLR. 534-1403, Toronto

● DIMANTI ● PULKSTEŅI
● LATVISKAS ROTAS
Zeltkaļes
Aldonas ĶIVLENIEKS - KORMS
VEIKALĀ UN DARBNĪCĀ
964½ Bloor St. W., Toronto Ont. M6H 1L6. Tālr. 533-2887

M. LUNSKY, O.D., M. Sc.
LOUIS LUNSKY, R. O.
OPTIĶI
Iepriekš pieteikšanās
Tālr. 921-3924
470 College St. (Pie Bathurst)
Toronto M5G 1A5

Alcan Building Products
Authorized Dealer
Māju īpašniekiem!
Sazinieties ar uzņēmuma īpašnieku—bez starpniekiem
ir trīs veidi, kā varat ietaupīt ar ALCAN SIDING:

2) Instalācijas un apkures (izdevumus
1) Ietaupa darbu un laiku
3) Uzlabo izskatu un līdz ar to mājas vērtību, ieskaitot ALCAN 20 gadu garantiju.

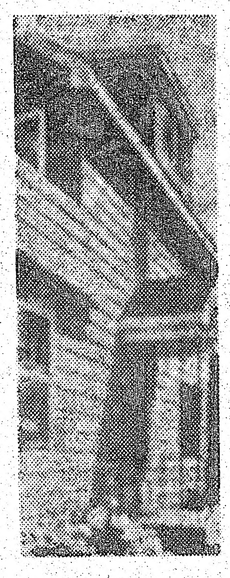

△ LIETUS NOVADA CAURULES
△ LOGUS
△ DURVIS
△ MARĶIZES (Awnings)
△ JUMTA PĀRKARES (Sofit and fascia)

CENTURY ALUMINUM ISTALLERS
534-2864 Īpašnieks Arthur Mūrnieks
2226 Dundas St. W., Toronto, M6R 1X3

OPTICAL STUDIO
R. Schmid, Optician
VĀCU OPTIĶIS —
Speciālizējies kontaktlenšu nozarē. Lielā izvēlē eiropiešu acenu rāmji.
1586 Bloor St. W. Toronto, vienu bloku no Latviešu kredītsab. Dundas - Bloor nodaļas. Telef. 535-6252.

Latviska dāvana
SVĒTKOS
un vienmēr
Laikraksts Latvija Amerikā
Latvija Amerikā Publishing, Ltd.
125 Broadview Ave., Toronto, Ont. M4M 2E9

Lūdzu piesūtīt manu dāvanu (L. A. abonementu), uz vienu gadu, sākot ar .....
Mr., Mrs., Miss. .....
Adrese .....
.....
Lūdzu pievienot 1. numuram kartīti ar dāvinātāja vārdu: .....
Esmu Latvija Amerikā abonents, tādēļ nosūtu speciāli dāvanām pazemināto maksu $22.
(Vārds un uzvārds)
Adrese .....

A. Eglītis — TV RENTALS
1708 Queen St. W., Toronto M6R 1B3
Tel. 537-1401

R. S. KANE Ltd.
apbedīšanas birojs
4812 YONGE STREET
(Sheppard Avenue tuvumā)
Willowdale, Ont.
221-1159

Lieldienās ciemos gājām
Paši savām trimdas kājām;
Vasarsvētkos spēka ratos
Pa to pašu ceļu kratos.

Brežņevs izvēlas...

(Turpinājums no 1. lp.)

vienības kontrolēto Varšavas pakta bruņoto spēku apmēri tieši pēdējos gados lielā mērā sākuši pārsniegt normālas aizsardzības un uzbrukuma atvairīšanas kapacitātes robežas. Tas nozīmē, ka Kemlis pie Rietumeiropas robežām jau tagad savilcis varenu militāru dūri, kas vajadzības gadījumā viegli pāvēršama uzbrukuma ierocī. To vairākkārt uzsvēris līdzšinējais NATO spēku virspavēlnieks ģenerālis Heigs. Ģenerāļa Heiga doktrīna runā pretī Kārtera administācijas centieniem ietaupīt uz militārā budžeta samazināšanas rēķina. Droši vien pēc 1. jūlija, kad Heigs būs oficiāli demobilizējies, viņš ASV politiskajā arēnā iemetīs arī savu cepuri. Runā par Heiga eventuālu kandidātūru nākamajās prezidenta vēlēšanās republikāņu partijas pusē.

Varšavas pakta dzīvā spēka pārākumu NATO alianse cenšas izlīdzināt ar savu tehnisko pārākumu. Ir zināms, ka tieši pēdējo gadu laikā NATO prettanku ieroču skaits jau pārsniedz 200.000 robežu. Tanī pašā laikā gaisa spēku katēgorijā austrumi frontes centrālā sektorā ar 3000 lidmašīnām ir divreiz stiprāki par rietumiem. Šai ievērojamajai Varšavas pakta gaisa flotei jāpievieno arī jaunā parauga kaujas helikopteri. Jāpatur vērā, ka krievi ir nepārtraukti centušies palielināt savu lidmašīnu operāciju loka rādiusu. Ģenerālis Heigs vairākkārt brīdinājis no padomju atomieroču skaitliskā pieauguma un iznīcības kapacitātes palielināšanas. Kārtera kļumīgās un svaidīgās ārpolitikas rezultātā Eiropā no jauna atmodinātas šaubas par to, vai drīkst pilnīgi paļauties uz ASV atomspēku palīdzību. Tas bija ģenerālis Degolls, kas savā laikā brīdināja Eiropu: „Vai ASV riskēs ar Pad. savienības atomieroču atmaksu Amerikas kontinentam, kas varētu sekot apņēmīgai Eiropas aizstāvēšanas akcijai?" Tagad par to pašu jautājumu runā piedzīvojuši Eiropas valstu diplomāti. Varbūt arī viņi, pazīstot Kārteru, šaubās, vai nebūs par vēlu gaidīt līdz izšķirīgam lēmumam.

Nav brīnums, ka amerikāņi ir zaudējuši tik daudz prestiža starptautiskās politikas laukā. Spilgts piemērs ir Irāna. Vēl tagad Teherānā diendienā Khomeini slepkavo savus politiskos pretiniekus, un Kārters līdz šim nav pakustinājis pat mazo pirkstiņu, lai protestētu. Daudzi noslepkavotie ir bijuši ASV patiesi draugi. Bijušais ASV ārlietu ministrs Henrijs Kisingers nupat preses pārstāvjiem izteicies: „Vai tā nav kauna pilna Vašingtonas nostāja, ka līdz pat šai dienai tā nav piedāvājusi iecelošanas vīzu šacham Palēvi? Pēdējais vēl arvien spiests mētāties no vienas vietas uz otru. Un šada nostāja ieņemta pret vīru, kas 35 gadus bijis viens no visuzticamākajiem mūsu sabiedrotiem." Vai Kārters jau nemēģina pa sāndurvīm pielabināties Khomeini? Kādēļ bija jāatsauc no sūtņa amata piedzīvojušais diplomāts Salivans? Vai tikai tādēļ, lai izpatiktu Khomeini? Droši vien pēc Salivana aizbraukšanas viņa vietā nāks vīrs, kas tagadējam Irānas diktātoram būs pa prātam un pieņemams.

Eiropas bažu temperatūras kāpināšana tieši pēdējo mēnešu laikā izskaidrojama ar Pad. savienības slepeno politisko aktīvitāti Austrumeiropā. Pagājušā mēnesī Dienvidslavijas aizsardzības ministrs ģenerālis Ļubičs pēkšņi atsauca plānoto viesošanos Holandē. Iemesls — neparedzēta nopietnas situācijas izveidošanās mājās. Tito acīm redzot vēlējās paturēt savu aizsardzības ministru mājās, ja viņa valsts austrumu pierobežā tiešām negaidot izveidotos nopietna situācija.

Te jānorāda, ka kopš pagājušā gada novembra Maskavā notikušās Varšavas pakta konferences Kremlim radās jaunas domstarpības ar spītīgo Rumānijas valsts galvu un kompartijas ģenerālsekretāru Čaušesku. Pēdējais atteicās kāpināt Rumānijas militāro budžetu un arī kavējās nosodīt Izraēlas un Ēģiptes miera sarunas. Maskava izmēģināja Čaušesku novākt mājas kārtībā partijas galma apvērsuma rezultātā, bet slīpētais rumānis jau laikus pievāca katru aizdomās turēto, un tā Brežņeva sazvērestība te izcibēja.

Ir zināms, ka Brežņevs vairākkārt izmēģinājis roku arī Dienvidslavijā, lai tur partijas un valsts vadībā dabūtu Maskavai paklausīgus dienvidslavu komūnistus, bet arī te vecīgais un viltīgais Tito laikus saskatīja briesmas un bez žēlastības visus patiesos un iedomātos Maskavas Kangarus nolikvidēja. Šīm Kremļa „brālīgajām" politiskajām intrigām pēdējā laikā pievienojās tieši konkrēti soļi. Uz Maskavai paklausīgo Bulgāriju tika pārsviestas divas sarkanarmijas divīzijas. Ņemot vērā Bulgārijas naidīgās attieksmes ar Rumāniju un tāpat arī ar Dienvidslaviju, var pieņemt, ka tagad Bulgārijā stacionētās sarkanarmijas divīzijas domātas dienvidaustrumu frontes radīšanai eventuālas invācijas gadījumā Rumānijā un pēc tam droši vien arī Dienvidslavijā.

Par šo notikumu attīstību visvairāk nobažījusies, protams, ir Rietumvācija. Šīs bažas vēl lielākas dara izlūkošanas dienesta ziņas, ka Kremlis savā ieroču arsenālā ieskaitījis SS-20 triju atomlādiņu raķetes. No šī jaunā ieroča radio ceļā lādiņi dodas reizē uz trim dažādiem mērķiem. Kristīgo demokratu partija ir par to, lai kanclers Šmits nekavējoties prasa no amerikāņiem piemērotus aizsardzības ieročus, kas būtu jānovieto Rietumvācijas territorijā un ko apkalpotu paši vācieši. Nav domājams, ka Kārters šo prasību ievēros, jo arī pašā Rietumvācijas valdībā nav vienprātības. Ievērojami sociālistu partijas līderi cenšas tautu vēl iemidzināt ar aplamas drošības sajūtu. Diemžēl, sarkanais cars Brežņevs, piesaucot pat Marksa un Ļeņina palīdzību, nespēj un nespēj tikt pie labākas veselības. Sarkanā despota dienas ir skaitītas, un viņš nav nekāds noguris cilvēks, bet gan vēstures briesmonis, kam drīz jāpazūd no zemes virsas. Par zināmu sensāciju var uzskatīt Brežņeva jaunā troņmantnieka parādīšanos skatuvē. Pēc Maskavā akredēto ārzemju diplomātu domām tas ir 67 g. vecais Konstantīns Čerņenko. Brežņeva aizbildniecībā viņš jau tuvākā laikā ieņemšot otru vadītāju vietu visvarenajā politbirojā.

Iemetot skatu pārējā pasaulē, konstatēsim, ka prezidents Kārters ar cenu ierobežojumu atcelšanu degvielām ir uzsācis riskantu eksperimentu amerikāņu saimnieciskajā dzīvē. Vai šie soļi sekmēs bezdarba apkarošanu un inflācijas samazināšanos, par to pagaidām jāšaubās. Pensilvēnijas ātombubulis ir izplēnējis, kaut arī pasaules lāpītāji tālajā Austrālijā demonstrē pret šo amerikāņu vieglprātīgo rotaļāšanos ar ātomiem.

Parlamenta vēlēšanu kampaņa Lielbritanijā ir pilnā spēkā. Visas zīmes rāda, ka maijā ar lielu balsu vairākumu uzvarēs konservātīvie.

Pakistānā bijušā premjēra Buto piekritēji dumpojas vairākās valsts provincēs, bet arī te par brīnumu amerikāņi nav sākuši nekādas vērā ņemamas sankcijas pret patvarīgo diktātoru Ziu.

Pūpolu svētdienā pāvests Jānis Pauls II aizlūdza par tiem, kas nevainīgi smok cietumos un koncentrācijas nometnēs. Vismaz viens goda vīrs nekaunās šos asins upurus atgādināt visai pasaulei. Augšāmcelšanās svētkos, ticot gaismas triumfam, lai arī mēs savās lūgšanās pieminam savu tautu un valsti.

Aleksandrs Kegumnieks

Pastnieki svinēs Lieldienas četras dienas

Lieldienās, sākot no piektdienas, 13. aprīļa, līdz 17. aprīlim, četras dienas, Kanadā nenotiks pasta sūtījumu piegāde mājās. Pasta kastītes ielās iztukšos piektdien un pirmdien, bet pasta biroji būs slēgti. Steidzamus pasta sūtījumus (Special delivery) un telegrammas piegādās samazinātā skaitā.

Skautu pavasara svētki

Turpinot Latvijā sākto tradīciju, Kanadas latviešu skautu jenda, piedaloties arī gaidu jendai, pulcēsies savos pavasara svētkos Sv. Jura dienā, 22. aprīlī, Sidrabenē. Svētki sāksies pl. 10.30 ar dievkalpojumu māc. T. Kuškēvica vadībā. Pēc tam parāde, kopējas pusdienas un nodarbības. Abas jendas iestādīs arī pa kociņam pie Sidrabenes jaunās sabiedriskās ēkas. Par dalībnieku paēdināšanu rūpēsies Tērvetes un Rīgas skautu, kā arī Gaujas gaidu vienību vecāku padome.

E. O.

Komp. J. Kalniņš Zīles koncertā

Komponists Jānis Kalniņš no Fredriktonas, N.B., ieradīsies Toronto vanadžu koŗa Zīle koncertā, kas notiks Toronto universitātes mūzikas fakultātes ēkā, Ed. Džonsona ēkas Valtera zālē. Nokļūšanai uz koncerta vietu ar pazemi jābrauc līdz Mūzeja piestātnei. M. J.

Piedalaities DV LIELAJĀ LOTERIJĀ

Lozes var pieprasīt DV namā Toronto, 125 Broadview Ave.; pasta kods: 4M4 2E9.

Lielākie laimesti: ● AUTO ● CEĻOJUMS DIVĀM PERSONĀM ● KRĀSU TELEVĪZIJA ● FILMU KAMERA ● UN DAUDZI CITI VĒRTĪGI LAIMESTI

Izloze 1979. gada 5. maijā, DV namā

Nenokavējiet ložu iegādi!

Katra loze tikai 1 dolaru! Grāmatiņa (10) — 9 dol.